POLIROM

Lavinia Branişte

Escapada

EGO
proză

Lavinia Braniște

Escapada

proză scurtă

POLIROM
2014

© 2014 by Editura Polirom

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN ePub: 978-973-46-4414-8
ISBN PDF: 978-973-46-4415-5
ISBN print: 978-973-46-4347-9

Coperta: Carmen Parii
Pe copertă: © iStockphoto.com/Meriel Jane Waissman

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată în colaborare cu elefant.ro

LAVINIA BRANIŞTE s-a născut în 1983, la Brăila. A studiat limbi străine la Cluj-Napoca şi Bucureşti. A debutat în 2006 cu volumul de poezii *Poveşti cu mine* (Paralela 45), după care a urmat un volum de proză scurtă, *Cinci minute pe zi* (Casa de Pariuri Literare), în 2011.

Înăuntru nicio muscă

Biroul mirosea a nou. Era rece şi curat şi înăuntru nicio muscă. Pe jos încă stăteau nearanjate teancuri de dosare şi foi, într-un colţ – un picior de manuale de franceză. Metodă pentru adolescenţi.

Miss Katy s-a lăsat cu toată greutatea pe scaunul ergonomic, care a rămas bine înfipt în podea, dar s-a rotit un pic spre dreapta. S-a tras la loc, cu faţa spre birou, şi l-a invitat să ia loc.

— Să-ţi dau şi bănuţii.

Era primul salariu pe care urma să-l primească de la şcoală, lucra deja de o lună şi jumătate ca profesor de română la gimnaziu. Nu văzuse niciun contract, dar ştia cât îi promisese pe oră şi făcuse un calcul aproximativ. Astăzi îşi va permite, în sfârşit, nebunia de a cumpăra o imprimantă pentru acasă. O rezervase pe internet la Media Galaxy Orhideea şi luase o hartă cu el, ca să se orienteze de la metrou. Rucsacul, atârnat acum de un cuier în cancelarie, îi stătea umflat de la sacoşa de rafie împăturită neglijent. În rest, nu mai avea nimic în el.

Miss Katy a scos o legătură de chei mici, a căutat printre ele şi s-a aplecat să descuie un sertar dintr-un cub de birou aflat la piciorul scaunului. Alex a făcut ochii roată în încăpere, doar ca să evite să privească în direcţia ei, în timp ce bluza strâmtă, care aproape pocnea, i se ridica pe spatele cărnos. Sertarul nu se dădea dus.

Un perete era mov pal, culoarea ei preferată. Geamul care dădea înspre holul pe care alergau bezmetici şcolarii fusese acoperit cu nişte coli albe, lipite cu scotch. Era rece şi curat şi înăuntru nicio muscă.

Miss Katy i-a întins într-un târziu plicul pe care era scris numele lui. Era bine lipit, de la un capăt la altul, iar hârtia un pic ondulată, de parcă ar fi

fost încă umedă. Alex şi-a imaginat-o încuiată în birou, printre mormanele de dosare, lingând plicurile cu banii angajaţilor.

După o lună şi jumătate încă nu se obişnuise cu drumul îngrozitor de lung. Miss îl luase la repezeală, cu o zi înainte să înceapă şcoala, fiindcă profesoara dinainte o lăsase baltă chiar atunci. Fusese recomandat de profesorul de lexicologie din facultate. Nu chiar profesor, ci lector de fapt, la cincizeci şi ceva de ani tot lector. Dar îşi avea copilul acolo, plătea o taxă greţos de mare la o şcoală greţos de luxoasă, la mama naibii în afara oraşului, într-o mare de vile, cu insule de mărăcini între ele. I se spunea Cartierul Latin. Câinii vagabonzi şi câinii din curţile vilelor lătrau unii la alţii şi-şi suflau în gură prin gratiile porţilor. Oare de unde scotea proful banii de taxă? Poate avea nevastă-sa vreo afacere.

Îi spusese la telefon că şcoala e cam departe, prin Ghencea, dar nu-i nimic, e bus-ul de şcoală, vine şi te ia de acasă. Ei, n-o să fiu eu aşa cucoană să mă ia bus-ul. Mă duc cu metroul mai aproape de el.

Dar când a vorbit cu miss Katy pentru detalii s-a trezit că-şi notează o jumătate de pagină cu instrucţiuni, trebuia să schimbe metroul de două ori, după aia cu 139 până în Drumul Sării, după aia pe jos încă trei cvartale (moment în care a devenit dintr-odată curios ce fel de om e miss Katy, dacă vorbeşte cu „cvartale“), după aia pe Eroina de la Jiu o să vezi bus-ul, cum stă la al doilea colţ şi aşteaptă să se umple. De acolo până la şcoală – o altă mică odisee.

După ce s-a dus la deschiderea oficială pe 1 septembrie – începeau mai devreme decât la stat – s-a simţit deja captiv. Miss l-a prezentat părinţilor, cu unii chiar a dat mâna, iar o mămică de la VII B a venit să-i ofere un coş cu flori.

— Dar nici nu ne cunoaştem...

— Da, ştiu. Erau pentru doamna de română... Erau luate. Aşa... să fie bine...

Şi-a imaginat că era mămica unui copil turbulent.

I-a mulţumit şi i-a strâns mâna.

Copilul acela a devenit în prima săptămână tocilarul lui preferat, iar din a doua a început să-i dea fiori. Ştia tot. Ştia prea mult. Alex era începător, învăţa şi el odată cu copiii, rezolva acasă înainte din manual exerciţii absurde de vocabular. Berc, bearcă. Ceacâr.

Elevii îi puneau şi ei întrebări absurde.

— O să mă interesez şi vă zic data viitoare.

Şi avea impresia mereu că Petru ştie el foarte bine cum era, dar a vrut să-l testeze. Sau ştie el foarte bine cum e, dar vrea să-l vadă cum reacţionează.

De la cantină începuse să miroasă a mâncare pe sub uşa lui miss Katy. Se pregătea masa de prânz. Îi spusese o colegă, miss de chimie, că în zilele în care stă până după-amiaza poate merge să mănânce şi el cu copiii. Dar încă nu-şi făcuse curaj să-i ceară permisiunea lui miss Katy. Sau nu să-i ceară, lumea spunea că e înţelegătoare, dar măcar s-o anunţe că va începe să mănânce acolo. Şi după aia trebuia să meargă la doamnele de la bucătărie şi să explice cine este, să ceară voie să se aşeze la o masă pentru o farfurie de mâncare. În zilele lungi, prefera mai degrabă să tragă de un pachet de biscuiţi, până una-alta.

S-a întins peste birou şi a luat plicul.

Miss mesteca gumă. Avea o faţă foarte senină.

— Cum e, te înţelegi cu ei?

— Da, sunt OK. La a opta nu sunt sigur... Am probleme de disciplină. Sunt vreo doi mai obraznici.

— Care?

— Gavriloiu... şi mai e unul cu un nume ciudat, Alberto parcă.

— Da, îi ştiu. Lasă-i, că nu scoţi nimic de la ei.

I se sugerase discret să fie generos cu notele. Părinţii plăteau o avere ca să-şi trimită odraslele la mama naibii de dimineaţa până seara, aveau trei mese şi două gustări acolo, program de joacă şi teme, ore vocaţionale,

paznici pe la toate uşile prin care puteau scăpa şi o armată de femei de serviciu îmbrăcate ca la spital, care se asigurau după fiecare pipi că locul e aseptic. Şi, la aşa cheltuială, voiau note.

Aveau o politică a catalogului ciudată. Nu intrai cu el în clasă, ca să nu se simtă intimidaţi, nu se treceau absenţe, nu puteai să-i ameninţi cu notele. N-aveai voie să-i atingi, să-i ironizezi sau să ţipi la ei, pe scurt – nu aveai la dispoziţie niciuna dintre armele de la stat. Care stat era văzut acolo cu cel mai mare dispreţ. Ca profesor, n-aveai voie să intri în şcoală cu „frustrările celor din sistem“, în termenii părinţilor.

Acest Alberto – pe care de fapt îl chema Fabio, după cum avea să descopere Alex destul de târziu după ce începuse şcoala, într-o zi în care s-a aventurat să-i spună pe nume şi toţi elevii au izbucnit în râs – era şmecherul clasei, iar pentru el, scopul orei de română părea că e să-l umilească pe prof. Trecea neinvitat pe la tablă şi dărâma din greşeală buretele, doar ca să-l vadă aplecându-se să-l ridice. Îl îngâna, îl maimuţărea, răspundea obraznic, toată energia negativă din acea încăpere era concentrată în acest copil de paişpe ani, care era atât de dificil de stăpânit, încât uneori, după oră, profu ieşea din clasă şi se ducea direct la baie şi stătea închis într-o cabină până trecea pericolul de a i se înroşi ochii de nervi şi deznădejde.

— Nu ştiu cum să fac cu el, i-a zis într-o zi lui taică-său, profesor de română şi el, acum pensionat. Dumneata cum procedai? Ce le ziceai?

— Taci, că te sugrum. Dacă mă ridic la tine, nu mai ajungi acasă...

A început să râdă şi, în timp ce râdea, s-a gândit că n-ar fi exclus, îl vedea pe taică-său făcând una ca asta. La urma urmei, toată lumea din preajma lui ştia că în zilele în care era de serviciu pe şcoală şi trecea pe hol cu paltonul pe umeri şi mâinile la spate pe sub el, toţi dracii fugeau în clase şi închideau uşile.

— Dar eu nu pot să procedez aşa.

Tocmai când îşi găsise nişte replici tăioase cu care spera să-l mai pună la punct pe acest Fabio, a aflat într-o dimineaţă în bus, de la puştii de

primară, că băiatul e din clanul Panait. Nişte interlopi care se taie între ei.

Atunci a abandonat pe la jumătate lectura cărţii *Profesorul eficient. Programul Gordon pentru îmbunătăţirea relaţiei cu elevii*, care deja îl scosese din minţi cu activităţile de identificare a nevoilor elevilor, moduri de stabilire împreună a regulilor la clasă sau metode de înlocuire a strategiilor represive bazate pe putere şi autoritate. Şi mai era şi tradusă prost. Prea multe participii.

— Vezi să nu te pui pe cadoul lui Gârbescu, i-a spus în dimineaţa aia un Luca şi s-a repezit să-l împingă de fund în sus chiar când îşi găsise un scaun liber şi voia să se aşeze. Un Luca de la a doua, despre care aflase de la învăţătoarea lui că în fiecare zi la unu fix făcea cu mâna la cameră, fiindcă ştia că maică-sa priveşte.

Şi da, mai era şi asta. Camerele de filmat peste tot, o presiune enormă pe care încă nu ştia dacă o poate duce, tot aştepta să treacă punctul critic, după aia o să vezi – îşi zicea –, o să te împrieteneşti cu ei.

— Nu scoţi, lasă-l, a repetat miss Katy mestecând fericită din gumă.

Unul dintre mobile a început să bâzâie pe birou şi ea s-a repezit să răspundă.

Alex s-a ridicat să iasă, i-a făcut un la revedere scurt cu mâna.

A rămas încurcat pe hol, cu plicul în mână. Nu voia să intre cu el în cancelarie în văzul tuturor. În jurul lui, copiii alergau în toate părţile şi ţipau şi ştia că trebuie să urle la ei să nu mai fugă, dar s-a îndreptat spre toaletă, atent doar să nu-l dărâme careva în goană.

Întrerupătorul pentru toată toaleta – chiuveta şi cabinele – era pe holul exterior. I se întâmpla de multe ori să se stingă lumina când era la baie şi bănuia că dracii fac intenţionat, că-l văzuseră c-a intrat. Trec în fugă pe lângă baia profesorilor şi apasă pe întrerupător. Fiecare suprafaţă a şcolii, fiecare metru pătrat, era un câmp de luptă. Sala de clasă, holul pe care patrula când era de serviciu, cancelaria plină de femei, biroul secretarei, unde mergea să xeroxeze fişe de lucru sau să ceară un capsator. Trebuia să-i

ceară mereu ajutorul când aparatul şomoiogea hârtia în interior. Şi se temea să nu treacă miss Katy chiar atunci, să remarce că din cauza lui se face risipă.

Şi microbuzul cu care ajungea până la şcoală la fel. Avea ore trei zile pe săptămână, de dimineaţă în fiecare zi, şi-l trecuseră însoţitor de bus în zilele alea. Trebuia să se arate amabil cu părinţii, să converseze cu elevii, să fie atent la doleanţele lor şi să transmită mai departe mesaje. Domnul şofer, să daţi căldură. Pe fraţii Savu îi luau pe drum, un băiat foarte mic şi o fată foarte înaltă, care, odată urcaţi în bus, se aşezau cât mai departe posibil unul de altul. La plecare mai rămânea un singur loc liber. Când urcau cei doi, Alex se ridica să le facă loc. Ei plătiseră pentru asta, în timp ce lui i se făcea o favoare că este transportat la şcoală. N-apuca să meargă aşezat decât vreo patru cvartale.

A încuiat cu cheia uşa de la intrarea în toaletă, blocând şi holul cu chiuveta. Toată baia era îmbrăcată în faianţă roz, un perete întreg era din oglindă. Oglinda era mai curată decât ochelarii lui. A scos plicul şi şi-a amintit de cameră. S-a băgat într-o cabină şi s-a grăbit să-l desfacă la un capăt, ca pe facturi. Bancnotele erau aşezate toate în aceeaşi poziţie, cu faţa personalităţii în sus, uzate şi totuşi întinse, de parcă teancuri de metode de franceză ar fi stat aşezate pe salarii toată luna.

Pe sub uşă începea să miroasă a ziua lui Gârbescu de la cantină. De ziua lor le făceau pandişpane, iar în dimineaţa aniversării părinţii veneau cu lăzile de suculeţ, numai nectar cu pulpă, care le colora buza de sus în morcov industrial.

— Ştii ce-i mişto la stat? a zis Luca în bus odată către unul dintre gemenii Hassan şi Hussein. Că poţi să te duci la chioşc să-ţi iei ce vrei.

În cancelarie zăcea de zile bune o cutie de Pringles confiscată de la a opta. Nu putea fi recuperată decât de un părinte.

Alex a numărat banii de două ori şi nu înţelegea ce nu e în regulă. Şi-a calculat numărul de ore pe săptămână, s-a chinuit să facă o înmulţire cu zeci

şi unităţi, a mai făcut-o o dată, apoi şi-a calculat numărul de ore fără laboratoarele de teme de după-amiaza, s-a mai chinuit la o înmulţire cu zeci şi unităţi şi a realizat că laboratoarele nu i le plătise.

Şi doar ştia clar miss Katy câte ore are el, semna în fiecare zi condica la secretariat, adică o foaie cu un tabel cu fiecare şi numele lui printre ultimele, scris de mână cu pixul, fiindcă era nou şi nu-l introduseseră încă în calculator. Foile alea zburau nu se ştie unde de la o săptămână la alta, dar cum, îi puteţi întreba şi pe copii, ştiu şi ei c-am făcut laboratoarele, n-am lipsit în nicio zi, cinci luni şi cu şase marţi şi cu cinci joi, înmulţit cu patru şi înmulţit cu cât era... Şi atunci l-a doborât nu nedreptatea lumii, ci conflictul de la a opta, care trăsese multă energie din el şi pe care s-a hotărât dintr-odată să-l abandoneze şi pur şi simplu să fugă. De banii ăştia nu-şi mai permitea şi conflict. Prea multă risipă. Le dăduse lucrare şi au luat note mici şi cu o îndrăzneală neînchipuită au ridicat vocea la el că i-a nedreptăţit la note, deşi le urcase şi aşa cu un punct, sub pretextul unei medii cu activitatea la clasă.

I-a fost ruşine să-i mărturisească lui miss Katy că are probleme de autoritate.

— Acolo trebuie intrat tare, i-a zis ea la început, având mai apoi grijă să-i repete că au nevoie de note ca să intre la liceu.

S-a hotărât să se despartă de ea printr-un mail. N-ar fi suportat s-o vadă cum îşi afundă arătătorul în obrazul cărnos, într-un gest care se cheamă a bate obrazul. Că-i lasă baltă pe copii de la o zi la alta, că ei sunt mici şi se ataşează.

A verificat dacă nu cumva se mai lipise vreo bancnotă de plic. Nu, niciuna. A băgat banii la loc, a îndoit plicul şi l-a băgat în buzunar. Pătratul era evident prin blugi.

Şi la fel de evident, cu el în faţă, a păşit şi pe uşă la Media Galaxy. S-a rătăcit în parcarea de la Orhideea, a trecut neregulamentar peste şina de tramvai până în parcarea de la Brico Store, s-a simţit singurul pieton de pe

planetă şi i-a fost ruşine, dar a ajuns într-un târziu în faţa uşilor automate şi a mai stat un pic pe loc până să-l recunoască senzorul.

Magazinul părea părăsit de fiinţele umane, dar aparatele scoteau un zumzăit care dădea de înţeles că lumea funcţionează. Pe peretele din fundul sălii, pe ecrane imense, posturi de viaţă sălbatică emiteau pe mut.

N-a găsit niciun angajat pe care să-l întrebe de comandă, aşa că s-a dus la raft. Şi-a identificat imprimanta, ultima de felul său, aşezată cu grijă pe propria cutie goală. A deschis rucsacul, să scoată sacoşa de rafie, şi-n timp ce trăgea de sacoşă, din imensul şomoiog i-a căzut cana pe care uitase că se repezise să şi-o ia de la şcoală. S-a izbit de podea cu un zgomot strident şi a fost convins c-o să se facă ţăndări, dar super-cana n-a păţit nimic. Tensiune se acumulase oricum, probabil c-o să crape acasă, la primul ceai fierbinte. Ziua se încheiase cu Petru de la VII B uitându-se lung după el şi spunându-i: „N-am să-l mai iert niciodată pe Mihnea. L-am iertat de prea multe ori până acum“. Toţi copiii vorbeau ca în desenele animate traduse. Erau toţi ca nişte roboţei de facturi care scoteau pe gură traduceri.

Alex s-a dus la etajul trei la cabinetul de consiliere, urma paşii din regulament, a întrerupt-o pe psiholoagă dintr-o discuţie telefonică şi i-a făcut semn de dispută între elevi. Şi după aia: fug, că scap 122-ul.

I-a spus casierei ce produs a rezervat.

— Şi nu v-aţi uitat la raft, mai e?

— Da, mai e. Dar eu am făcut rezervare ieri, poate mi-aţi păstrat una în depozit.

— Nu, că nu se face aşa. Luaţi-o pe aia de la raft.

— Nu scria pe ea că-i rezervată.

— Păi, nici nu trebuie să scrie.

— Şi dacă trecea altcineva înaintea mea şi o lua? Şi eu aveam rezervare pe ea? Ce făceam? Eu am ajuns aici cu harta.

— Mergeţi, domnule, şi luaţi-o de la raft.

Fără niciun cod de rezervare, fără nicio întrebare de siguranţă.

S-a dus la raft. A vrut să se asigure mai întâi că preţul era cel pe care-l ştia de pe site, dar nu era afişat nicăieri. A dat imprimanta la o parte şi a scos cu grijă cutia dintre alte cutii. Cu rucsacul gol în spate şi sacoşa de rafie pe braţ, a luat cutia goală în braţe şi a început să umble cu ea prin magazin, s-o scaneze undeva. În buzunarul strâmt al blugilor, plicul cu bani scosese la lumină o ureche albă.

Tatăl meu mă aşteaptă la fântână

Când am ajuns la Brăila sâmbătă dimineaţă, simţeam c-abia m-am trezit. Trenul plecase la şase din Bucureşti. Am ajuns pe la nouă acasă. Îmi place trenul ăsta care pleacă în creierii nopţii în zile de weekend, e mereu aproape gol şi-n orice anotimp, undeva între Bucureşti şi Urziceni sau Urziceni şi Făurei sau Făurei şi Brăila, undeva pe acolo, pe un câmp din ăla, răsare soarele. În trenul ăsta, între şase şi nouă prinzi mereu răsăritul.

Stăm aproape de gară. De obicei vin cu o valiză cu rotile după mine şi trag de ea şi scol de prin curţi de fabrici abandonate câini care-şi trag corpurile pe sub garduri schelălăind şi după primul corp apare o haită de corpuri, mie mi se face frică, iau valiza pe sus, zic „Tatăl Nostru“ în gând şi-mi fac cruce cu limba, deşi n-am înţeles niciodată prea bine care-i mişcarea şi-n treizeci de ani nu m-am învrednicit nici măcar o dată să-ntreb o babă cum se face.

Acum n-am mai avut valiză, am venit cu mâinile în buzunare, păstrând totuşi în spate un mic rucsac plin cu caserole de plastic goale.

Mama m-aştepta în poartă. M-a pupat pe obraji şi m-a apăsat la măsea, unde mă durea.

— Au... am zis. Te-ai dat cu parfum?

A început să râdă. Părul îi mirosea a parfum, iar restul hainelor a mâncare, se trezise cu noaptea-n cap să se pregătească. După-amiază urma să plec înapoi la Bucureşti.

M-am dus în camera mea să mă schimb. Am deschis larg două uşi ale şifonierului, era plin cu haine, ale mele toate, şi totuşi am constatat că nu am cu ce să mă îmbrac. Nu mai aveam nimic purtabil, niciun pantalon de trening, niciun pulover în care să mă simt confortabil. Până la urmă mi-am

pus nişte pijamale. Mama a venit după mine, a stat şi s-a uitat cum mă schimb, când mi-am dat jos sutienul m-am întors cu spatele, deşi mi l-am scos pe sub maieu.

— Cum eşti? m-a întrebat şi a venit înspre mine, mi-a apucat faţa în mâini, s-a înălţat un pic (e puţin mai scundă decât mine) şi mi-a tras în jos cu degetul gros colţul stâng al gurii. Buzele mi s-au desfăcut şi au lăsat să se vadă gaura cusută din gingie. Mama a focalizat prin ochelari. A tras mai tare de buză în jos.

— Au... am zis din nou. Au.

Îmi dăduse ea banii. Implant. Direct implant, pentru că nu vrem halenă.

— Te doare?

Da, mă durea. Cu două zile în urmă, după trei anestezii, doctoriţa îmi înşurubase în os, cu o bormaşină medicală, un ţăruş din titan.

— Mi-a zis c-o să stea bine. O să prindă. Că sunt tânără şi am dinţi buni.

— Bravo. Bine că ai... Nu ca noi.

Pe linie maternă, avuseseră dinţii proşti. Dar fuseseră frumoase la viaţa lor, toate. Iar eu semănam leit cu tăică-meu. Adică ieşisem cu dinţi buni din fabrică. Dar atât.

— Ce dantură luminoasă! a exclamat la un moment dat doctoriţa.

Eram cu ochii închişi, strângeam în pumn şerveţelul mototolit şi plin de scuipat roşu. Când îmi dădeam seama că-l strâng prea tare, relaxam un pic degetele, să nu râdă de mine că mi-e frică.

Aveam gura plină de bale roşii, şerveţelul se făcuse un cocoloş mic şi umed, asistenta întârzia să observe că nu mai e apă în paharul de plastic.

Nu trebuia să-mi fie frică, nu mă durea nimic, doar simţeam manevrele. Durerea a început după aia. Pe la jumătatea zilei, când a trecut anestezia, am simţit cum se întinde în maxilar, apoi în sus, în toate oasele craniului, în orbite, în urechi.

Urma să ţină o săptămână. Dacă te umfli, mă suni, a zis doctoriţa.

Sensibilitate la cald şi la rece şi gustul sărat de sânge, nu mă puteam abţine să nu sug din gaura din gingie. Simţeam un capăt al firului cu care mă cususe. Îl verificam mereu cu limba, o algă mică şi subţire, înfiptă în mâl. Nu vrei să tragi de ea, cine ştie ce e la capătul celălalt.

Mama a fost sensibilă la suferinţa mea. Când am ajuns acasă, mixerul era pe masa din bucătărie, gata băgat în priză, legumele fierte, aproape dezintegrate, aveau să devină imediat piure. Felul celălalt era o supă-cremă.

— Mă duc să le fac.

Am întrebat-o unde erau pozele vechi. Aveam o sacoşă mare de hârtie plină cu poze vechi. De fiecare dată când veneam acasă, diverse obiecte, printre care chiar mobile, îşi schimbau locul. Nu le mai găseam. Şi parcă nici nu mai erau ale mele.

Sacoşa devenise un sertar de sub televizor, plin ochi, când am tras de el, am simţit că îndoi şi poate chiar distrug ceva la capătul celălalt. Dar am tras.

Mama la şase ani cu un acordeon în braţe, bunicii la defilare, un vapor în portul Brăila, din care cineva făcea cu mâna.

Şi părinţii mei.

I-am văzut pentru prima dată atât de frumoşi pe amândoi încât am fost sincer mirată de ce n-am ieşit şi eu mai frumoasă. La aşa combinaţie de gene.

Când spun părinţii mei, la plural, spun mama până la maxim 28 şi tatăl meu până la maxim 30, atât aveau fiecare când s-au despărţit. Eu aveam un an. N-am nicio amintire cu ei împreună. Tatăl meu n-a făcut niciodată parte din viaţa mea.

L-am cunoscut în clasa a opta, când a venit într-o zi să mă aştepte de la şcoală, împreună cu a treia lui nevastă. Am mers la o cofetărie, unde el a început să-mi povestească ce viaţă grea a avut cu mama, până m-am simţit vinovată că exist. În vacanţa care a urmat, i-am făcut o vizită, în oraşul în care locuia. A treia lui nevastă m-a cotrobăit în geantă. După aceea nu s-a

mai întâmplat nimic, pentru că nu ne-am mai întâlnit, şi nici n-am mai păstrat nicio amintire din puţinul timp petrecut împreună. Nu cred că vreodată un om s-a simţit mai străin de alt om decât m-am simţit eu atunci de tatăl meu. De parcă fiecare dintre noi era altă specie, altele decât cele care populau spaţiul în care ne aflam.

Îmi spusese mama la un moment dat c-a sunat-o. Nu erau sărbători, nu era o zi cu o semnificaţie anume şi nu-şi dădea seama pe ce filieră ar fi putut să-i afle numărul de telefon. El i-a spus c-au fost fericiţi împreună. Ea a bănuit că e beat.

Într-unul din drumurile acasă, m-am uitat în telefonul ei şi i-am copiat numărul. I l-am salvat sub o iniţială.

Am tras sertarul din comoda de sub televizor şi am început să întind pozele pe jos. Stăteam în fund să mă uit la ele. Mama a intrat şi m-a lovit cu uşa.

S-a aşezat pe marginea patului fără să spună nimic, mijea ochii parcă să distingă persoanele, să-şi amintească situaţii.

Era o suită de vreo patru poze cu ei doi la o onomastică. Pe spatele fiecăreia, scrisul îngrijit al mamei, scrisul geometric, scrisul ei de bacalaureat-la-desen-tehnic, 12-III-1980. Mai tineri amândoi decât eram eu acum. Mai frumoşi. Mai împliniţi.

Mai ales mai frumoşi.

Într-una din poze, tăică-meu se strâmba. Avea în spatele lui o vitrină cu bibelouri aliniate unul lângă altul, pescarul, cocoşul, calul, leul, porumbeii, calul, ţinea în mână un pahar de ceva, se uita cruciş şi limba îi atârna într-o parte. Era o poză care emana o stare de bine. Te-ai fi uitat la ea şi ai fi zis cu drag, doamne, ce nebun...

Am întors-o către mama. Nicio cută de pe chipul ei nu s-a deplasat cu vreun milimetru.

— Da, lumea avea impresia că suntem fericiţi. Dar când ajungeam acasă, numai eu ştiam...

Cum să-l pun eu pe omul ăsta să scuipe într-o eprubetă pentru mine?

Găsisem un laborator în Statele Unite care făcea analize genetice pe bază de probe de ADN din salivă. Îţi făceau o hartă a strămoşilor şi deplasarea lor pe continent şi-ţi dezvăluiau ce boli ai putea să faci mai repede decât alţii. Numai că pentru fete, pentru o hartă completă a genelor strămoşilor, era nevoie şi de o mostră de salivă din partea tatălui sau de la o rudă de-a lui de gradul întâi, de sex masculin. Tata nu mai avea fraţi, iar tatăl lui murise imediat după nunta alor mei. Mama a fost convinsă multă vreme că, dacă ar mai fi trăit socru-său, tata ar fi ştiut de frică şi s-ar fi ţinut de casă. Poate n-a zis chiar frică, poate a zis ruşine sau respect când mi-a mărturisit asta, dar bunicul era un om care l-ar fi putut stăpâni. L-ar fi adus pe calea cea bună, fiindcă el rătăcea pe la femei.

Deci nu mai era decât el, iar eu îmi doream – fără să am vreun argument solid – să am acea hartă completă. Să ştiu dacă venim din nord sau din Balcani sau dacă am fost aici dintotdeauna şi dacă am fost aici, cu cine ne-am amestecat. Speram să găsesc ceva deosebit, ce merita spus în discuţii la onomasticele cunoştinţelor noi.

Plătisem pe Internet pentru cele două analize genetice, a mea şi a tatălui. Speram să ajung cumva la el. Costaseră câte două sute de dolari fiecare, o avere pentru mine, dar am făcut-o. Banca la care aveam cardul tocmai introdusese un nou sistem de securizare a plăţilor pe Internet, n-am înţeles cum se formează codul secret, l-am scris greşit de două ori şi mi-au blocat cardul. A trebuit să plec mai devreme de la lucru într-o zi, să ajung la bancă în timpul programului lor şi să-l deblochez. A fost un efort, dar l-am făcut şi, la două săptămâni după ce-am comandat analizele, mi-a venit la uşă într-o seară un agent Fedex cu o cutie ce conţinea două truse pentru prelevarea salivei. *Spit kit*, zic ei. Să-ţi explorezi ADN-ul mai zic, să-ţi afli originile globale.

Cred că oricare ar fi fost rezultatul, senzaţia pe care o aşteptam era cea de krill în marea de plancton şi, odată cu ea, liniştea că nimic nu contează

de fapt. Că putem fi decimaţi, specia e în siguranţă. Dar mai ales liniştea.

Fiecare kit conţinea o eprubetă un pic SF, în care trebuia să scuipi câţiva centimetri. Apoi s-o sigilezi şi s-o trimiţi înapoi în State. Nu eram sigură că tatăl meu va fi de acord să scuipe câţiva centimetri pentru mine, că va înţelege că nu-mi bat joc de el.

Îl sunasem cu o săptămână înainte să vin la Brăila, să văd dacă putem aranja o întâlnire. El locuia cu a treia nevastă într-un orăşel nu departe de noi, avea o afacere cu confecţii metalice şi avea o funcţie în administraţie, dobândită în urma unei migrări politice de la un partid la altul. Asta cu migraţia mi-o spusese pe cel mai natural ton, în cele şase minute pe care le-am petrecut la telefon şi ne-am pus la curent unul pe celălalt cu viaţa fiecăruia.

A acceptat să ne întâlnim mai uşor decât mă aşteptam. Dar am simţit la el o curiozitate de mahala, mai mult decât orice altceva. M-a întrebat când îl chem la nuntă. Să fie socru mic.

Urma să vină sâmbăta asta, să mă aştepte undeva, aproape de gară, să stăm acolo la o cofetărie o oră-două şi după aia eu să iau ultimul tren spre Bucureşti, pe la şapte.

Pentru ca saliva să fie în regulă, trebuia să nu mănânci nimic cu jumătate de oră înainte. Nu-i spusesem asta. Nu-i spusesem de ce vreau să ne vedem, el avea impresia că doar vrem să recuperăm ultimii cincisprezece ani.

L-am rugat să vină singur, gura mea a recitat fără mine la telefon un text repetat de multe ori înainte, în care îi explicam că eu sunt copilul lui, chiar aşa, copilul, al lui şi nu al ei, să vină singur, să vorbim liniştiţi. Sânge din sângele tău, i-am zis dramatic, decupând această expresie dintr-un „sânge din sângele lui şi nu dă doi bani“, repetat de mama în copilărie şi mie, şi altora, până ne-am plictisit cu toţii şi am uitat de tatăl meu vreo cinşpe ani.

— Bine, hai că vedem, fetiţă. Deci la cinci, acolo, în părculeţ, la fântână, da?

— Vii singur, da?

— Abia aştept să te văd.

A zis el, cu accentul moldovenesc care-mi dădea impresia că-i murdăreşte exprimarea şi aşa precară. Sî ti văd.

— Ce să spun, a continuat mama ca pentru ea, privind în gol, dincolo de poza cu el cu limba scoasă şi ochii daţi peste cap, acum treizeci şi trei de ani. Mirosul de legume fierte din păr şi din haine i-a reamintit de ce venise după mine: Sunt gata alea, hai să mănânci.

— Nu vreau chiar acum, lasă că vin eu mai încolo.

— Vrei să-ţi aduc aici?

— Nu, mă, vin eu.

— Supiţa mi-a ieşit o bunătate, îţi dau şi la tine într-un borcan.

— Nu, mă...

A ieşit din cameră cu grijă, să nu mă atingă cu uşa, apoi din curte mi-a strigat la geam:

— Vii, da?

M-a crezut pe cuvânt că există un tren la ora cinci şi n-a insistat să vină cu mine la gară. Dacă n-am valiză cu rotile, nu mi-e frică de câini, n-are rost să vii.

— Mai zici şi tu un „Tatăl nostru“ în gând.

Nu mă credea când îi spuneam că uneori chiar zic.

Mi-am luat în spate caserolele cu ce făcuse mama: şniţele moi, salată de boeuf, un chec. Borcanul cu supa cremă. Am protestat la chec, ea mi-a zis dacă nu-l vrei, taie-l şi du-l la lucru la fete, dar niciodată nu fac asta, nu risipesc pe apa sâmbetei munca ei, prefer să mă umflu eu până mi se face rău, iar pentru fete să cumpăr ceva.

Deasupra am pus cu grijă punga cu bule în care venise cutia cu eprubeta.

Tatăl meu mă aştepta la fântână. Stătea în picioare lângă o bancă neocupată, învârtea pe degetul mic inelul cheii de la maşină.

Aveam emoţii. Mă gândeam că n-o să reuşesc să-l conving să stăm la masă la cofetărie şi să nu ne atingem de prăjituri o jumătate de oră. Dacă se repede în ceaşca de cafea înainte să începem să vorbim? Dacă-şi înfinge linguriţa în prăjitură înainte să-mi găsesc cuvintele să-i spun ceva?

M-a recunoscut de la distanţă. Cap tăiat ta-su, mai ziceau unii, şi şi-o fi zis şi el când m-a văzut, cu faţa rotundă şi grasă, ca a lui, cu părul rar şi lins, ca al lui, cu ochii spălăciţi, ca ai lui. Dinţii strălucitori încă nu se arătaseră, îmi ţineam buzele strânse, de emoţii şi de durere, pironul ăla din mandibulă avea să mai trimită multe zile de acum încolo valuri de durere în toate oasele capului. Cu tot Nurofenul din lume.

Eu urma să scuip în eprubetă mai încolo, hăt, la multe zile după antibiotice. Mai întâi să scuipe el.

Când m-am apropiat, l-am văzut cum încearcă, încurcat, să-şi scoată inelul cheii de pe degetul mic, cum nu reuşeşte, cum se dă bătut repede şi-l lasă acolo, blocat pe la jumătatea degetului. Îmi apucă faţa în mâini şi mă pupă zgomotos pe ambii obraji, sub falca dreaptă simt degetul cu cheia şi brelocul.

Se străduieşte să pară bucuros. Îmi zice că ce mare m-am făcut, iar eu răspund că la treizeci eşti, într-adevăr, cam mare. Cam aşa rămâi. Cam aşa sunt de mult, şi simt deja că se strecoară tensiuni.

— A venit şi Diana, dacă vrei s-o saluţi...

Şi-mi arată spre maşină. Mi-e greu s-o identific printre maşinile aliniate la marginea părculeţului, dar până la urmă reperez un Passat argintiu, din care această Diana, a treia lui nevastă, îmi face semn cu mâna. E la volan.

— Ai zis că vii singur.

— M-a cam înţepat inima zilele astea, nu puteam să vin singur. N-am avut curaj să conduc. Dar lasă, că stă acolo şi ne aşteaptă, nu vine cu noi.

Dintr-odată mă simt foarte obosită, mă doare deja spatele de la rucsacul cu mâncare, mă dor toţi dinţii, simt că vorbesc poticnit, de parcă aş avea un defect de vorbire. Am în continuare emoţii, nu-mi dau seama de ce, dar mi-

e clar că schema cu eprubeta n-o să se întâmple. Încerc să calculez ce mişcare să fac mai departe, astfel încât să economisesc cât mai multă energie. Nu pot să mai fac risipă. Nu mă simt în stare să-i explic de ce întorc spatele şi prefer să stau în gară două ore, pe un scaun de tablă roşie, pe un peron între linii. Să mă bată vântul şi să mă amuşine câinii.

Aşa că nu întorc spatele, ci-mi dau jos rucsacul şi-l rog pe el să mi-l ducă.

— Nu vrei să-l lăsăm în maşină cât stăm de vorbă?

Începe să mă îngrozească iminenţa statului de vorbă.

— Miroase a mâncare.

Am zis şi i l-am luat din mână.

Niciunul dintre noi n-a spus nimic vreme de secunde bune.

— Îmi cer scuze că ţi-am zis să vii. Voiam altceva. Te rog să nu vii după mine.

— Da’ ce s-a-ntâmplat?

O iau înspre casă. Ştie şi el că într-acolo e casa. A locuit în ea câţiva ani. Stăm foarte aproape de gară, la vreo zece minute de mers pe jos. Mă duc la mama şi-i spun c-am pierdut trenul.

Mi-e ruşine şi sunt vinovată că exist şi simt cum mă doare fiecare oscior din craniu, sunt un craniu care trebuie purtat spre casă, nu-mi doresc decât să mă înghită pământul, pe mine sau pe el, dar nu-l înghite nimeni, el rămâne în urma mea şi strigă:

— Stai, mă, că ea nu coboară!

Escapada

Tocmai primise pe drum un mesaj cu *mai dă-mi, te rog, zece minute*, dar ea era deja la colţul blocului. A zâmbit. Sigur e la duş.

A urcat cele patru trepte din faţa scării şi s-a lipit de uşă, să n-o plouă. A stat aşa fix zece minute, apoi l-a sunat, deşi ştia numărul de la interfon, memorase adresa, memorase harta. El a răspuns greu.

— Vrei să mai stau vreo trei minute în faţa uşii până îţi tragi sufletul?

— A, nu, nu, ce vorbeşti...

— Scuză-mă, sunt îngrozitor de punctuală.

În timpul ăsta el făcea ceva.

— Deci cât era? Douăzeci şi cât?

— Douăzeci. Zero doi zero şi după aia apeşi pe C.

Era la patru, dar a luat-o pe scări, ca să-i dea timp. Pe la trei l-a auzit cum a deschis uşa. La naiba, ce efort să-ţi înghiţi gâfâielile.

Era desculţ pe gresia rece din hol, şi-a imaginat cum numai cu câteva secunde înainte din labele picioarelor îi ieşeau aburi. Dinspre el plutea un miros de săpun.

— Hei.

— Hei.

— Ne pupăm? a întrebat ea după ce a intrat.

El a încuiat uşa după ea cu ambele chei.

— De ce să ne pupăm?

— Aşa, de la mulţi ani pe anul ăsta. În timp ce se descălţa fără să se aplece.

— A, da. Sigur. Scuze, sunt total aerian la fazele astea.

S-au pupat pe obraji cu mare grijă, apoi ea i-a întins punga.

— Uite-ţi dihania. Patru kile.

— Uau, mişto. Abia aştept.

— Cred că se scurge...

— E curăţat?

— De maţe da, de solzi nu. N-am mai apucat. Dar pot să-l curăţ acum.

Toată lumea îi cerea să se întoarcă de acasă cu peşte, de parcă Dunărea îi trecea şi prin poartă şi deşerta acolo o sacoşă. Pe mulţi îi ignora, dar ştia cât îi plăcea *lui* să prepare mâncăruri, iar peştele de apă dulce ar fi fost ceva nou. Mai ales borşul.

Nici n-ai idee ce frumos e pentru unul care găteşte să gătească alături de o persoană dragă. Maică-ta habar n-are. Tata i-a cumpărat peştele şi a venit cu ea la gară când a plecat, a urcat în tren şi i l-a aşezat deasupra scaunului. Ea l-a împins amuzată, *du-te, să nu rămâi aici*. Şi el, de jos şi prin semne: *mă suni să-mi povesteşti!*

Din hol au trecut în sufragerie şi din sufragerie în altă sufragerie, întrerupătorul era după bibliotecă, el a băgat mâna cu atenţie şi a stins lumina, lăsând în încăpere doar o lampă gălbuie. Patul era aşezat într-un intrând în perete şi ascuns de o cortină grea şi roşie de catifea, care acum era strânsă în margine. Patul, făcut la milimetru, aştepta acolo ca un altar de sacrificiu.

El şi-a văzut de drum şi a intrat mai departe în bucătărie, unde a început să îndepărteze pe rând cele cinci pungi în care băgase ea peştele, de teamă să nu se scurgă. În final a rămas un crap bălos şi mirositor, mai mic decât ţi-ai fi imaginat o arătare de patru kile.

— Ce nasol c-are solzi. Eu nu ştiu să curăţ.

— Lasă, dă la mine, a zis ea.

El îl trântise în chiuvetă.

— O să zboare în toate părţile...

— Mda... hai în baie. În cadă!

S-a uitat după o tavă, el a căutat un cuţit şi după aia s-a pus în genunchi să deschidă boilerul pentru apă caldă, de câte ori avea nevoie de apă caldă trebuia să deschidă un robinet aflat într-un loc incomod. Instalaţia, amplasată în bucătărie, arăta preistoric şi hârâia îngrozitor. Apartamentul fusese o moştenire de la bunici.

— Unde-i baia?

El a condus-o, iar ea l-a urmat cu peştele pe tavă. Tava era murdară, praf lipit pe ea de secole, aşa o scosese din dulap. I-a trecut prin cap să-i spună că are nevoie de-o femeie, dar nu i-a zis. Nu credea de fapt că ar avea nevoie de o femeie, ar fi fost doar o glumă şi poate că lui nu i-ar fi picat bine să creadă că-i atrage atenţia pentru vasele murdare de peste tot. Deşi pretindea c-a făcut curat toată ziua.

Holul era îngust şi baia mică, el a deschis uşa, iar ea s-a strecurat, atingându-l. A avut impresia că s-a întins după ea, s-o miroasă.

A pus tava în cadă, s-a aplecat şi a început să răzuiască solzii, aşa cum văzuse la ea acasă. Tata fusese după peşte până la plaja lipovenească, a găsit cu greu, între Crăciun şi Bobotează nu mai pescuieşte nimeni. Ăsta e adus de la Tulcea, e din Deltă, e scurt şi îndesat, nu aşa suplu cum sunt pe-aici. Şi trebuia să aibă greutatea perfectă, dacă e prea mare, te enervezi când îl prepari, dacă e prea mic, nu e gustos.

Îşi amintea perfect că nu-şi dorise neapărat să ajungă acasă la Paul, dar l-a pomenit odată cu admiraţie la micul dejun, în timp ce aşteptau să fiarbă apa în cana electrică, şi tata s-a grăbit s-o rezolve cu peştele. În aceeaşi zi.

Solzii se desprindeau uşor şi nu zburau nicăieri. Stătea aplecată peste cadă şi şi-a dat seama că el e în spate, şi-a adus aminte că tot timpul trebuie să te îndoi din genunchi dacă vrei să te laşi mai jos, aşa că s-a îndoit din genunchi. Bluza i s-a ridicat, i-a lăsat mijlocul gol, probabil se vedeau un pic şi chiloţii, ştia că el se uită fix acolo.

S-a dus cu peştele în bucătărie, iar el a rămas să cureţe cada. După aia a pus muzică. Boxe mari înconjurau a doua sufragerie, a lăsat uşile deschise,

să intre peste tot. Pe terasă, clopoţeii de vânt se izbeau de geam.

Şi-a etalat pungile şi cutiuţele cu condimente şi-i tot cerea păreri, ea n-avea nici cea mai vagă idee, nu avea intuiţia combinaţiilor, lăsa totul în seama lui. El îi dădea să guste şi-i cerea să guste, având grijă să înhaţe de fiecare dată cu tot cu degete. Când trecea pe lângă ea o apuca de şolduri, de parcă ar fi vrut s-o dea mai încolo, iar când s-a pus la chiuvetă să mai spele din vase, l-a simţit cum stă în ceafa ei pe bune şi-o miroase. Ştia că e un vânător. Îl văzuse în acţiune când ieşiseră mai mulţi, îl simţise când fuseseră şi singuri. Mereu pe teren neutru totuşi, iar acum, deşi nu-şi amintea să fi vrut să vină la el acasă, toate gesturile astea o flatau enorm. Nu se mai lăsase niciodată agăţată cu atâtea cârlige. Paul era extrem de sigur pe puterea lui de seducţie, ceea ce-o făcea şi pe ea extrem de sigură de-a ei. Fusese bărbatul perfect de la început şi continua să fie bărbatul perfect. Iar bărbatul perfect nu putea să-şi dorească decât o femeie extrem de mişto.

— Cu ce se acreşte borşul? a întrebat el.

— Păi, cu borş.

— N-am borş.

— Lămâie?

— Nici.

— Corcoduşe verzi!

— Şmechero.

S-a gândit un pic.

— Merge supă de peşte?

— Mmm, nu prea.

— E un non-stop, sigur au borş din ăla la plic. Mergi cu mine?... Nu, mai bine stai şi vezi de astea, a zis el.

— Mai bine stai tu şi mă duc eu. Unde e?

I-a explicat de două ori şi a pus-o să repete. Nu era chiar la colţul străzii.

A condus-o la uşă, i-a descuiat şi a închis în urma ei abia după ce a coborât un etaj.

La intersecţia Batiştei cu Vasile Lascăr s-a rătăcit şi a mers o bucată bună în direcţia greşită. Şi-a dat seama că nu mai seamănă cu ce trebuia să fie, aşa că s-a întors la intersecţie, unde apăruse o domnişoară care stătea la semafor. Era verde şi pustiu şi ea tot acolo stătea. A întrebat-o unde e Quick Deli şi fata i-a arătat. După un minut a sunat telefonul. Era Paul.

— Unde eşti?

— Ţi-e dor de mine?

— Fierbe borşul.

— Ţi-e dor de miiine... Mă rătăcisem, dar m-a salvat o prostituată.

— Ce ţi-a zis?

— „Încolo!“

— Şi unde eşti?

— Cred că-l văd.

— Bine, când te plictiseşti, sună-mă.

Şi a închis.

Când a ajuns la magazin, a început să tragă de prima uşă pe care a văzut-o. Înăuntru, o femeie spăla pe jos cu mopul, ignorând pe deplin semnele ei din stradă. L-a sunat pe Paul. *Fii bună şi mai fă câţiva paşi. Mai e o uşă.*

Prin labirintul de rafturi a găsit cu greu borşul magic, iar la casă, în timp ce se căuta de mărunţiş, el a sunat-o din nou. *Ai reuşit?*

A ieşit în ploaie alergând, cu gluga pe ochi, pliculeţul roşu de borş într-o mână şi telefonul în cealaltă, îl ţinea strâns, telefonul ăsta din care în orice secundă ar fi putut s-o cheme vocea lui impecabilă, care articula perfect, fără accent, limba standard. Abia aştepta să povestească a doua zi, deja avea nişte fraze formulate, formulate pentru tata, care o încurajase să nu rateze întâlnirea cu acest băiat. Indiferent ce iese. Măcar profesional. Era un contact plin de contacte, şi nu chiar băiat, avea vreo zece ani în plus.

La intersecţie a avut o ezitare, prostituata dispăruse.

Mâncarea a fost gata pe la două noaptea, peştele arăta minunat. Paul era fascinat, însă exclamaţiile ei de admiraţie nu erau de ajuns, părea dezamăgit. Recunoscuse şi ea şi în alte întâlniri că nu caută neapărat mâncăruri rafinate, iar de gătit nu prea găteşte, preferă să investească timpul în altele.

— Ar trebui să mă inviţi mai des, i-a spus în timp ce aşezau farfuriile în sufragerie, pe jos.

Şi-a pus porţii minuscule şi l-a rugat să nu se simtă ofensat.

După masă au ascultat muzică, au vorbit, i-a scotocit prin lucruri, prin cărţi, DVD-uri, exclamând bucuroasă când găsea ceva ce-i plăcuse şi ei.

S-a aşezat pe fotoliu şi s-a întins să se uite în laptopul de pe măsuţă, voia să schimbe muzica. El s-a aplecat peste ea, şi-a lăsat o parte considerabilă din greutate pe umărul ei stâng.

— Ăştia-ţi plac?

— Da... nu ştiu... nu-i ştiu. Ce vrei tu.

Şi-a apropiat gura de a ei:

— Ce vreau eu?!

Şi i-a oferit cel mai frumos sărut de Spiderman, lung până n-a mai putut să stea în poziţia lui incomodă şi s-a ridicat şi a zis: ce mişto.

După aia au dansat un pic, după aia el a tras-o lângă pat. S-a aşezat pe marginea patului şi a început s-o desfacă la catarama triplă, nu vedea bine, s-a chinuit un pic, ea râdea şi plutea, deşi nu băuse decât un deget de vin. I-a apucat obrajii în palme şi s-a uitat la el bine, s-a gândit cum o să intre cu el pe poartă, acasă. Cinevaul meu din „am cunoscut pe cineva“.

Într-un târziu, el a reuşit să-nvingă catarama, a desfăcut şi fermoarul şi a tras de blugi în jos cu tot cu chiloţi. Dintr-odată pe faţă i s-a instalat o grimasă scârbită.

— O, nu, ai păr.

Ea a izbucnit în râs. Râdea sincer. N-avea cum să vorbească serios.

— Normal că am păr.

Era un păr îngrijit şi curat.

— Nu, nu, nu se poate, tre’ să rezolvăm.

S-a ridicat, a luat-o de mână şi a tras-o spre baie, unde a luat de pe o etajeră maşina lui de ras.

— Pot să te fac eu, pune-te în cadă.

— Stai, mă...

S-a smucit şi s-a întors în sufragerie, s-a aruncat pe fotoliu, complet derutată. Nu ştia ce să facă mai departe. Nu ştia ce-şi doreşte să se întâmple.

A venit şi el, s-a aşezat pe celălalt fotoliu, faţă în faţă. Avea o figură gravă. Discuta afaceri.

— Să-ţi explic de ce e o tâmpenie să ai păr.

— Aoileu, facem educaţie?

— Nu-ţi doreşti să fii educată?

— Eşti din ăla care face educaţie? O să-mi scoţi mizerii din trecut?

Nu trebuia să aibă păr pentru că mângâierile din zona aia aşa şi pe dincolo, era spre binele ei să nu aibă păr pentru că aşa şi pe dincolo, până la urmă a convins-o. Dar se face singură.

Dezbrăcată de la brâu în jos şi crăcită în cada rece, încercând diferitele viteze ale aparatului, încă se mai agăţa de ceea ce numea partea amuzantă. Şi până la urmă mare chestie i-a cerut, să defrişeze tot. Da, era amuzant. Abia după ce a rumegat situaţia 3-4 zile şi a dezbătut-o cu 3-4 prietene şi-a dat seama că ce trebuia să simtă era furie. Nu simţea niciodată emoţia adecvată, le rata constant.

Când a terminat a vrut să cureţe cada de păr, dar duşul era fix. A luat de sub chiuvetă o găletuşă în care erau nişte cârpe la înmuiat, a scos cârpele şi a luat apă cu găletuşa, să toarne în cadă. Apa era rece ca gheaţa, dar n-a mai ieşit să-i spună să deschidă apa caldă. I-a luat mai mult să cureţe cada decât operaţiunea de îndepărtare a părului în sine.

S-a îmbrăcat la loc şi s-a întors în sufragerie, unde el o aştepta pe marginea patului. A desfăcut-o din nou la pantaloni, de data asta mult mai

repede, şi i-a tras din nou în jos, cu tot cu chiloţi. A pipăit-o, a mirosit-o. Perfect.

Ea s-a aplecat şi a scos din pantaloni, din buzunarul de la spate, un prezervativ.

— Ce faci cu ăla?

— Să-l avem la îndemână.

Şi l-a aruncat la capul patului.

— Hai mai bine fără.

— Şi dacă rămân însărcinată, ţi-l trimit prin poştă?

El urma să plece din ţară o perioadă.

S-a făcut că n-aude. A tras-o peste el în pat.

Ce-a urmat a fost când frumos, când ciudat, iar la un moment dat pentru ea a devenit plictisitor şi enervant, dura deja de prea mult. Nu mai ştia ce să mai facă să mascheze că nu mai avea chef. Când el s-a lăsat în jos şi şi-a băgat capul între picioarele ei şi a început să-i facă diverse chestii, a picat cerul pe ea. O, nu, o să vrea şi el. Dar s-a făcut că nu înţelege. A încercat să-l îndepărteze de acolo, şi-a strâns picioarele şi l-a tras lângă ea. Au stat întinşi o vreme. Îi era milă de el şi se simţea vinovată că nu poate să-l ajute cumva.

S-a ridicat într-un cot şi a început să-l sărute pe gură. Încet, frumos, ştia că sărută bine.

— Ce mişto faci cu buzele, a zis el. Şi ce mişto ar fi să faci la fel şi acolo jos. Să-i oferi şi lui plăcere.

Şi a arătat către „el“.

„El“, desigur, aici era vorba despre „el“.

Ea s-a ridicat în capul oaselor şi a rostit cea mai hotărâtă silabă din seara aia.

— Nu!

Au rămas amândoi încurcaţi.

— Îmi pare rău, nu pot. Nu acum. Nu ştiu, poate mai încolo... adică după un timp. Trebuie să-mi inspiri încredere mai întâi. Înainte să... fac şi alte chestii...

— Dar de ce nu vrei să-l bucuri şi pe el? Uite, te învăţ. Uite (s-a ridicat pe coate, şi-a apucat penisul cu grijă)... are această arhitectură minunată...

A continuat să vorbească şi să explice de parcă atunci fusese teleportat din alt film, ea nu-l mai asculta şi nu mai procesa niciun fel de informaţie, doar îi privea buzele cum se mişcă pe *mute*. Şi a auzit dintr-odată finalul: Şi ce-ar fi să înghiţi şi să-ţi şi placă? Adică *să-ţi placă* era o indicaţie scenică, el ştia cum trebuia să se desfăşoare treaba, ea nu ştiuse niciodată nimic.

A apucat-o groaza. Apoi creierul i-a trimis printr-un impuls electric rătăcit un început de faţă zâmbitoare la cât de caraghioasă e lumea cu toţi caraghioşii ei. (*Arhitectura lui,* zice.) Şi apoi din nou groaza. Că cinevaul ei din „am cunoscut pe cineva“ tocmai îi anihilase toate celelalte componente şi o redusese la simpla dimensiune de prestator de servicii sexuale. Că totul fusese o mare conspiraţie a lumii, că lumea – cu toată foşgăiala ei din seara aia – nu urmărise decât s-o poarte pe ea într-acolo, că marele deznodământ nu era decât ca ea s-ajungă într-un pat străin cu un penis în gură.

Pentru că el altfel nu putea să termine.

Ce-ţi trebuie ţie se găseşte pe centură! Dar această succesiune de sunete, acest lanţ de informaţii (0010111000 zero zero unu zero z-e-r-o biip bip biiiiiiiiiip) s-a activat în circuite abia a doua zi.

S-a întors cu spatele la el şi s-a ghemuit, unde să caute refugiu în casa asta străină?

Iar el, cu capul atârnând pe spate pe marginea patului, mâinile pe burtă şi erecţia încă nerezolvată, a izbucnit:

— Nu ştii să mănânci, nu ştii să faci sex, pe tine ce te bucură în viaţă?

Ea s-a ghemuit şi mai tare:

— Te rog frumos să taci, nu mă cunoşti...

— Cum pot oamenii să fie atât de indiferenţi unii cu alţii?... Cum poţi să fii atât de indiferent la ce-şi doreşte cel de lângă tine?... Cum trăim în lumea asta şi trecem unii pe lângă alţii aşa, de parcă restul lumii nici n-ar exista?

Totul căpătase proporţii cosmice.

— Te porţi de parcă eu aş fi sursa tuturor nefericirilor tale...

— Şi ştii ceva? a zis el, întorcând-o cu faţa în sus şi urcându-se brutal pe ea. Uite că se poate şi aşa.

Şi-a mai băgat-o de câteva ori şi a terminat. Cine ştie ce plutea în sperma aia, de unde adus. Nu mai conta c-o şi duruse şi că un impuls electric rătăcit în creier îi transmisese vag să se împotrivească.

Au rămas întinşi unul lângă altul, dar el nu-şi vărsase încă toată fierea.

— Tu chiar n-ai văzut cât ţi-am oferit eu în seara asta? Şi eu ce-am primit în schimb?

— N-am ştiut că se contorizează...

Şi-a dat seama că are de-a face cu ceea ce se numeşte un bărbat sensibil. Adică unul care e îngrozitor de uşor de dezamăgit, orice sunet articulat ar fi scos pe gură ar fi fost o replică ratată, el avea nemulţumirile lui cosmice, de când era universul. Era pe gheaţă subţire. Iar sacrificiul ei, pentru a-şi oferi simpla prezenţă, era real: trebuia să mănânce la 2 noaptea din peştele ăla afurisit, care era – la modul cel mai serios – foarte bun, dar nu servit într-un moment atât de prost, pentru că orice masă după şapte seara îi stătea în gât până a doua zi dimineaţa, ceea ce însemna că nu mai putea să ia micul dejun şi, dacă nu lua micul dejun, o apuca foamea înainte de pauza de prânz şi-i ghiorăiau maţele, ceea ce era de-a dreptul îngrozitor, pentru că-n biroul ăla închis ermetic toţi lucrau în gând. Plus că trebuia să se scoale devreme, fiindcă stătea departe şi făcea două ore până la lucru. Şi bineînţeles că-i oferise, numai că n-a ştiut că se contorizează.

Lui tata i-a povestit abia după vreo lună, disperată că încă nu ştia cum ar fi trebuit să se simtă, atunci şi după aia, şi având senzaţia că e sănătos să ştie părerea unui bărbat trecut prin viaţă. Tata a fost revoltat, nici n-a lăsat-o

să termine povestea, l-a înjurat pe nemernic şi a somat-o să-l dea dracului. Şi ea a întrebat: *Dar care e preţul pe care trebuie să-l plăteşti ca să fii cu cineva?* (pentru că încă îi păstra lui Paul nişte superlative). *Spune-mi tu, tata, care e preţul, poate am făcut mofturi şi n-am vrut să plătesc preţul.* Iar tata, după o pauză lungă în care s-a gândit la toate preţurile pe care le-a plătit de-a lungul vieţii şi poate cu ochii uşor umezi, a zis: *ar trebui să fie gratis.*

S-a dat jos din pat şi s-a dus la baie. Apa era atât de rece încât la primul contact a simţit lame de cuţit intrând în carne. S-a spălat repede cu vârful degetelor şi a luat un prosop la nimereală. S-a întors în cameră să-şi adune hainele, iar când s-a aplecat lângă capul patului să ia una dintre ele, Paul a apucat-o de braţ şi a tras-o spre el.

— Hai să mai încercăm. Parcă mai vrea o dată.

Şi-a tras mâna, speriată.

— Sunt aproape îmbrăcată şi e târziu. Mâine lucrez.

În boxe, aceeaşi listă de câteva melodii se derula pentru a patra sau a cincea oară.

A adunat farfuriile de pe jos şi le-a dus la bucătărie, după aia şi tava cu peştele. A rupt cu degetele o bucăţică, era bun şi rece.

S-a mai uitat o dată prin cameră să nu fi uitat ceva, apoi l-a scuturat uşor de umăr, părea că adormise.

— Hei, eu plec, OK?

N-a răspuns, dar pe buze îi încolţise un rânjet.

Şi-a luat şi geanta, s-a încălţat, dar când a vrut să deschidă uşa a constatat că era încuiată şi sus, şi jos, iar cheile nu erau la vedere. Le-a căutat îngrijorată, după aia panicată.

S-a întors la Paul.

— Vino să-mi descui, nu găsesc cheile.

Iar el, păstrând rânjetul, a răspuns:

— Vezi că sunt pe acolo.

S-a întors în hol şi a mai căutat, s-a întors la el. În buzunarul de la haină ţinea mâna pe telefon.

— Nu sunt, te rog să vii.

El s-a ridicat cu greu, a venit gol până la uşă, s-a uitat peste tot după chei şi nu le-a găsit. S-a întors în cameră, unde a căutat în buzunarul blugilor, şi a venit cu cheile.

— Scuze, i-a suflat în faţă, în timp ce-i descuia.

Ea a ieşit pe uşă şi-n timp ce ieşea au început să-i năvălească în cap replici, au început să se suprapună scene şi variante de final, fără să ştie dacă ăsta chiar era finalul. El a rămas gol în uşă, uitându-se după ea, iar ea a auzit, cu un etaj mai jos, cum a răsucit ambele chei.

Bob conducea spre casă

Bob conducea spre casă cu Benji pe scaunul din dreapta. Câinele avea picioare lungi şi subţiri, articulaţiile parcă erau noduri pe o tulpină de grâu. La cea mai fină mişcare neprevăzută se temea să nu se prăbuşească, avea impresia că n-ar putea să-l monteze la loc. Ştia că n-are voie să-l ţină în faţă. Cum ar fi Benji cu centură. Cum ar fi să dea Benji cu labele pe butoane. Ce prostie. A râs şi s-a întors să se uite la el, câinele se uita pe geam, în dreapta.

— Ce mâncăm azi?

Şoseaua care lega oraşul de suburbii de-a lungul coastei era pustie. Din când în când treceau pe lângă staţii de autobuz goale, cutiuţe de plastic deschise pe o latură, fetele din panourile cu reclame erau lustruite în fiecare dimineaţă cu cârpe moi.

— Ne luăm ceva de la chinezi?

Pentru că uitase preţ de un minut că până şi la chinezi e închis pe 31. Toată lumea doarme în după-amiaza asta, ca să poată sta la noapte. Anul Nou începuse deja la Sydney, norul de fum de la artificii se deplasa de pe un meridian pe altul, se îndrepta înspre ei.

Din sens invers a trecut un 8C gol. În partea de sus a parbrizului, în loc de traseu scria „Primăria vă urează *La mulţi ani!*“. Fără să-şi dea seama, Bob s-a trezit că-l salută pe şofer.

După staţia Fabraquer s-a urcat cu maşina pe promenadă şi a oprit cu două roţi în nisip, a luat scaunul pliant din portbagaj, i-a deschis galant lui Benji şi au luat-o încet pe plajă, înspre apă, deşi era interzis pentru câini.

Era aproape de el, aici venea cu Mara la picnic în cele mai ciudate zile la cele mai ciudate ore, era o zonă ciudată, nu urca nimeni niciodată de la

Fabraquer, ei vânau momente în care să fie cât mai singuri. Şi fără câine. Ea nu suportase niciodată câinele, deşi era al ei.

A cunoscut-o la o petrecere de revelion şi tot la un revelion l-a părăsit, după ce-au coborât de pe acoperişul restaurantului, unde stătuseră fix cincisprezece minute, cât duraseră artificiile. De ce dracu' ne-am mai dus? Pentru că ea se hotărâse că nu-l mai suportă abia după ce plătiseră biletele, după ce-şi alesese rochia, după ce-şi imaginase petrecerea timp de câteva zile, cum o să stea lângă obrazul lui desfigurat şi o să se simtă nefericită, pentru că el devenise pentru ea sinonim cu paguba şi cu ghinionul şi cu neîndemânarea, toată energia negativă vine dinspre tine, e o chestiune de autoconservare, sunt şi eu un morman de celule, cu o minte a lui, înţelege-mă.

— Nu mă iubeşti...

— Acum nu, dar te-am iubit.

— Asta cu obrazul se rezolvă, o să mă operez, îmi ia de pe picior sau de pe burtă sau poate nici nu-mi ia, poate-mi face artificial, dintr-o fâşie de ţesut ar putea ieşi plantaţii de piele...

— Nu-i obrazul, nu mai delira, ştii că nu-i obrazul.

S-a dus la garderobă singură să-şi ia blana, în timp ce el îşi pregătea deja strategia pentru a doua zi, cum o s-o sune, s-o întrebe ce-a greşit, s-o întrebe cum se repară. A stat până târziu, a mâncat pentru doi, ba nu, pentru trei, inclusiv prăjituri, iar la sfârşit, la tombolă, când au anunţat la microfon numele ei, s-a dus el să ia şampania. N-a avut cum să demonstreze că erau împreună. În fine, că veniseră împreună. Şi că el plătise şi biletele.

— Domnule, dacă nu vă numiţi Mara Suarez, n-avem ce face, mai tragem o dată.

A mai mâncat nişte prăjituri, în contul şampaniei, în următoarele trei zile s-a hrănit numai cu clementine. Anul Nou începuse cu nişte crampe cumplite. N-a sunat-o a doua zi s-o întrebe cum se repară, a zis mâine, care

a devenit poimâine, care a devenit răspoimâine, n-a sunat de 17 ianuarie, ziua ei, iar ea n-a sunat de 4 februarie, ziua lui.

— Benji, numai pe tine te am.

Şi-a instalat scaunul pe nisipul ud, chiar la marginea apei. Când venea cu Mara intrau până la glezne în valuri, dar acum nu-i venea să se descalţe, era decembrie. Totuşi, unul atipic, văzuse zilele trecute oameni care făceau baie în mare. Se simţea martor la ere geologice, vedea cu ochii cum se încălzeşte iarna, o să se evapore cu totul noţiunea de iarnă, o să călătorească pe alte planete pentru zăpadă din fulgi de metan.

Benji venise în dreapta lui şi se apucase să-i adulmece obrazul stricat. L-a apucat de zgardă, l-a tras prin faţa scaunului şi l-a aşezat în stânga. S-a aplecat cu obrazul la botul lui, gata, acum poţi să miroşi. Câinele îşi pierduse interesul, se uita pe mare, înspre orizont.

— Cum ne descurcăm fără Mara?

Era foarte obosit, tot ce se întâmpla în jurul lui îi sugea energia prin toţi porii, se plictisise să fie obosit, se plictisea cumplit.

— La anul o să se întâmple lucruri, Benji, tu o să vii cu mine la gagici.

Mara primise câinele de ziua ei, de la o prietenă pe care o suspecta că voia să scape de el, avea mulţi pui şi nu reuşea să-i vândă. Ei doi nu locuiseră niciodată împreună, dar Benji stătea mai mult la Bob, fiindcă avea curte. O curte imensă de fapt, grădinarul era ud leoarcă după ce termina de tuns gazonul, venea de două ori pe săptămână să tundă gazonul şi să-i adune rahatul lui Benji de prin iarbă. Îl plătea enorm, de banii ăştia ar fi putut să-l pună să-i planteze condimente. Sau să-i tundă câini din buxus.

Şi-a dat seama după zile bune că Mara îl abandonase şi pe Benji. A vrut să sune la poliţia animalelor, avea numărul în telefon, şi-l notase de pe o maşină parcată prin oraş, dar nu era sigur ale cui interese le apără poliţia animalelor. O să fac eu ceva cu tine, câine.

Valurile îi trăgeau nisipul de sub tălpi, dacă se întâmpla ca unul să fie prea lung îşi ridica picioarele la orizontală, abdomenul începea să-i tremure

imediat. Benji dispăruse înspre Capul melcilor, un colţ de uscat pătruns în mare şi plin de construcţii până aproape de apă. După blocurile alea dispărea mereu soarele, erau mici şi spălăcite din cauza poluării, şi soarele la fel. Acolo se termina traseul lui 8C.

Benji s-a întors agitat, părea că-l cheamă. Şi-a luat scaunul sub braţ şi s-a dus într-acolo. Ziua începea să se închidă la culoare, iar briza aducea un miros de hoit. Nici n-apucase să se gândească la Mara, să se gândească la cum n-o să se mai gândească la ea niciodată.

Era umflat şi aproape că pocnea şi părea ruginit, iar Bob a crezut iniţial că e un proiectil neexplodat. A murit când a văzut că Benji o să se apropie cu botul, corpul a înaintat fără el, iar inima a început din nou să-i bată când şi-a dat seama că era doar un delfin eşuat. Îl bâzâiau muşte, alte vietăţi muşcaseră din el. Câinele părea bucuros de descoperire, aştepta un cub de zahăr, ca la circ.

Vântul bătea dinspre delfin şi mirosea îngrozitor. Nici nu s-a apropiat mai mult, o să tot pută până pe 3, când încep ăştia de la salubrizare munca.

— Hai, mă, că ne-apucă noaptea. Dă-l dracului.

A străbătut plaja pe lat, s-a îndreptat înspre maşină. Benji întârzia să-l urmeze.

Şi-a pus scaunul în portbagaj şi s-a urcat la volan. A pornit motorul. La radio ziceau că Anul Nou tocmai ajunsese la Moscova.

— Ce naiba face ăsta?...

A claxonat de trei ori.

Trebuia să facă bilanţul. Aşa citise că e sănătos. Să te concentrezi pe ce ţi s-a întâmplat bun şi să-ţi stabileşti obiectivele. Dar neapărat fezabile, ca să nu te frustreze după aia nereuşita. Trebuia să se elibereze de Mara. Deşi nu era totuşi atât de prezentă pe cât ar fi trebuit să fie o persoană care i-a frânt inima. Dacă cumva i-a frânt-o. Dacă asta a fost, într-adevăr, o frângere de inimă. Se ducea prea mult înapoi cu gândul, s-a oprit, îl năpădise lenea.

Benji a apărut într-un târziu cu un pescăruş mort în gură.

S-a dat jos din maşină enervat şi a trântit uşa.

— Mă, tu eşti tâmpit? Ce faci cu ăla? Lasă-l jos!

I-a făcut un semn poruncitor cu arătătorul, dar câinele nimic. L-a apăsat pe cap până când l-a atins de nisip, dar îşi băgase dinţii în pasărea aia de parcă îi băgase în clei.

— Îmi aduci numai hoituri, tâmpitule.

Avea un set de ritualuri pentru noaptea asta, pe care le păstrase din copilărie şi le făcea din reflex: arunca ceva vechi, îşi vâra bani în buzunare, umplea o găleată cu apă... Acum o să le facă pe toate repede şi devreme şi o să-şi bage dopuri în urechi să n-audă pocniturile. Cum ar fi să stea Benji ca o statuie în iarbă să se uite pe cer.

Avea în portbagaj nişte cumpărături nedescărcate de vreo două zile, detergent, hârtie igienică, o plasă de portocale. A desfăcut hârtia, sulurile s-au împrăştiat peste tot. Şi-a înfăşurat ambele mâini în pungă şi a apucat pescăruşul din gura lui Benji, a tras tare, dar câinele a renunţat mai uşor decât se aşteptase. L-a înfăşurat în pungă, a improvizat un nod. În preajmă nu era niciun coş de gunoi. S-a gândit ce să facă cu el. S-a mai gândit un pic. L-a băgat în portbagaj.

Benji s-a urcat la locul lui. Roţile din nisip s-au învârtit un pic în gol, au împroşcat, după aia maşina s-a urcat cu totul pe promenadă, după aia a coborât în stradă. După treizeci de metri s-au oprit la un semafor. Nu trecea nimeni. Pe banda cealaltă, în faţa lor, un 8C gol. Primăria vă urează *La mulţi ani!*

Ea şi Lili

Norocul ei a fost că s-a sculat din pat pe la unu noaptea, când şi-a dat seama că nu-i dăduse de mâncare lui Lili. De când murise moşul, nu mai avea un program regulat de somn, se trezea în toiul nopţii, se uita pe pereţi, adormea la loc, iar se trezea. Prin oblonul tras pătrundea când şi când o rază de lumină de la farurile maşinilor în trecere, lumină care se rotea prin cameră o secundă în fascicule întrerupte în puncte-puncte, după şipcile oblonului. Orice semn de mişcare din afară era o prezenţă intruzivă care o speria cumplit.

Baba nu ştia cum să trăiască singură.

De când era în liceu, băiatul ei îi zicea „baba“ şi nu „mama“, nu mai ştiau de la ce pornise, la început a fost amuzant, după aia au îmbătrânit fiecare dintre ei, iar numele le-au rămas aşa, fără să mai fie amuzante, ci doar adevărate. Moşul a ajuns să fie „moşul“ mai târziu şi cu multe eforturi din partea ei, ca să nu fie singura luată peste picior. Pe el nu l-a deranjat niciodată.

Moşul murise în urmă cu patru luni.

Baba a rămas singură în casa lor de la Sebeşel, primită moştenire de la părinţii ei, care o lăsaseră tuturor celor patru fete, dar când s-a măritat şi moşul a început să construiască acareturi şi să crească animale, s-a temut să nu fie azvârliţi afară cu tot cu munca lor, dar mai ales a lui, aşa c-a convocat familia şi le-a forţat mâna să ia o decizie în favoarea lor. Surorile de la oraş, care n-au ştiut în viaţa lor cum e s-o speli la fund pe mama paralizată sau să-i dai cu linguriţa tatălui mult prea bătrân ca să se mai mişte, au semnat la notar că cedează partea lor mezinei, care până la şaizeci de ani, când au tras

apă în sat, a cărat cu găleata de la fântână pentru toată lumea, bărbat şi băiat deopotrivă.

Lili era căţeluşa lor de opt ani, pe care baba a vrut s-o abandoneze pe vale când răsărise la ei în poartă, dar moşul s-a dus după ea s-o aducă înapoi. Suferea de tiroidă, aşa ziceau toţi, era grasă, mică şi îndesată şi abia mergea pe picioarele scurte, din capul umflat îi ieşea un bot ascuţit, arăta ca un animal ciudat, care a evoluat separat milioane de ani pe o insulă rătăcită de continent. Avea curticica ei în care stătea închisă, dar în ultimele patru luni, deşi se temea pentru florile de piatră de pe cărare, baba îi lăsase portiţa deschisă, pentru ca Lili să vină până în faţă, să latre la străini. Lili n-a păşit afară nicio secundă. Ba mai mult, de când era deschisă portiţa, parcă era şi mai retrasă, stătea mai mult în cuşcă şi pe lângă, de parcă s-ar fi temut că prin portiţă o să pătrundă cineva sau ceva care o să-i facă rău.

Băiatul venea de la Sebeş o dată la două săptămâni cu maşina încărcată, provizii de la Kaufland şi saci de boabe pentru Lili. Nu mânca decât Chappi Junior. Poate-s mai moi, pentru dinţii ei, a zis baba. Eu cred că-s mai dulci, a răspuns băiatul.

În noaptea aia s-a chinuit să adune ultimele boabe de pe fundul sacului şi i le-a pus în castronel, după aia a ieşit din magazie, a aprins lumina în spatele curţii, a trecut de portiţa deschisă şi s-a îndreptat spre cuşcă. Se auzea cum Lili dă cu coada de podea.

— Am uitat de tine, dragă, a zis baba. Dacă nu-ţi ajunge, mai desfacem un sac, că ne-a adus Puiu destul.

Şi când s-a aplecat să pună jos castronelul, tirul a izbit camera din faţă cu remorca, a dărâmat un perete şi gardul de la casă, lăsând descoperită încăperea cu patul din care baba tocmai dăduse la o parte cearşaful să coboare.

Patul s-a umplut de moloz.

De omorât, n-ar fi omorât-o.

Casa era situată într-o curbă deosebit de periculoasă. Tot satul era într-o zonă de curbe periculoase şi-n lipsa unui drum alternativ, maşinile mari n-aveau încotro şi treceau pe acolo. Sătucul lor dintre dealuri. Atenţie, valea morţii. Viaţa are prioritate. Trăiau de zeci de ani cu speranţa autostrăzii, îi apucaseră pe toţi bătrâneţile, se uitau bine în stânga şi-n dreapta, doar-doar o trece cineva care să-i ajute să traverseze până la magazin. Sau până la statuia cu ostaşul, unde erau două băncuţe.

Când au trecut să toarne asfalt şi să lăţească drumul, au mâncat trotuarul aproape de tot. La unele case, poarta dădea direct în şosea. Drumul era presărat cu panouri succesive de avertizare, plantate la două palme de zidul caselor. Tinerii părinţi nu treceau pe acolo cu copiii mici decât dacă-i duceau în braţe. Le rupeau spatele, dar tot îi luau în braţe.

Casa babei era chiar la intrarea în sat, cum vii dinspre Alba, pe partea interioară a curbei. Ieşea atât de bine în evidenţă, cu peretele proaspăt văruit în grena-deschis şi fereastra enormă, cu oblonul alb, încât parcă te invita să intri cu maşina în ea. Dar de fapt tirul nu intrase, ci doar dăduse cu coada, pe care şoferul n-o mai putuse redresa.

Baba a crezut că-i cutremur. Nu trăise unul niciodată în viaţa ei, dar avusese mereu frică de dezastre.

Lili a început să latre, un lătrat hârâit, de câine bătrân care se miră şi el că încă-i mai iese, cum-necum. Dar n-a ieşit din cuşcă, doar a scos capul şi s-a uitat înspre poartă.

— Lili! a zis baba. Ce ne facem?

Încă nu ştia ce s-a întâmplat. A inundat-o spaima, nu de ce era dincolo de poartă, ci de ce era dincoace, de singurătatea ei de om care nu ştie de unde să apuce lumea. Care nu se descurcă în situaţii.

— Puiu! a strigat ea, rămânând dincoace de portiţa de fier subţire, care o despărţea pe Lili şi pe cele patru găini de restul curţii şi al lumii.

Puiu îi dăduse nu demult un telefon mobil. Avea şi fix, dar până să-l audă şi să ajungă la el, se închidea şi nu mai apuca să răspundă. Alteori,

când era prin curte, nu-l auzea deloc. Îi provoca lui Puiu spaime fără rost. Aşa că el i-a luat un mobil la ofertă şi a trecut-o la numere favorite şi i-a zis: să-l ţii mereu în buzunar! Ştia doar să apese pe butonul cu receptorul verde, pe care nu-l vedea, dar învăţase să-l depisteze pe bâjbâite. La trei zile, băga telefonul în priză la încărcat. Dacă i se descărca bateria înainte să-l bage în priză, aştepta să vină Puiu, să-i dea drumul şi să tasteze codul pin: 0000.

Telefonul era la capul ei, pe servantă.

Câinii din vecini se îndemnau la lătrat, pe şosea se opriseră maşini, se adunaseră vecini. Când au ajuns atât de repede?

— Tanti Sofica!

O siluetă slăbănoagă înainta spre ea pe cărăruia din curte.

— Nu călca pe flori, mamă!

Florile de piatră, bucuria ei când stătea afară pe scăunel dimineaţa şi vorbea cu Puiu la telefon. Îi raporta zilnic cum e vremea şi cum se comportă florile – azi e înnorat şi nu vor să se deschidă –, cu toate că el era la o aruncătură de băţ, la Sebeş. Cum e la matale e şi la mine, babă.

— Tanti Sofica, ce faci? Ai fugit în spate?

— N-am fugit nicăierea.

Curtea era îngustă şi lungă, ea vedea prost, poarta şi gardul i se păreau hăt, departe.

Abia după ce i-a răspuns şi-a dat seama cine era bărbatul. Vasile, băiatul lui Nelu. Stătea alături, la 136, taică-său fusese văr de-al doilea cu baba. Ea se temea că va avea pretenţii la moştenire. Puiu râdea mereu. N-are cum, aici matale eşti stăpână!

— Vasile, tu eşti? Ce-i acolo, mamă?

— A intrat unul cu tirul la matale, ţi-a dărâmat peretele. Avea numa’ mere în maşină, îs numa mere pe jos...

— Cheamă-l pe Puiu!

— Hai şi matale, doar n-o să stai aici.

Lili se băgase de tot în cuşcă, nu mai scotea niciun sunet, parcă nici nu mai respira. Castronelul cu boabe nu mai prezenta niciun interes.

Vasile s-a întors înspre poartă, iar ea a luat-o prin casă, prin camerele înlănţuite una după alta, aprinzând în toate lumina. Toată casa mirosea a lavandă, din Raidul de molii. Îi plăcea să doarmă în a patra cameră, ultima, cea de la şosea, care-i dădea senzaţia că umple casa. Numai pentru că o străbătea de la un cap la altul de câte ori avea treabă între înăuntru şi afară, i se părea că o foloseşte în întregime. Puiu îi sugerase să stea în prima cameră de la hol, avea bucătăria aproape, ieşea şi mai ieftin cu încălzirea. Şi cu restul ce să fac, să ţin casa goală? a zis ea. Uneori lăsa radioul din hol să meargă tare, pentru ca vecinii să aibă impresia că e lume la ea. Alteori, mai ales noaptea, când i se părea că aude zgomote suspecte în via de deasupra acoperişului sau pe deasupra gardului, striga înspre casă: Puiu, ia vezi cine e acolo! Puiu era în treaba lui, la Sebeş.

Pe Vasile îl bănuia că i-a furat o pârlitoare din magazie, după ce a murit moşul. N-o mai folosiseră de vreo cinşpe ani, nu mai ţineau porc, n-ar mai fi fost în stare să-l ţină, deşi le părea rău de toată mâncarea pe care o aruncau. Mai dădeau la găini, dar păsările nu făceau faţă să devoreze tot. Moşul cerea mereu resturi de mâncare de la Puiu, sigur vă rămân pe acolo, ai şi maşină să le aduci, nu le cari cu cârca. Adu-le aici, la porc. Şi Puiu refuza, încerca să-i convingă să nu mai crească, nu-i sănătos să mănânci carne de porc, iar dacă porcul e crescut cu mâncare de om, îţi dai seama că e ca şi când ai mânca om. După o copilărie plină de slănină şi pomana porcului, odată scăpat de acasă, a ajuns obsedat să mănânce corect. Adică puţin şi fără porc. Avea să afle peste zeci de ani că-i spune „ortorexie“. Cuvântul i-a făcut plăcere.

Deci pârlitoarea n-o mai foloseau de mult, dar baba tot ţinea la ea, era în continuare „aia bună“. Cu alde Vasile avea în spate un gard de sârmă comun, care le despărţea grădinile lungi, ce înaintau în sus, pe deal. Baba avea numai porumb neîngrijit şi nealiniat, din boabe aruncate la întâmplare

de Puiu în vreo după-amiază când a venit cu proviziile din Kaufland. Să nu-i rămână curtea cu buruieni, deşi era mai mare bătaia de cap cu el, să-l adune, să-l cureţe, să-l depoziteze. Când se făceau ştiuleţii de lapte, baba rupea cât putea de mulţi, îi fierbea, îl chema pe Puiu cu copiii. Haideţi la porumb fiert!

— N-ar trebui să consumăm porumb! Corpul nostru nu e pregătit să-l digere, nu asimilează nimic. Poţi să te uiţi să vezi că nu se asimilează nimic, a zis Puiu odată.

Baba n-a înţeles o vorbă, dar a intuit refuzul şi a răspuns:

— Atunci vă dau vouă să fierbeţi la voi.

Puiu descoperise recent emailul şi intrase într-o reţea de cunoştinţe care-şi dădeau forward la mesaje cu informaţii îndoielnice despre proprietăţile alimentelor. Începuse să vorbească şi el ca-n mesajele alea.

— Numai porumbul din conservă se poate digera, fiindcă-i prelucrat şi moale.

Şi când bătea vântul printre frunzele de porumb, scoţând un zgomot ca şi când ar fi bătut printre fâşii de celofan, moşul parcă îl şi simţea pe Vasile cum foşneşte prin spatele casei şi inspectează. Crezi tu că ăsta nu trece prin gard şi-şi bagă nasul.

Frica lui i-a lăsat-o babei. Toate fricile lui i-au rămas ei, iar unele erau acum de zece ori mai mari, fiindcă nu le cunoştea. Nu ştia exact la ce se referă, dar ele erau acolo şi lucrau.

Totul în curte era încuiat cu cheia, mai puţin Lili şi cele patru găini. Până şi toaleta din curte era încuiată, căci era o încăpere în toată regula, ca o magazie tencuită, în care mai ţineau un cazan de motorină şi două biciclete vechi. Ştia Vasile bine tot ce mişcă pe-acolo. Crezi tu că ăsta nu trece prin gard, îi zicea ea lui Puiu.

— Lasă, babă, că te iau la mine, dacă ţi-i frică aici. Ne-a plecat şi Ştefănel la Cluj, e loc destul.

Şi ea:

— Nici vorbă! Dacă plec de-aici, fură ăştia tot.

Dar dincolo de persoanele care ar fi putut-o invada şi de stihiile care ar fi putut distruge, îi era frică cel mai tare că după moartea ei Puiu o să vândă.

În seara în care tirul i-a dărâmat peretele, înainte de a ieşi la poartă să dea ochii cu mulţimea, baba s-a dus în camera de la faţă cu gândul de a-şi recupera agoniseala, până nu încep toţi să-i scormonească prin casă. În şifonier, în sertarul cel mai de jos de la uşa din dreapta, avea hainele de moarte, atlazul pentru sicriu şi un plic cu douăzeci de milioane, în care mai pusese şi sfoara cu care să i se lege gleznele în coşciug. Aşa se face, să nu i se crăcăneze picioarele mortului, dar sfoara aia e periculoasă rău, se fac farmece puternice cu ea, de-aia trebuie păzită la orice înmormântare. Şi la moşul o pusese pe nevasta lui Puiu s-o păzească şi tot a dispărut, cine ştie cui i s-or lega cununiile cu ea.

Fereastra era spartă, oblonul făcut praf, dar peretele fusese distrus numai pe marginile ferestrei. Tirul era răsturnat de-a curmezişul şoselei, lădiţe împrăştiate peste tot, sute de mere o luaseră la vale pe asfaltul negru, neted ca-n palmă. Un lanţ de maşini cu farurile aprinse stăteau înşirate de o parte şi de alta.

— Şi acum eu ce să fac?

Vasile o striga de pe partea cealaltă a zidului.

— Vino-ncoace, tanti, să vorbeşti cu omul ăsta. Tre’ să-ţi repare aici, că nu se poate.

Dacă stinge lumina, poate nu intră nimeni pe geam. N-a mai găsit mobilul printre resturile care picaseră pe servantă, dar a stins becul şi, doar cu ce intra de-afară, a reuşit să bâjbâie în şifonier şi să ia plicul. A constatat că n-avea niciun buzunar la capotul de vară pe care-l purta. A stins lumina şi-n camera a doua, şi-n a treia a băgat plicul în storcătorul maşinii de spălat Albalux, care stătea lipită de perete, stricată de mult, cu un ştergar pe ea.

În hol a ridicat receptorul telefonului fix şi a format un număr despre care-şi imagina că e al lui Puiu. După mult timp, a răspuns o voce

morocănoasă care nu era a lui Puiu şi nici a altcuiva din casa lui. A mai sunat o dată. A avut impresia că formează acelaşi număr, cu o ezitare la final totuşi, dar acum n-a mai răspuns nimeni.

Afară şi-a făcut loc printre oameni, căutându-l cu privirea pe Vasile. Şoferul stătea la coada tirului şi vorbea la telefon, supraveghind în întuneric merele împrăştiate.

Cineva s-a apropiat de ea râzând şi a zis:

— Măcar dacă avea şi ăsta altceva în maşină. C-aşa, mere avem cu toţii p-aici...

— Unde-i Vasile? Vasile al lui Nelu?

Nu ştia cu cine vorbeşte, dar bărbatul ştia despre cine e vorba şi i-a arătat cu degetul.

Vasile vorbea şi el la telefon.

— Să-l sunăm pe Puiu! Eu l-am sunat, dar nu răspunde.

Vasile a apucat-o de un umăr şi a scuturat-o bărbăteşte, ca după o mică victorie.

— Da, tanti, cu el vorbesc acum. Îl am în telefon.

Şi după ce a închis:

— Vezi că tot la mine apelezi?

Şi după ce pe tanti a inundat-o de tot frica şi-n ultimul colţişor care mai rămăsese liber şi o mai ajuta să acţioneze pe o rază mică, Vasile a zis:

— Se-mbracă acum şi vine.

AXN Crime

Lucram de câteva luni la seriale poliţiste, iar în ultimele săptămâni primisem o avalanşă de episoade, stăteam zi şi noapte să traduc. Munceam pentru o companie de subtitrări, care n-avea un sediu central nicăieri, eram toţi risipiţi prin tot Bucureştiul, iar pe şeful nu-l văzusem la faţă niciodată.

Ieşisem din pijamale pentru prima dată în ultimele patru zile şi asta doar pentru o jumătate de oră, cât să merg la colţ la Mega, să-mi aleg câte ceva de mâncare. N-am înţeles niciodată de ce nu există pâini mici feliate, există numai pâini mari feliate, iar eu îmi iau mereu feliate, care mucegăiesc până apuc să le termin, deşi le ţin în suportul de pâine de lemn, un cadou aberant de la prietena mea Alexandra, care-mi ocupă jumătate din măsuţa pe care mănânc. Mă duc periodic să reînnoiesc pâinea, deşi nu sunt neapărat o consumatoare de pâine. Dar pâinea e genul de chestie pe care e bine s-o ai în casă.

Am intrat în scara blocului cu două sacoşe pline, iar din una mirosea a cartofi prăjiţi calzi şi a ciocănele la rotisor. Tanti de la casă desfăcuse punga specială, după ce-a consultat şi eticheta, ca să se asigure că sunt, într-adevăr, doar ciocănele şi n-am mai strecurat eu între timp şi altceva acolo.

Blocul nostru e foarte mic. Scările sunt foarte înguste, iar apartamentele de câte două camere sunt prost proiectate pe o suprafaţă care ar fi fost mai potrivită pentru o garsonieră onestă. Nu există bucătărie, ci doar un aragaz şi o chiuvetă în ceea ce ar trebui să fie holul în care te descalţi, iar în baie fac un pas şi, dacă vreau să-l mai fac şi pe al doilea, ajung deja în cadă. Nu există spaţii de depozitare de niciun fel, la mine, de exemplu, nici măcar sub pat nu încape nimic.

Vecinii şi-au scos pe hol tot felul de dulăpioare, resturi de mobile sau cutii improvizate închise cu lacăte, în care-şi mai ţin lucruri. Pe ele sunt ghivece de flori, iar printre ghivece, din loc în loc, câte o pisică. Pisicile de apartament sunt sperioase. Dacă faci mişcări bruşte, fac şi ele mişcări bruşte şi răstoarnă ghivecele.

Deci am intrat în scară cu mirosul de cartofi prăjiţi după mine şi jena că oricine m-ar surprinde ar gândi despre mine că nu sunt în stare să-mi fac singură nici măcar atât. Dar sunt sigură că şi vecinii îşi lovesc tigăile de pereţi când încearcă să şi le spele în colţul în care e îngrămădită chiuveta. Pentru mine mâncarea nu merită niciun fel de efort.

Stau la doi. Din două etaje. E bine că blocul arată intim. Are şi un acoperiş solid, nu-mi plouă în casă, dar doi din două înseamnă că mai sus de mine nu cheamă nimeni apa caldă şi, fiind înconjurată de ceea ce prietena mea Alexandra numeşte „moşulime“, sunt silită să mă spăl când se spală toată lumea. Adică pe la ora 20:00, un pic înainte de Telejurnal.

Am auzit voci încă de jos, iar când am ajuns la doi, trecând cu greu printre doamna Petreanu de la parter şi dulapurile care ocupau mai mult de jumătate din lăţimea holului, am picat în mijlocul unei discuţii. Locuiam acolo de aproape un an, dar nu văzusem niciodată mai mult de doi vecini la un loc. Acum erau vreo cinci. Şi despre doamna Petreanu n-aş fi zis nici într-un milion de ani că şi-ar depăşi teritoriul, adică parterul, intrarea în scară şi grădina din stânga scării, unde dădeau cele două geamuri ale ei. Se muta între unul şi altul şi inspecta tot ce mişcă pe colţul stâng al blocului nostru.

Pe ceilalţi nu ştiam cum îi cheamă pe niciunul. Erau vecinul şi vecina de la 29, vecinul de la 31, care e şi omul de serviciu şi cu el mă mai văd ocazional, când îl prind că dă cu mopul, şi încă două persoane care ar fi putut fi de oriunde.

— Bună ziua.

Trebuia să mă storc să trec printre ei, cu tot cu sacoşe, dar mai ales cu sacoşa cu cartofii şi ciocănelele rotisate. Spaţiul mic de la etajul doi se umpluse acum de mirosul de prăjeli de la Mega, cu care intrasem eu. Ştiau toţi ce-aveam în sacoşă. M-am simţit descoperită. Mi s-a făcut ruşine.

Fără să zăbovesc nicio secundă, m-am îndreptat direct înspre uşa mea, am ales o anumită cheie de pe un inel de patru pe care mi-l lăsase proprietarul (fără să ştiu de unde sunt celelalte trei) şi am băgat-o în yală.

Vecinul de la 29 a zis:

— N-aţi auzit nimic ciudat azi-noapte?

M-am întors către el.

Eu nu aud nimic. În afară de serialele mele poliţiste, eu nu mai aud nimic. Lucrez cu căştile pe urechi, le las jos şi le ţin un pic pe după gât când mi se mai încing timpanele, şi după aia le pun la loc. Când m-am mutat aici, am lucrat la început cu boxele, dar m-am trezit imediat cu vecinul de sub mine, cu o falcă în cer şi una în pământ, cu fesul în vârful capului şi cu o franzelă la subsuoară, că, dacă mai dau televizorul tare noaptea, o să am probleme. Nu mi-am dat seama, deşi ar fi trebuit. Din moment ce şi eu îl auzeam pe el cum urlă la nevastă şi la copilul de un an jumate (taci, animalule, că dau cu tine de pereţi), şi-l auzeam atât de clar (nu te ascunde după mă-ta, că te omor), încât vedeam cu ochii minţii – fără să vreau, desigur – şi cum îi sare scuipatul din gură când urlă, normal că şi el auzea ce se întâmplă la mine. Cum merg prin casă sau cum amestec cu linguriţa în cana de cappuccino la plic, plăcerea mea vinovată de dimineaţă, orice o mai fi însemnând dimineaţa pentru mine acum. Nu mai ştiu ce oră e, când e zi sau noapte, când e în timpul săptămânii sau în afara ei. Eu trăiesc după mailurile lui şefu', care, din fericire, are mania *reminder*-urilor şi mă anunţă mereu cu o zi înainte, doar în *subject*, că se apropie termenul. Luna şi soarele meu sunt mailurile lui şefu', goale de conţinut, dar care au agăţate de ele ataşamente. El îmi trimite ataşat în engleză, eu îi trimit înapoi ataşat în română şi tot aşa la nesfârşit, iar pe cinşpe ale lunii apar nişte combinaţii

noi de cifre la „interogare sold“. Doriţi chitanţă sau salvăm pădurea? întreabă o vrăbiuţă într-o bulă ca un norişor. Dacă doreşti chitanţă, vrăbiuţa pică în josul ecranului cu ghearele în sus. Am dat cu degetul pe ea odată. Nu s-a întâmplat nimic.

I-am zis vecinului de sub mine atunci că, dacă are o problemă, aş aprecia să mi-o semnaleze civilizat şi calm, mi-am cerut scuze cu jumătate de gură şi i-am închis uşa. A fost singura dată într-un an de zile când l-am văzut, dar dacă vreau să-l aud, pot să-l aud zilnic, conform orarului său, trebuie doar să las un pic căştile şi după un timp – nu mult – urletele lui pătrund prin porii imobilului, ca un duh chemat de-o incantaţie. Toată lumea ştie că din cauza lui s-a închis apa caldă atunci. Că are restanţe mari şi nu vrea să plătească, deşi administratoarea mi-a zis odată în timp ce-mi scria chitanţa că-n fiecare zi se duce la lucru cu maşina. Cum să-l cred că n-are bani.

Eu nu cunosc niciuna dintre maşinile de jos.

De-atunci, aşadar, sunt şi mai ruptă de lume. Stau ca o cârtiţă în vizuina mea şi-mi văd de treabă, cu serialele poliţiste şi toate paginile favorite de pe net, care mă distrag şi mă-mpiedică să fiu disciplinată, aşa cum mi-am propus la început. Din cauza lor, programul meu de lucru se lungeşte mult, parazitează segmente ale zilei care ar trebui să fie libere şi-mi dă senzaţia că lucrez încontinuu. Nu foarte eficient, dar lucrez încontinuu.

— Nu, ce s-aud? i-am răspuns vecinului de la 29.

— S-a-ntâmplat ceva azi-noapte.

L-am simţit că e jenat şi în acelaşi timp furios, îngrijorat, suspicios, avea toate feţele din jumătatea tristă a unui tabel cu emoticoane.

— S-a furat ceva.

Ceilalţi patru s-au dat la o parte, parcă să facă loc între uşa mea şi uşa lui, care se afla pe diagonală. Să facă loc între faţa mea şi faţa lui, astfel încât să ne vedem şi sunetul să circule eficient, pe o traiectorie dreaptă.

— Mi s-a furat ceva din dulap.

M-am uitat spre un dulap de lângă el.

— Nu, *ăsta* e al meu, a zis el, arătând spre altul, mai îngust şi mai înalt.

Era cel mai îngrijit dintre toate şi se potrivea la ţanc în spaţiul ăla, probabil că şi-l făcuse special.

— Ce vi s-a furat ?

Pierdusem speranţa c-o să mai consum mâncarea caldă. Dar pungile miroseau în continuare.

Vecinul a zâmbit jenat.

— Douăzeci şi două de borcane de zacuscă, patru borcane mari de murături şi o damigeană de ţuică. Păcat de toată munca soţiei. Mie îmi pare rău mai mult de ţuică.

Mai răspunsese probabil de câteva ori, fix la fel.

Şi atunci eu, ca şi când ar fi fost cea mai naturală dintre întrebări, mi-am lăsat gura să articuleze fără mine:

— Aveţi vreun suspect?

Ceilalţi patru au început din nou să se mişte şi să vorbească, de parcă în secunda aia ar fi fost reporniţi cu telecomanda. Păgubitul a răspuns:

— Ei, nu poţi să te legi aşa de om...

Şi apoi a făcut semn cu capul spre uşa care era vizavi de a mea. Am făcut o schemă mentală, am numărat descrescător de la mine până acolo, trecând prin celelalte uşi în sensul invers acelor, şi m-am gândit că probabil e apartamentul 30.

Doamna Petreanu, care rămăsese pe scări, între etaje, a zis că acolo stă un student arab.

Îl bănuiau nu pentru c-ar fi ştiut ceva despre el, ci, dimpotrivă, pentru că nu ştiau nimic. El era cel mai suspect.

M-a fulgerat atunci gândul că nici despre mine nu ştiau nimic. Baba sigur observase de mult că eu nu ies din casă. Sigur le ştia programul tuturor de pe scară.

— Îmi pare rău, n-am auzit nimic, am zis.

Şi m-am întors cu mâna dreaptă spre cheia rămasă înfiptă în yală.

— O să chemăm şi poliţia, a mai spus el, grăbindu-se să se apropie de mine.

A rămas în dreptul uşii. Am deschis discret, cât să mă strecor înăuntru. În aşa-numita bucătărie, care era şi locul în care mă descălţam şi-mi lăsam pantofii şi ce alte chestii mai puteam lăsa, aveam un maldăr de vase murdare în chiuvetă şi încă unul pe aragaz, iar uşa a împins şi a deplasat un pic o pungă de gunoi care zăcea pe jos. N-aveam coş, c-ar fi ocupat prea mult loc.

Nu intrase nimeni la mine în casă de când mă mutasem acolo, nu-mi plăcea să chem oameni la mine, să mă judece pentru alegerile mele. Nici nu prea aveam pe cine să chem, mă mai vedeam cu prietena mea Alexandra, dar mereu la ea acasă sau prin oraş. Plus că n-aveam chef să mă apuc să fac curat, să frec pe jos şi prin colţuri şi să stau cu emoţii că poate vede cineva murdăria şi mă judecă.

Cunoscuţii mei nici nu ştiau unde locuiesc. Asta nu era adresa din buletin, deci nu o înregistrasem nicăieri. Iar la părinţi mergeam rar, la câte un sfânt sau o aniversare. Ei nu veniseră niciodată la mine în Bucureşti.

Administratoarea îmi salvase numărul în telefon cu numele „apart 33“.

Cea mai mare spaimă a mea era c-o s-alunec când ies din cadă şi cad şi mă dau cu capul de ceva tare şi mor şi o să mă găsească vecinii când încep să put. Şi o să mai fie şi dezastru în casă. De câte ori intram sau ieşeam din cadă, aveam grijă să mă ţin strâns de ceva.

Prima dată când am făcut duş, în ziua în care m-am mutat, când am ieşit m-am ţinut de chiuvetă şi am rămas cu chiuveta în braţe. Abia se mai ţinea în diblurile cu care fusese montată în perete şi alea cedaseră imediat. Sifonul şi racordurile erau la locul lor, conectate, motiv pentru care n-aveam cum s-o las jos. Nici n-aveam pe ce s-o sprijin. Am stat cu ea în braţe minute bune şi m-a apucat un atac de panică, mă luase şi frigul, singură şi dezbrăcată acolo, cu chiuveta în braţe.

Nu mai ştiu ce soluţie am găsit şi am reuşit s-o las cumva într-o rână. Nu mai ştiu ce soluţie am găsit şi am reuşit să dau de un om bun la toate, unul care lucra într-o televiziune şi era meşter, şi-n televiziune, şi-n timpul liber. M-a rezolvat ieftin, cu diblurile lui. Mi-a fost ruşine să-l întreb cum îl cheamă. L-am trecut în telefon „instal nou“.

Mai demult nu chemam oameni la mine fiindcă spaţiul în care locuiam era micul meu sanctuar şi nu voiam să mi-l profaneze nimeni. După aia am mai crescut şi am început să renunţ. Mi-a luat mult, vreo treizeci, să-mi dau seama c-aşa funcţionează, că nu contează cât îţi doreşti, ci la cât eşti în stare să renunţi. Şi am început să renunţ. Mai întâi cu chestii mici. Să duc gunoiul când se strânge. Să fac curat. S-adun lucruri. S-adun oameni. Am început să renunţ să cunosc.

Am intrat în apartament şi, când m-am întors să închid uşa, am văzut că vecinul de la 29 se înălţase pe vârfuri şi se chinuia să vadă ceva înăuntru la mine.

N-are decât. Fără mandat de percheziţie n-are ce căuta pe proprietatea mea. Adică nu chiar a mea. Plăteam o chirie fix cât rata la apartament a proprietarului. Mi-a zis în prima zi, parcă să se disculpe, că banii ăştia nu-i intră lui în buzunar, îi duce direct la bancă. Rata lui era cât 25 de episoade. Aproape tot volumul meu de muncă.

Am lăsat sacoşele jos, am intrat încălţată şi m-am dus direct la birou. Lăsasem calculatorul deschis. Am mişcat mouse-ul şi mi-a apărut captura de ecran la care mă împotmolisem şi la care mă uitasem în gol vreo jumătate de oră înainte să ies din casă. Cred că de-asta am şi ieşit, de fapt.

Trebuia să traduc asta în două linii de câte 37 de caractere. Minus linia de dialog şi spaţiul de după, 35:

— Do you mean to tell me you didn’t realise this man was dead?

— People don’t talk much in the morning. I’m just delivering breakfast.

Era vorba de băiatul de la hotel, care descoperise mortul, şi unul dintre poliţişti.

Primul rând îl rezolvasem: Nu ţi-ai dat seama că-i mort? Dar din al doilea trebuia să scot ceva şi nu mă puteam hotărî care parte a enunţului e esenţială.

Personajul dispărea în ceaţă după aia şi nu se mai ştia nimic de el. Intrau câţiva de la CSU, iar unul dintre ei vorbea la telefon cu altul de la CCS. Bună, detectivule. Cum mai merge, căpitane. Nu.

Am derulat înapoi şi am căutat cum îi cheamă. Artificii ale meseriei. Pe unul l-am căutat cum îl cheamă în episodul anterior. Bună, dle Cooper. Cum merge treaba, dle Sinclair. Nu.

Că se tutuiesc, n-am loc de politeţuri, îmi mănâncă prea mult spaţiu. Cooper, salut. Ce faci, Sinclair. Nu.

Şi totuşi, ce era mai important? Că oamenii nu vorbesc mult dimineaţa sau că puştiul aduce mâncarea? În economia filmului, niciuna dintre cele două.

M-am mai uitat în gol în ecran o vreme şi, la un moment dat, am auzit bătând la uşă. M-am ridicat să deschid, m-am împiedicat de punga cu mâncarea sleită, am împins-o cu piciorul mai încolo.

Era administratoarea, să mă întrebe cât am contoarele la apă.

În mână avea un dosar şi nişte foi, pixul pregătit în aer să se îndrepte spre pătrăţelele din dreptul meu din tabel.

— Trebuie să vă zic acum?

Nu mai venise niciodată la uşă să mă întrebe de apă, notam eu pe bileţele când îmi aduceam aminte şi-i puneam în cutia poştală.

— Da. De fapt, aş vrea să văd. Că eu n-am văzut niciodată contoarele de când eşti tu aici.

— Dar eu vă zic drept!

— Da, dar trec pe la toată lumea din când în când să verific.

Ţineam uşa doar puţin deschisă, tot dezastrul din holul-bucătărie începuse să-mi provoace o durere fizică.

Ea s-a înălţat un pic pe vârfuri să vadă ce e în spatele meu şi m-a întrebat:

— Pot să intru?

— Acum e deranj. Nu se poate altă dată? Şi să mă anunţaţi şi pe mine cu juma’ de oră înainte?

— Lasă, că nu mă uit la deranj.

M-am gândit un pic. Era prea dubios că apăruse fix acum. Am ajuns să am convingerea că sunt *bolo*. *Being on the lookout*. Nu ştiu cum vine asta în română, mereu evit să-l traduc.

— Nu. O să veniţi data viitoare şi o să mă anunţaţi dinainte.

Mâncarea sleită în pungile de la Mega a fost tot acolo şi a doua zi, când, pe la prânz, am auzit o bătaie firavă în uşă. Aveam impresia că toate zgomotele din bloc, venite din toate părţile, sunt bătăi firave la mine în uşă, cu atât mai sinistre cu cât nu sunt clare şi convingătoare. Dar a insistat, aşa că m-am dat jos de pe scaun (stăteam turceşte la calculator), mi-am băgat în papucii de sub masă tălpile care începuseră deja să mă înţepe cu mii de ace mici şi am şchiopătat până la uşă. M-am uitat pe vizor. Am văzut partea de deasupra a unui cap încărunţit.

Când am deschis uşa, am văzut-o pe doamna Petreanu, care încă mai sufla greu după ce urcase atâtea scări. Ţinea în mână un plic alb şi lunguieţ.

Am deschis uşa numai cât să intru eu în cadru şi pe lângă mine să nu se vadă nimic.

— Am zis eu că eşti acasă. Că nu te-am văzut ieşind...

— Bună ziua.

— Da... uite, era asta pe jos... Cred că e a ta.

Mi-a întins plicul cu teamă şi suspiciune, iar eu l-am primit la fel, de parcă am fi mânuit explozibil. De parcă tocmai aş fi luat-o cu frumosul într-o scenă *give-me-the-gun*.

Era factura la mobil.

La naiba, uitasem că trebuia s-o mai plătesc şi p-asta. Două episoade.

— Ce-am obosit până aici, a zis doamna. Nu-mi dai tu un pahar cu apă. Te rog?

— Nu trebuia să urcaţi, puteaţi s-o puneţi în cutia poştală, o găseam eu.

— La cât cobori tu de rar...

S-a uitat un pic într-o parte, parcă să-i confirme unui complice că a stabilit o legătură cu mine. Că mi-a luat urma.

— Vă rog să nu vă mai deranjaţi de acum.

— Îmi dai apă?

Şi după o pauză:

— Pot să intru un pic?

— Nu, că la mine e deranj. Îmi cer scuze. Şi nici apă n-am, eu beau de la robinet.

Am închis uşa şi am răsucit cheia de două ori.

M-am uitat pe vizor. S-a întors spre scară şi a rămas sprijinită de balustradă, parcă aşteptând să-şi adune curajul pentru primul pas. Nu ştiu dacă mai era cineva pe hol.

M-am dus la mobil şi l-am căutat pe instalatorul nou, meşterul bun la toate.

Îmi trebuia neapărat lanţ. Oricât de dur ar fi fost să bag cu mâna mea un străin în casă, îmi trebuia neapărat un lanţ.

O sută opt

Aplecată deasupra lui, infirmiera s-a oprit o secundă şi a strigat:

— Sunt în o sută ooopt!

Uşa stătea mai mult deschisă, la fel şi geamul, afară era toamnă şi frig, caloriferele reci, dar înăuntru, de la atâta lume şi atâta boală, era mereu sufocant.

A rămas aşa nemişcată şi a zis ca pentru ea:

— Oare pe mine m-o fi strigat?

Avea două mănuşi uriaşe de plastic portocaliu, ai fi zis că desfundă canalizări, însă doar îi pusese un supozitor şi acum se chinuia să-i prindă pampersul.

Pentru asta, Ica îi strecurase un zece lei în buzunar.

— Nu-i mai da, fată, şi tu atâta, i-a zis soră-sa. Toată ziua le dai la toate, cine ştie cât mai stă pe-aici, le-nveţi aşa.

— Nu vezi că altfel nici nu se uită la el?

Tatăl lor era singurul bărbat din salon şi de câte ori era schimbat, le împingea pe amândouă cu mâna lui tremurândă şi vânătă, toată energia corpului, puţină-puţină, adunată în degetele uscate şi pătate, să le împingă pe fete să iasă pe hol, să nu-l vadă.

Cel mai mult şi mai mult murea de ruşine.

— Să nu mă vedeţi aşa, a zis de undeva din gât, fiindcă în rest, în gură, niciun organ nu mai primea comenzi, dinţii, limba, buzele, nu mai existau bariere pentru consoane corecte, din gât îi ieşeau numai vocale încălecate, el desfăcea un pic buzele şi mormăia şi fetele îl puneau să repete până când reuşeau să intuiască ce vrea.

Au ieşit şi au închis şi uşa.

Făcuse un atac cerebral în urmă cu trei zile, îl găsiseră pe jos în casă, cine ştie cât zăcuse aşa.

Nu voia să vină să stea cu niciuna dintre ele.

— Bătrâneţea e cea mai împuţită vârstă şi Dumnezeu, cât e de cinic, a lăsat-o la urmă, spunea el mereu.

Dar el nu era cu Dumnezeu, zicea Dumnezeu dintr-o inerţie culturală, zicea Dumnezeu ca să fie în rândul lumii. Lumânările pe care le aprindea la cimitir la baba lui nu erau de la biserică, aşa cum insista părintele, ci le lua la kilogram de la o florărie de ţigani şi le ţinea jos, în frigider, în cutia de legume.

— Mai du-te şi matale pe la biserică, îi spunea Ica.

Se apropia pomana babei de un an, murise în Postul Crăciunului şi fetele deja începuseră să facă liste cu ce să cumpere. Trebuia să fie totul de post.

— Vezi, dacă n-a ţinut post toată viaţa ei, ţine acum... zicea Ica. Ce, nu ştie Dumnezeu?

— De unde oi fi ieşit aşa de proastă? zicea el înciudat.

Deşi asta mică făcea aproape totul pentru el, că era în acelaşi oraş, îi făcea cumpărăturile şi-i gătea, îl suna de trei ori pe zi, îl lua cu maşina când mergeau la cimitir să facă curat la mormânt, îi punea săpăliga şi găletuşa în portbagaj şi lui îi deschidea portiera larg să urce în faţă, să stea ca un domn.

— Nu mă mai încinge cu asta! îi spunea el şi refuza centura, iar ea se străduia atunci să meargă încet, imaginându-şi că parcă îl duce de mână, şi nu cu maşina.

Tot ea l-a găsit pe jos.

Cealaltă a trebuit să stea până a doua zi dimineaţă la primul tren.

Când l-au adus la spital, doctoriţa s-a uitat la el o secundă şi când a mai şi auzit câţi ani are a pufnit:

— E un caz foarte grav, nu mai scapă.

Şi după tomografie:

— Are creierul varză.

Ica i-a strecurat în buzunar trei sute.

Atunci i-a arătat şi ei pata albă de pe creier.

— Vedeţi? a întrebat.

Au stat la telefon amândouă toată noaptea. Gina întreba ce s-aducă.

— Adu bani. Avem nevoie de bani. Poate-l salvăm.

Stăteau pe hol şi cea mică deschidea uşor uşa şi băga capul, să vadă dacă a terminat.

La cabinetul doctoriţei era coadă, le spunea în faţă să vină să discute starea bolnavului. Intraţi câte unul, le spunea.

Urma să se ducă şi ele.

Ica a insistat la Gina să cumpere o sută de euro. Să-i mai dăm, poate îi schimbă tratamentul. Trebuie să-l salvăm.

Gina s-a dus la bancă, a stat la rând, a văzut pe panou 4,39, şi-a pregătit 439 de lei şi, când a ajuns la ghişeu, i-au cerut 452.

— Dar de ce atât?

— Atâta e la vânzare.

S-a dat cu un pas înapoi şi s-a mai uitat o dată pe panoul electronic. Nu înţelegea nimic.

— Haideţi, doamnă, odată! a zis persoana din spatele ei, care flutura o factură.

— Cât vă mai dau?

Casiera a făcut socoteala de două ori pe un calculator de birou, apoi l-a întors şi i-a arătat, pronunţând în acelaşi timp cu gura larg deschisă, de parcă ar fi trebuit să-i citească şi pe buze:

— Treişpe lei.

N-a înţeles de ce atât, dar i-a scos. Era total pierdută de când cu moşul, o prinsese într-un moment în care şi aşa era dărâmată. Fiică-sa plecase din

ţară. Se simţea părăsită pe vecie.

— Cum îi vreţi? a întrebat casiera.

— Cum adică?

— Hârtiile, cum le vreţi? De cincizeci, de o sută? Mai mici?

— Daţi-mi două de cincizeci. Mai noi, vă rog.

Femeia le-a luat pe primele două din teanc.

Persoana din spate trecuse deja de limita de discreţie, simţea cum îi respiră în spate.

A pus bancnotele în plicul pe care şi-l pregătise de acasă şi plicul în poşetă. A mers cu ea strânsă pe lângă corp până la spital.

— Te duci tu, i-a zis Ica. Dă să văd.

I-a arătat plicul cu cele două bancnote, a ieşit pe hol cu poşeta.

Infirmiera a deschis uşa larg, aproape că le-a lovit. Nu îşi scosese încă mănuşile de cauciuc, arăta ca-ntr-un desen animat, dar părea mândră. Un personaj-cheie. Labele ei supradimensionate.

— Hai, du-te şi stai acolo. Că te-o chema ea.

— Ei, cum să nu mă cheme. Ce, nu ştie de ce mă duc?

S-a gândit să scoată una dintre bancnote, să i-o dea mai încolo, când şi-o pierde interesul, orice atenţie avea efect maximum două zile. Dar la uşa doctoriţei mai stăteau şi alţii şi-i era ruşine, şi apoi soră-sa n-ar fi iertat-o niciodată dacă ar fi aflat c-a înşelat-o pe sănătatea moşului.

Trebuie să-l salvăm.

Cea mică a intrat înapoi în salon şi s-a aşezat lângă patul lui.

Avea faţa schimonosită de durere.

— Ce-ai, ce te doare?

El s-a gândit puţin şi apoi a hârâit:

— Nimic.

— Nimic?

A dat uşor din cap că nu.

— Şi atunci de ce te strâmbi aşa?

Femeia de lângă el era singură. Avea un mobil legat cu un şnur de încheietura mâinii drepte şi în rest niciun obiect pe lângă ea.

Fetele moşului acaparaseră şi noptiera ei de tablă, cu trei sertare, din care se deschidea numai unul.

Femeia avea şaizeci de ani şi bărbatul ei de şaptezeci fugise cu o lipoveancă în urmă cu două zile. Când a aflat, a paralizat pe jumătate, pe stânga. Fiu-său o adusese la spital şi o uitase acolo. Mai suna mobilul din când în când, iar ea ruga pe câte cineva să apese pe receptorul verde şi să i-l pună la ureche.

Ica a luat cana cu ceai de pe noptiera femeii, a băgat un pai în ea şi i-a dat moşului să tragă prin colţul gurii.

El a făcut semn că nu vrea.

— Hai, ia de-aici. Tre’ să bei ceai. Ca să faci caca.

A venit şi cealaltă.

— Ai rezolvat?

— Da. A fost aşa amabilă după ce-a luat plicul că mi s-a făcut jenă. Mi-a explicat c-a avut un cheag de sânge care a urcat la creier. Zice că nu şi-a luat tratamentul. Pastilele anticoagulante.

S-au uitat amândouă furioase la el:

— Aşa ai făcut? De ce n-ai luat bulinele?

Găsiseră în hol două sacoşe cu murături, de vreo şapte kilograme în total.

— Matale mai eşti om de cărat atâta? De ce n-ai zis, că veneam cu maşina.

Şi cealaltă:

— Cine mănâncă atâta? Te-ai apucat să cari murături. Poftim!

Le spunea mereu că medicamentele îl obosesc, nu lua niciodată dimineaţa, când ştia că trebuie să pornească la drum.

Cea mare trebuia să plece. Dormise cu el peste noapte, făcută covrig la picioarele lui, se trezise de douăzeci de ori de la sforăieli, visase cât pentru un an şi se trezise mai obosită decât era la culcare.

În noaptea aia rămânea cea mică.

— Te conduc, i-a zis ea soră-sii.

Şi pe hol a tras-o de mână şi a oprit-o şi i-a zis:

— Să chemăm un preot să-l împărtăşească.

— Mai tare o să-l superi, ştii că el nu-i cu preoţii. Adică îi spui că mai are puţin şi moare?

— Am vorbit şi cu doamna de lângă el. Părintele de aici de la capelă oricum trece în fiecare zi.

Adusese de la bun început o candelă şi o sticlă de ulei, candela ardea încontinuu pe pervaz, ardea pentru toată lumea.

— Şi dacă nu vrea şi strânge din buze?

— N-are cum, c-o să-i fie ruşine. Lasă că-i deschidem noi gura.

— Nu ştiu, să nu se supere că-i ţinem lumânarea... Treaba ta, faci ce vrei. Eu nu sunt în stare să mă mai gândesc la nimic. Ia zi, ce-ţi aduc de mâncare diseară?

— Ei, îmi aduci...

Gina luase rândul lui de chei, ca să poată intra în casă.

Când Ica şi-a dat seama că e ceva în neregulă, după ce-l sunase de vreo zece ori fără ca el să răspundă, s-a repezit la maşină şi a venit şi a băgat cheia ei în poartă, dar poarta tot nu se deschidea, şi atunci şi-a dat seama că moşul trăsese zăvorul pe dinăuntru. Avea mania zăvorului şi doar îi spusese de o mie de ori să nu-l mai tragă. În caz de ceva, Doamne fereşte, eu cum intru?

Până la urmă a sărit gardul, femeie în fustă lungă. Noroc că era întuneric şi pe stradă nici ţipenie, era toamnă şi frig şi toţi băgaţi în culcuşurile lor odată cu găinile.

S-a mirat şi ea de cât de uşor a sărit gardul. Era tencuit şi nu foarte înalt şi cu un pic de model în relief care oferea puncte de sprijin.

Dacă am putut eu, darămite hăndrălăii ăştia de pe-aici.

Moşul stătea noaptea cu uşa de la casă încuiată pe dinăuntru şi cheia în yală, dar acum nu apucase, probabil că era căzut din timpul zilei.

L-a găsit pe podea în camera lui, cu faţa în sus, dar era clar că se întorsese el, după o îndelungă sforţare. Un braţ îi rămăsese prins sub corp, într-o poziţie ciudată.

A sunat tremurând la salvare şi tot tremurând s-a apucat să-i caute prin casă buletinul. N-avea habar pe unde ar fi putut să fie. A început cu sertarele care erau la vedere, apoi a deschis dulapul şi a băgat mâinile adânc, până la cot, până la umăr, printre haine aşezate frumos una peste alta şi nepurtate de ani. A găsit pe raftul cel mai de jos, în spatele pungilor cu şosete, un portofel de piele burduşit, în care îşi îngrămădise buletinul vechi, cu file completate cu pixul, cu o linie orizontală tremurândă trasă pe rândul sub care era tipărit minuscul „valabil până la“. Atât de bătrân e moşul. Dintre cei în care statul nu mai investeşte cărţi de identitate.

Şi în afară de buletin mai avea bancnote multe, poroase, care se lipeau una de alta. Un miros ciudat de plastic nou. Le-a scos şi le-a răsfirat, fără să-şi dea seama, încercând din reflex să estimeze cam câte ar fi. Şi după secunde bune a venit adevăratul şoc, atunci când şi-a dat seama că nu erau de o sută de lei, cum crezuse iniţial, ci că portretul albastru şi florile, aproape aceleaşi, stăteau pe hârtii de cinci sute. Nici nu ştia că există. Şi-a imaginat că probabil a ştiut, dar a uitat. Dar sigur n-a ţinut în mână niciodată. Niciun bancomat nu i-a scos atât de cinic o sumă atât de mare într-o singură bancnotă. Însă cu câtă nepăsare le arunca Poşta Română batrânilor câte două hârtii şi gata, scăpa de ei, câtă dezamăgire o fi fost

pentru ei să vadă doar două bucăţi şi cât chin după aceea să schimbe una dintre ele.

Moşul se supunea fără nicio contestaţie sistemului. N-ar fi deranjat-o pe poştăriţă cerându-i bani mai mici, nu i-ar fi făcut greutăţi. Hârtiile astea înfiorător de mari trebuia să le lase pe undeva. Cineva trebuia să primească povara lor.

A auzit dintr-odată soneria şi s-a speriat. Salvarea ajunsese în doi timpi şi trei mişcări. A băgat banii la loc, a aruncat portofelul la loc, a dat un brânci uşii de la dulap şi a ieşit în fugă să deschidă.

L-au luat de pe jos pe targă şi l-au pus în salvare, la porţi începuseră se se ivească oameni.

Ne ştie toată strada acum, s-a gândit cu groază. S-a gândit cu groază cum o să-i ţină calea în zilele următoare s-o întrebe ce s-a întâmplat.

Le-a băgat bani în buzunar doctoriţei de pe ambulanţă şi şoferului.

S-a urcat în maşină şi s-a dus după ei.

— Dar la şofer de ce Doamne iartă-mă i-ai mai dat? Ăla ce treabă mai avea?

Soră-sa a luat-o la rost imediat.

— Mai bine nu-ţi ziceam.

— Tu când te panichezi dai bani.

— Vreau să ne ajute, să fie amabili.

— Dar şoferul ce treabă avea? Nu înţeleg!

— Lasă, că n-am dat de la tine.

— Păi, n-ai dat, dar stai să vezi cât o să mai dăm de acum încolo. Şi de-aia, şi de-aia, şi de-ailaltă, şi de unde? Nu vezi câte trebuie? Nu vezi ce porcării îi bagă ăştia? Clorură de sodiu. Uite ce scrie, natrium clor. Ce-i asta? Şi de hrănit, cu ce se hrăneşte? De unde vitamine? Astea tot noi trebuie să le luăm. Scutece tot noi, seringi tot noi, toate le luăm noi.

Se certau scrâşnit în şoaptă lângă patul lui. Moşul dormea sau se făcea că doarme.

Cea mică n-o mai auzea, începuse să scotocească în geantă după o iconiţă.

— Eşti cu nervii la pământ, i-a zis.

— Şi tu eşti cu nervii la pământ. Nu mai da atâţia bani.

Părintele promisese că vine duminică, la şapte dimineaţa, înainte de liturghie.

Era şapte şi jumătate şi încă nu venise. O asistentă i-a luat sânge moşului pentru analize, iar fata lui cea mică în tot timpul ăsta a dormit cu fundul pe scaun şi obrazul pe pat, atingând uşor cu vârful capului piciorul stâng, obosit şi uscat, pe sub care trecea perfid furtunaşul sondei de urină. Săculeţul de plastic cu urina ruginie, concentrată, era doar un pic mai încolo de capul ei, ca o pernă nedorită, împinsă la o parte.

Gina s-a trezit cu noaptea în cap să-i facă ceai şi compot de mere, altceva nu-i puteau da, şi a vrut să i le aducă de dimineaţă calde. Spitalul judeţean era la mama naibii, la marginea oraşului, îi lua mai mult de-o oră să ajungă, cu două autobuze. A pus ceaiul în termos şi compotul în două borcane de opt sute, a făcut un sendviş pentru soră-sa şi a ieşit pe poartă. Vecina din stânga lor, tanti Nina, mătura frunzele din stradă duminică dimineaţă, pe când încă nu se luminase. A văzut-o cum încuie, s-a oprit şi s-a îndreptat de spate, i-a aruncat un „’Neaţa, mamă“. Aştepta să primească un răspuns, să vadă dacă poate veni mai aproape.

— Săru’ mâna.

Gina s-a întors pe călcâie şi a luat-o în direcţia opusă, deşi chemase un taxi s-o ia din faţa casei. N-ar fi suportat să-l aştepte, vecinii ar fi ieşit unul după altul ca ciupercile.

După tanti Nina, la următoarea casă locuia un vecin brancardier la Spitalul 3. Nu ştiuse niciodată despre el unde lucrează, până nu l-a văzut cu un an în urmă apărând în salonul în care zăcea maică-sa plină de perfuzii şi umflată de lichide pe care nu le mai elimina. Vecinul Fani rânjea. La

pomana de după înmormântare, la cantina din spatele bisericii, cu păhărelul cu colivă în mână, Fani îi spusese victorios: „Păi, ce, tu credeai că mai scapă?“.

Şi acum în mintea Ginei, din spatele fiecărei porţi de pe stradă, stătea să iasă un astfel de Fani.

Borcanele se loveau unul de altul în sacoşă, nu pusese nimic între ele. Taximetristul avea să oprească foarte aproape de tanti Nina, iar ea să-i strige prin ceaţă „Ohoo, a plecat“.

A ieşit la intersecţia de la piaţă şi s-a urcat acolo într-o maşină.

După ce au străbătut o treime din drum, la un stop, s-a aplecat în faţă şi a întrebat:

— Ceasul l-aţi pus?

— E douăzeci până la spital.

În poarta spitalului, duminică dimineaţa la şapte şi jumătate, a întâmpinat-o vocea nazală a unui dascăl, care intona cântări bisericeşti. S-a uitat de jur împrejur să vadă unde e capela, dar n-a văzut nimic. Doar ceva ce-ar fi putut fi o boxă, lângă o gheretă cu „Îmbălsămări la domiciliu“. O boxă cu un fir băgat în pământ, căci ce ieşea din boxă părea a fi o chemare într-acolo.

Când a ajuns în salon, Ica tocmai schimba fitilul la candelă. Maica Domnului, metalică şi afumată, avea să fie abandonată acolo pe veci. „O să-mi iau alta“, a zis fata ca pentru sine.

Gina a venit la patul moşului, s-a aplecat deasupra lui şi a început să-l mângâie pe frunte. El a întors capul cu greu, într-un gest care însemna că vrea să fie lăsat în pace. Ea i-a luat mâna de pe frunte, dar a rămas aplecată deasupra lui.

— Unde sunt pantofii negri? a hârâit el cu greu.

— Ce zice? a întrebat-o Gina pe soră-sa.

— Ai venit în şosete, tăticule.

Şi cu mâinile suspendate în aer, căci era plină de ulei şi nu voia să se atingă de nimic, Ica a spus:

— M-a mai întrebat de vreo cinci ori de pantofii ăia. Nu ştiu ce zice.

— Pantofii negri! a mai zis o dată moşul, din gură ieşindu-i un miros de măruntaie cuprinse de boală.

„Oare cum să-l spălăm pe dinţi?“, s-a gândit Gina.

A scos un borcan de compot, cu fructele fierte atât de tare, încât îşi pierduseră conturul. A căutat o linguriţă în sertarul de tablă.

— Ce faci? a întrebat-o soră-sa.

— Îi dau nişte compot.

— Nu-i dai nimic, trebuie să vină părintele să-l împărtăşească.

— Dar trebuie să-şi ia pastilele, îi trebuie ceva în burtă.

— Împărtăşania se dă pe stomacul gol.

— Auzi, chiar nu e momentul...

— Nu mai face tu pe deşteapta.

— Dacă ai luat-o razna e problema ta, eu îi dau să mănânce.

Mâna osoasă a bătrânului s-a ridicat de sub cearşaf, a apucat-o de fustă pe una dintre ele.

— Lăsaţi-mă... Plecaţi.

— Tăticule, vrei să mănânci nişte compot de mere? a întrebat Gina.

— Plecaţi...

La opt fix a trecut asistenta şi le-a dat pastilele, iar cele două fete au stat şi au aşteptat să apară părintele până la doişpe, una stând jos pe patul lui, cealaltă pe patul femeii de alături.

Când i-a auzit vocea cucernică şi melodioasă în salonul de alături, Ica a sărit în picioare şi şi-a făcut o cruce largă, apoi a căutat în poşetă, de unde a scos, cu grijă să nu se vadă, o bancnotă împăturită strâns în palmă.

— Cât îi dai? a întrebat Gina.

— Lasă că am eu grijă...

— Să nu-i dai mult.

Când l-a văzut intrând pe uşă, bătrânul a întors capul spre geam. A început să se foiască sub cearşaful prin care se vedea perfect forma picioarelor lui osoase, iar pentru mişcările lui de melc speriat efortul nu se citea decât pe faţă.

— Stai cuminte, că scoţi sonda, i-a zis Ica.

— Hai, fată, lasă-l, nu vezi că nu vrea?

— Ei, nu vrea... Trebuie. Şi după aia eu mă duc acasă şi-ţi caut pantofii negri, da? i-a spus ea ca unui copil care trebuia să treacă de-o injecţie.

— Hai, fată, ce eşti aşa bătută-n cap?

Preotul împărtăşise o femeie din primul pat de la intrare, apoi pe cea care stătea faţă în faţă cu moşul, după ce fiecare dintre ele îi şuşotise o scurtă spovedanie. Femeile îi puseseră în mână bancnote mici de câte un leu.

Apoi a venit la ele. Ica l-a salutat şi i-a sărutat mâna, iar părintele s-a închinat la Maica Domnului de pe pervaz.

A luat cu linguriţa din cutia metalică şi a îndreptat-o spre bătrân:

— Să-l ţineţi, vă rog.

Gina a ieşit pe culoarul dintre paturi, enervată şi hotărâtă să plece afară, dar apoi s-a oprit în loc, să vadă cât dă soră-sa la preot.

Ica i-a ţinut gura ca unei păsări puse la îndopat şi i-a şoptit:

— Să înghţi, să nu dai pe matale, că e păcat, ai înţeles?

Bătrânul a închis ochii, să nu mai vadă ce se întâmplă, copleşit de ruşine şi de durere.

— Se împărtăşeşte robul lui Dumnezeu...

Şi Ica a zis:

— Ioan.

— Ioan. Spre iertarea păcatelor şi viaţa de veci.

Gina stătea pe margine, îşi rodea unghia de la degetul mare şi privea cu emoţii, de parcă ar fi asistat la o jupuire. Suferea aproape la fel de mult ca el.

— Hai, înghite, insista Ica.

Bătrânul ţinea buzele strânse. Ea l-a apăsat pe fălci.

— Ai înghiţit?

Părintele îşi aranja cutiuţa în setul de împărtăşanie. Ica s-a întors către el şi-n timp ce-i ţinea mâna dreaptă ca să i-o sărute i-a strecurat în palmă bancnota împăturită mic.

Părintele a desfăcut-o meticulos şi a aşezat-o în teanc cu celelalte, în buzunar. Fusese un 50.

Gina abia îşi stăpânea furia. Aproape c-a împins-o pe soră-sa.

— Hai, du-te acasă, că rămân eu cu el.

A luat borcanul de compot de pe noptiera de tablă şi a dat să-l desfacă.

— Nu-i da acum, imediat. Că-i păcat să bagi mâncare peste împărtăşanie.

— Pleacă mai repede.

Bătrânul încă nu deschisese ochii. Sub cearşaful alb se simţea cum respiră sacadat, după un imens efort.

— Nu mai zic nimic, are dreptate bărbatu-tău, ăla.

— Vin mâine-dimineaţă.

— Poţi să nu mai vii deloc.

— Vin să mai vorbesc cu doctoriţa.

— Dă-o dracului, că i-ai dat destul.

Au stat o clipă amândouă fără să spună nimic, scrâşnind fiecare în sufletul ei.

— Mă bucur că l-am împărtăşit, a zis Ica încet.

A ieşit şi după aia s-a întors. Erau obosite amândouă de atâta neînţelegere şi de atâta neputinţă, obosite de atâta spaimă că nu ştiu ce să facă.

A apucat-o pe soră-sa de braţ şi i-a şoptit la ureche:

— Să nu-i spui cât am dat, că i se pune pe inimă.

Ai voie să umbli tu la valuri?

S-a făcut forum de discuţii sub filmuleţul în care explicau cum se execută corect spatele, am înotat greşit ani de zile, m-am corectat şi tot nu-mi iese, tot risipesc prea multă energie şi înaintez greu, deşi mai repede ca mulţi. Şi sub filmuleţ a întrebat cineva cum să fac să nu mă mai dau cu capul de margine când ajung la capăt şi nu i-a răspuns nimeni, am dat de rotiţă în jos, dar nimeni. Când ajung la neoane, ştiu că mai e un braţ. Mai e un braţ şi tot mă dau cu capul.

Doamne, ce mă mai lovesc pe aici de toate marginile. Plutesc ca-ntr-o meditaţie, conştientă de respiraţia obosită, de costumul de baie prea decupat, de subraţul plin de rădăcini negre, doar eu şi neoanele şi fundul albastru sub mine. Plutesc şi mă trezesc la un moment dat că mă izbesc de-o margine şi doar mă oprisem să plutesc în centru.

Bazinul are instalaţii pentru valuri artificiale. Rotiţe ca nişte cârme de vapor cât două palme.

Şi mă trezesc că m-a luat un val şi m-a dus într-o margine, mă ridic şi mă uit şi-l văd cum stă acolo, la rotiţă, şi dă mai tare, ţâşnesc valuri şi el stă în ele, ca să-i facă masaj la spatele lui păros.

Îmi scot ochelarii, mi-au lăsat nişte semne perfecte sub ochi, de parcă m-ar fi marcat cineva care urmează să-mi scoată cearcănele cu bisturiul. La jumătatea frunţii, casca apasă în treaba ei în piele, semnul roşu se adânceşte, pe drumul spre casă, în metrou, persoana aşezată faţă în faţă cu mine mă va studia şi-şi va face câteva scenarii.

Îmi scot ochelarii şi mă apropii de scară, unde e el.

Suntem numai noi în bazin, e o oră ciudată, două sau trei după-amiaza, oamenii normali sunt închişi în birouri, numai noi în apă.

— Ai voie să umbli tu la valuri? îl întreb, iar el se ţine cu o mână de scara inoxidabilă, se luptă să rămână în picioare în bătaia jetului, să stea în picioare în apă, apa îi vine până la umeri în marginea asta nepericuloasă.

Ştiu că n-am faţă, cine a mai văzut înotători în apă care să aibă faţă, casca mă strânge şi-mi ascunde toate trăsăturile distinctive, capul lins e disproporţionat.

El n-are nimic, e ras în cap, e gras, un ten minoritar. E tânăr şi se uită cu interes la mine, îmi spune ceva şi zâmbeşte, dar vorbele îi sunt absorbite de sunetele apei, cu toate pompele de sub ea, de valuri, de pereţi, de geamuri.

Îmi dezvelesc urechile, ce-ai zis?

Şi el îmi spune că s-a tot uitat la mine şi mă dau mereu cu capul de margine când înot pe spate. Oi fi făcut o bătătură-n cap, zice, şi râde din nou, de data asta mai tare, şi eu mă gândesc ce glumă ciudată, cum vine asta.

Rămâne cu mâna dreaptă pe scară, vine în faţa ei, se apucă şi cu stânga şi începe să urce, se sprijină pe trepte în vârfuri, la fiecare pas îşi strânge degetele ca nişte gheruţe de pasăre pe o creangă. La cât e de mare.

Stă pe margine şi se uită cum urc şi eu, iar eu urc păşind pe trepte cu mijlocul tălpii, conştientă de costumul ud, decupat prea mult. Ajung sus şi ne studiem, e masiv, ar putea să mă ia cu o mână, să mă ia la subsuoară şi să iasă de acolo cu un aer natural, să le arunce doamnelor de la recepţie un „ea era cu mine“.

Bag degetele mari pe marginea costumului şi trag de el în jos, îl aranjez, încerc să mai reduc din handicapul său de a fi prea decupat.

Se uită într-acolo şi râde.

— Credeai că nu e nimeni?

— Care-i problema?

— Nu, nimic.

Preţ de o secundă mi se face frică. Îmi amintesc de camere.

— N-am prieten.

Şi răspunsul ăsta îmi dă din nou siguranţă.

— Hai, poate o rezolvăm.

— N-ai închis valurile.

N-am avut niciodată aproape un corp ca al lui. Mare cât să nu treacă nimic de el. Cât să te apere de orice. Când te leagănă el în braţe, poate să dea cometa.

La recepţie ne recuperăm genţile şi după aia mergem la duşuri, intrăm în cabine unul lângă altul, el îşi aruncă bluza de trening peste paravanul dintre ele, deşi are câte cuiere? Patru cuiere. Jumătate din bluză cade în cabina mea, sunetul fermoarului pe peretele despărţitor mă face atentă. Zâmbesc. Şi cum ar fi?

Pornim duşul în acelaşi timp şi după câteva secunde el zice:

— Şi la tine e rece?

Îi spun că la mine e OK.

Iese primul şi mă aşteaptă în hol, pe bancă.

— Trebuie să mă usuc.

— Te aştept.

Îmi spune cum îl cheamă.

Ştie maniere. Iese primul din hol şi-mi ţine uşa, dar după trei paşi mai e o uşă, ies eu şi o ţin şi mă întorc să mă uit la el. Suntem încurcaţi amândoi.

— Trebuia să te las pe tine primul.

În parcarea din faţa clubului sportiv, mergem câţiva paşi alături, simt rece la ceafă, unde nu m-am uscat bine. Geanta e de două ori mai grea, prosopul ud atârnă. E imens, cât să m-acopere toată, şi fiecare centimetru pătrat e îmbibat.

— Te duc eu.

— Mă duc cu metroul.

Îmi ia geanta, o las să cadă de pe umăr în mâna lui.

— Hai, lasă-mă să te duc.

— Bine, du-mă.

Are o maşină de teren cu interior bej. E atât de înaltă, că nu ştiu să mă urc în ea. Mă apuc de portieră, mă urc ca-ntr-un pod.

Pornim şi maşina emite semnale de avertizare.

— N-ai centură, zice.

Totul e atât de străin de mine, omul ăsta, canapelele din maşina lui, convingerea din prima secundă că mă vrea, hotărârea (cât de străină sunt de oameni hotărâţi), dar mai ales corpul lui uriaş, laba de urs care ar doborî pe oricine, în timp ce eu m-aş ascunde în părul de pe spatele lui. Încât mă gândesc încontinuu: Şi cum ar fi dacă?

După o săptămână stăm la un suc pe Decebal şi el mă întreabă:

— Te-am sunat prea des?

— Nu.

Se relaxează, se lasă pe spate, perna imensă de pe spătarul fotoliului aproape că nu se mai vede.

Mă uit în gol la o plasmă care merge fără sonor pe Eurosport.

Iubitule, de ce nu mă mai atragi?

Tot încearcă să mă prezinte, să mă integreze.

E prea blând şi prea bun. La ce folos laba de urs? E făcut să fie slab, corpul lui ar trebui să fie slab. Şi să nu mai intri primul pe uşă, ca s-o ţii după aia, că e derutant.

Încerc să-l conving să-l bată p-ăla.

Treaba n-are cum să rămână aşa, cineva tre’ să-l bată p-ăla. A fost primul lucru la care m-am gândit când mi-a luat geanta de pe umăr şi mi-a dat de înţeles că îşi doreşte cu adevărat să mă ducă el. Uite un om care o să-mi rezolve problema.

Acum nu mi-a mai rămas decât asta, numai asta îmi mai poate oferi.

— Crezi că mai ştie ăla cine eşti?

— O să-i spui tu. O să-l înveţi o lecţie.

— Mă duc să-l ameninţ...

— Dacă nu eşti în stare să dai în el, ia pe cineva cu tine.

N-are spirit de lider de haită, nu-l ascultă nimeni. Afacerea îi merge în pierdere. O să-şi vândă maşina.

— Mă iubeşti? îl întreb.

Îl ia prin surprindere, îl loveşte în cap ca o margine de bazin, îşi imagina probabil că marginea e mai încolo şi că mai are, dar e aici şi acum şi s-a dat cu capul de ea şi răspunsul corect nu e decât unul, iar el îl scoate pe gură direct din trunchiul cerebral, din creierul primitiv:

— Da.

— Atunci o să te duci la ăla şi o să-i spui că nu se ia nimeni de femeia ta.

Face şi el socoteala că-n urmă c-o lună nu eram femeia lui, dar am o traumă care îl afectează şi pe el acum şi e în interesul lui să rezolvăm.

— Hai, mă, ce dracu'. Mai ştie ăla cine eşti... Nu mai cumperi de-acolo niciodată şi gata.

— Dar o să facă la fel şi cu altele.

— Ne apucăm noi să facem educaţie acum.

— Nu e educaţie, e spaima mea.

Ăsta e bun cel mult să mă cureţe de păduchi, ca maimuţele, şi să-i mănânce după aia. Şi când o să dea cometa, o să-l târăsc după mine ca un sac de tuberculi şi o să ne ajungă pârjolul din spate.

— Mai bei ceva? mă întreabă şi-i face semn chelneriţei înainte să răspund.

— Da, o cafea din aia cu rom în ea.

Plăteşte el. Pentru prima dată de când ieşim, vreau să-i dau banii.

— Hai, fii serioasă.

— Nu vreau să dai numai tu mereu.

— Păi, de ce să nu dau?

— Să n-ai impresia că de-asta ies cu tine.

— Bărbatul e bărbat, zice şi mă ia şi mă strânge, mă sărută pe tâmplă, jumătate pe păr, cu siguranţă un rateu, eu îmi afund faţa în pieptul lui cărnos

şi simt acolo o moliciune care-mi inspiră boală.

Când se urcă pe mine e atât de atent.

Peste încă două săptămâni stăm tolăniţi la o terasă pe Decebal, e ziua lui frate-său, am lipit trei mese, de jur împrejur, pachete de muşchi cu câte o fată pe genunchi.

Se simte vinovat că mă plictisesc, deşi proiectează pe mine toate stările lui de neadecvare la grupul din care, în mod inexplicabil, a ajuns să facă parte.

Pentru frate-său am luat cadou un ciocan de friptură, o glumă de mare succes printre masculii de la masă. Au râs o grămadă. Să baţi carnea, bă.

M-am obişnuit cu el şi cu sistemul lui care a venit din fabrică având instalat un program păgubos de supravieţuire. Îmi doresc în continuare să-l bată p-ăla. Să-mi găsească pe cineva care să-l bată p-ăla.

Ne expiră abonamentele la piscină şi ne ducem să le reînnoim. Au reduceri pentru grupuri de 2-10 persoane.

— Suntem un grup, zic la recepţie, şi intuiesc zâmbetul lui mândru.

— Hai să ne facem pe trei luni, îmi spune şoptit, şi mie mi se pare atât de îndelungat, că mi se face frică. Plătesc eu, îmi spune.

Bagajul îl lăsăm la recepţie în aceeaşi boxă.

Deja după o lună asociez mirosul de clor de la bazin cu prezenţa lui. Zgomotul apei, albastrul de spital, acustica sălii în care sunetele intră unele într-altele şi nu se mai distinge nimic, nimic în afară de un vuiet continuu, de maşinărie. În ora aia, când suntem acolo împreună, dar fiecare în treaba lui, făcând ce ştie şi ce poate, nu mai contează nimic în afara corpului meu, delimitat foarte bine de apă. Corpul meu dezlocuieşte o cantitate de lichid, acolo e mai clar pentru mine că există. Nu trebuie decât să respiri corect şi să te ţii la suprafaţă.

El iese când ies eu.

Ştiu că mă urmăreşte şi nu mă mai dau cu capul de margine. Mă opresc cu mult înainte de margine.

În maşină, la barieră, înainte să ieşim în strada principală, îi zic:

— Mi-e frică.

— De ce să-ţi fie frică? Înoţi foarte bine.

Raza lui de cuprindere e mică.

Am coşmaruri. Aglomerări de oameni, din care prinde contur ăla şi se apropie de mine cu palma ridicată. Aşteptam să plătesc şi el vorbea la telefon şi eu i-am atras atenţia.

Acum e el, dar în coşmaruri mai vechi erau alţii. Copii de la şcoală, profesori, colegi, vecini. Străini.

— Specia mea îmi inspiră teamă, poţi să înţelegi asta?

El e atent la ce vine din stânga.

— Ce mâncăm? mă-ntreabă.

— Habar n-am. Ce vrei tu.

Îl lasă unul să se bage, virează brusc la dreapta şi face un semn de mulţumesc, îşi ţine mâna ridicată mai mult decât era nevoie.

Rezist cât rezist, apoi bărbia îmi cade în piept şi încep să plâng, mi-e milă de copilul bătut din mine.

El nu ştie ce-i cu mine, nu ştie de unde să mă apuce, el, care e atât de atent şi eu nu voiam să fie, n-are idee ce-i cu mine.

Trage pe dreapta pe avarii şi mă întreabă:

— Ce-ai păţit, mă?

— Vreau să-l baţi p-ăla.

Se desface din centură, se întoarce către mine şi mă trage spre el, dar pe mine mă ţine centura mea. Mă ţine într-o îmbrăţişare strâmbă, incomodă pentru amândoi.

Vrea să mă pupe pe frunte, nimereşte jumătate pe păr.

— Bine, zice. Bine, îl bat.

Planet Romeo

Raluca şi George urmau să plece din Bucureşti în vacanţa de Crăciun. Părinţii lui, părinţii ei, munte, apoi din nou pe la părinţi, să-şi umple maşina cu mâncăruri făcute în casă sau scoase din beci de sărbători. Aveau să lipsească vreo două săptămâni şi i-au lăsat lui Radu cheile de la apartament, să meargă zilnic să le hrănească pisicile şi să le ude singura plantă, un ficus uriaş, care nu mai încăpea în casă pe înălţime. Avea vârful îndoit de plafon. Lui Radu îi era milă de el, de parcă ar fi fost un tip înalt şi deşirat, care n-are loc într-o maşină prea mică pentru el. Într-o broscuţă, de exemplu.

Nu era prima dată când procedau aşa. Radu era cel mai bun prieten al lor, stătea la o aruncătură de băţ şi, de câte ori lipseau de acasă mai mult de-o zi, îi dădeau cheile pe mână, să intre şi să se asigure că totul e în regulă.

Radu locuia cu părinţii. Avea un job mizerabil, care nu i-ar fi permis să se mute cu chirie, deşi îşi dorea asta deja de câţiva ani. Dădea 800 de lei pe lună pe ţigări şi i s-a zis în repetate rânduri, la o bere târzie dintre multele la care ieşea, că ar putea să facă un efort să se lase de fumat şi de banii ăştia să se mute singur. Nimic nu-l irita mai tare decât nişte nefumători isteţi care se apucau să dea sfaturi, imaginându-şi că e posibil să te trezeşti într-o dimineaţă şi pur şi simplu să nu mai ai nevoie de ţigări. Raluca şi George erau fumători, dar chiar şi ei îi ziceau. Ai putea să stai singur, ziceau.

Părinţii locuiau la intersecţia dintre Batiştei şi I.L. Caragiale, la parter. Acolo aveau un apartament imens, cu multe încăperi, inclusiv cămăruţe pentru servitori, iar camera lui Radu era chiar pe colţ. Colţul era retezat, iar geamul lui era pe acea mică latură de poligon, de unde vedea ambele străzi, dinspre un capăt înspre celălalt. Nu prea mult din ele totuşi, fiindcă aveau gratii la geamuri şi nu putea scoate capul afară. Stătea cu geamul deschis să

fumeze şi întindea doar mâna să scrumeze sau îşi apropia nasul şi buzele de curburile gratiilor sudate în forme cvasi-florale, se apăsa cu nasul şi bărbia printre fiarele pe care de mic şi le imaginase ca un fel de frunze răsucite, îşi ţuguia buzele şi scotea fumul în stradă, în agitaţie şi claxoane. Sub geamul lui era trotuarul, pe sub fumul din ţigara lui treceau capete de oameni.

Raluca şi George au plecat foarte de dimineaţă. Lumea era deja în vacanţă. Cânta a vacanţă de peste tot. Radu şi-a pus ceasul să sune şi, cu faţa încă boţită, a stat cu ţigara în geamul deschis şi a pândit colţul, la ora stabilită. Începuse să ningă, bătea şi vântul, fumul i se întorcea în casă.

George s-a oprit cu maşina pe zebra de pe colţ. Pe stradă nu trecea încă nimeni la ora aia şi totuşi impresia de pustiu era împiedicată de zecile de maşini parcate strâns una într-alta şi uneori până-n zid, pe ambele părţi. Nici dacă ar fi vrut să stea mai mult n-ar fi avut unde să se bage cu ea. Avea un Suzuki Alto vechi de nici nu mai ştiau când, care se plimbase prin familie de la unul la altul, până când a ajuns la el. Dar nu pentru multă vreme, fiindcă maşina abia se mai ţinea. Iarna, când o scoteau, trebuia să stea minute în şir cu motorul pornit, până se încălzea. Şi acum au stat înfofoliţi în haine groase, cu fulare la gură, cu geamurile aburite, George cu mâinile uitate pe volan.

Erau pe trecerea de pietoni, cu geamul lăsat pe jumătate la şofer. Radu a ieşit doar în trening, aşa cum era îmbrăcat în casă şi aşa cum dormise. Când a deschis poarta grea din fier forjat de la intrarea în bloc, frigul l-a înţepat pe toate părţile. Mâna stângă aproape că i-a rămas lipită pe mânerul metalic.

George i-a întins două chei, prinse pe un breloc ca un adidas în miniatură.

— Dacă aduci pe cineva, vezi să strângi lenjeria după aia. O pui în coş.

— Bine.

— Cum ai ieşit aşa, nebunule? i-a strigat Raluca din maşină, aplecată în faţă şi lăsată foarte jos, cât să-l vadă prin porţiunea deschisă de geam.

— Ce zice?

— C-ai ieşit dezbrăcat. Hai, fugi. Vezi ce faci.

— Sărbători fericite! a zis Radu şi i-a ieşit pe gură odată cu fumul care se cerea expirat. Dar ei se deconectaseră deja de la discuţie, Raluca lasată pe spate, George dând la manivelă, să ridice geamul.

Ziua a trecut greu. A ieşit de două ori să cumpere câte ceva pentru mama, o dată la piaţa Gemeni şi încă o dată la un magazin, diverse pliculeţe şi sticluţe, care le scăpaseră din vedere când şi-au făcut listele de cumpărături.

Pe la 9, şi-a luat câteva lucruri în ghiozdan şi i-a anunţat pe părinţi că se duce să doarmă la Raluca şi George. Maică-sa a vrut să-i dea nişte resturi de mâncare pentru pisici.

— Hai, mă, lasă-mă. Mi se mai împute geanta de la astea... Oricum ele au mâncarea lor acolo, mi-au lăsat ei.

Când a deschis uşa apartamentului şi a intrat, pisicile au venit alergând către el ca nişte căţei. Pisica 1 şi Pisica 2. Nu nimerea niciodată cum le cheamă. Aşa le-a spus de la început. Ele au apărut în casă amândouă odată, când erau pui, şi au primit nume de pictori cubişti. Pablo şi încă unul. Le tot încurca, aşa că odată le-a numit pur şi simplu cu cifre, Raluca şi George s-au amuzat şi aşa le-a rămas numele în cercul lor de trei. 1 şi 2. Doar Raluca şi George ştiau exact care este fiecare.

Erau pisici de Angora amândouă. Pisica 1, complet albă şi cu urechile ascuţite extrem de proeminente, aducea mai degrabă a vulpiţă polară. Era surdă. De aceea, uneori se speria foarte uşor. Cealaltă, alb cu gri, era mai jucăuşă şi putea fi păcălită foarte uşor să înceapă să toarcă. Amândouă erau un ghem de blană şi lăsau peste tot prin casă păr lung.

Privind cu greu pe deasupra ochelarilor aburiţi, Radu s-a aplecat să se descalţe. Trebuia să-şi înfigă bărbia în piept ca să poată privi în podea, să nu calce pe pisici. Şi-a lăsat paltonul la cuier, apoi din uşă şi-a aruncat geanta pe canapeaua din living. Pisicile au sărit după ea, s-o inspecteze. Erau lihnite de foame, castronaşele pentru mâncare şi apă erau goale şi linse

bine. Radu a intrat în bucătărie ca să caute în debara conservele. Pe masă, acoperită cu un şervet alb, era o tavă plină de biscuiţi în formă de brăduţi, aşa cum o scoseseră din cuptor, cu hârtia de copt cu tot. Kitul de fursecuri de la Lidl încă era la scurs lângă chiuvetă. Şi i-a imaginat pe Raluca şi George stând până foarte târziu în seara din urmă, pregătindu-se să lase toate în ordine înainte de plecare. Şi o mică atenţie pentru el. I-a văzut cum au întins aluatul pe masă, cum au decupat brăduţii cu formele, cum au făcut din coca rămasă pe margini un cocoloş şi l-au întins şi au mai scos trei şi din ce-a rămas după cei trei au mai făcut un cocoloş şi au mai scos un brăduţ handicapat, pe care l-au mâncat primul. Nu-şi dădea seama totuşi dacă lipseşte ceva din tavă, păreau în formaţie completă. Glazura verde şi bomboanele minuscule, colorate, ca nişte globuleţe. Câte or fi scăpat dintre degete când le-au pus? Şi undeva în conţinut, ascuns şi malefic, părul de pisică.

A luat un fursec. Îşi făcuse o clismă pe la prânz, când încă era pe stomacul gol, şi mai târziu a mâncat doar nişte orez fiert cu o lingură de ulei de măsline. Oricum ar fi fost fursecurile, nu puteau fi decât delicioase. Iar biluţele colorate aveau exact gustul de bomboane Cip din copilărie, pe care şi le turna direct în gură prin căpăcelul cutiei de plastic dreptunghiulare. Glazura şi bomboanele fuseseră în kit, i-a spus Raluca la telefon când le-a luat.

Între timp, ochelarii îşi reveniseră complet. Şi-a luat geanta şi s-a dus în dormitor, s-a trântit pe scaunul de la birou şi a deschis calculatorul. Şi-a amintit de conserve, aşa că s-a întors în bucătărie. Erau fix unde ştia că vor fi, pe raftul cel mai de jos din debaraua care dădea spre balcon. S-a aplecat să ia una. Era o cutie destul de grea, înaltă cam de cinşpe centimetri şi fără ureche pentru deschidere uşoară. Va trebui să înfigă un cuţit în ea. A trântit cutia pe masă plictisit şi a început să tragă de sertare, căutând un cuţit mai ţeapăn. Sau un desfăcător de conserve. Însă nici vorbă de aşa ceva. Hai să-i sun, s-a gândit, şi s-a întors în dormitor să-şi caute în geantă telefonul, dar

calculatorul era deschis şi pregătit să înceapă, toate ferestrele din start up îşi făcuseră deja damblaua şi, fără să-şi dea seama, s-a aşezat din nou pe scaun.

A intrat pe site, şi-a bătut parola şi, cu o viteză uimitoare de conexiune, i-a apărut în faţa ochilor propriul profil, cu numele adevărat şi întreg, aşa cum îl introdusese prima dată, în urmă cu trei ani. Şi poza tot de atunci. Şi-o făcuse singur în oglindă cu un minicompact, în boxeri şi un maieu mulat pe corpul slab, alb, fără păr. A tot vrut s-o schimbe, dar adevărul e că acum arăta şi mai rău. Şi mai slab, parcă şi mai scund, mereu cu cearcăne care emanau bătrâneţe. Cu o frunte care înainta vizibil.

A dat click pe „Radar“ şi i-a apărut o listă cu tipii care erau pe o rază de 25 de kilometri în jurul adresei lui. Destui. Nici unul dintre cei cu care se mai întâlnise până atunci. A început să se uite prin listă, la poze şi la datele fiecăruia. Site-ul era internaţional, aşa că dimensiunile băieţilor erau trecute şi în sistemul anglo-saxon. Nu se putea abţine să nu facă de fiecare dată conversia. Să calculeze dacă şase picioare şi un inch înseamnă într-adevăr 1,85 şi dacă 169 de livre înseamnă 77 de kilograme. Să verifice el maşina. La „dicksize“ niciunul nu declarase mai puţin de L.

Pisicile se frecau de el şi de scaun. Pantalonii de trening bleumarin în care venise erau plini de păr alb.

A intrat pe chat şi a trimis un mesaj către toţi cei douăzeci şi şase care erau atunci online. „Salut. Sex acum. Am loc.“

S-a ridicat de pe scaun. Pisicile mieunau a disperare.

S-a dus în living şi a luat un castron de lângă ciubărul ficusului, în care ficus atârnau trei fire lungi de beteală argintie şi un clopoţel dubios, aparent lucrat manual, dintr-un material care ar fi putut fi lut.

A pus apă în castron şi s-a întors cu el lângă ficus. Pisica 1 s-a pornit să bea însetată, în timp ce 2 a continuat să-l urmărească prin casă. Pe chat, încă niciun semn. Şi-a scos din geantă un prosop şi un burete din plasă şi s-a dus la duş. A intrat cu picioarele în cadă şi a lăsat apa să curgă şi, până să se încălzească apa, a făcut ochii roată pe marginea căzii şi pe raftul din spate,

căutând un gel de duş. Era plin de recipiente de tot felul, majoritatea aproape goale. Majoritatea de fete. În cele din urmă a văzut un tub sprijint în capac, mic şi elegant, atât de mic şi de elegant încât n-ar fi putut fi decât un cadou la altceva. Sau o mostră. L'eau d'Issey. Crème de douche hydratante. Odiseea. Ce chestie. L-a desfăcut şi a mirosit. Era plin, 30 de mililitri sau o uncie. A stors tot conţinutul dintr-o mişcare pe buretele de plasă şi a început să se frece bine pe tot corpul, insistând în părţile intime. S-a spălat bine la fund.

Tipul îşi pusese la profil o poză cu el în chiloţi, din care decupase numai acea parte a corpului pe care o acopereau chiloţii. Prin ei se vedea conturul a ceva mare. Burta păroasă doar un pic, elasticul din talie pe care era scrisă firma, ceasul imens de la mâna stângă, pe care o tăiase în poză de la jumătatea degetelor. Tudor_81.

De obicei, Radu nu le răspundea celor care nu aveau informaţii complete în profil şi care nu aveau poze cu faţa. Dar Tudor_81 fusese singurul care l-a abordat după duşul lui lung, aşa că i-a dat adresa, trei rânduri de indicaţii, şi s-a dus deja să deschidă uşa, deşi trebuia oricum să mai răspundă şi la interfon. A, da, pisicile. Le-a închis în bucătărie, 1 era să-i scape înapoi în hol, a împins-o cu piciorul, apoi şi l-a tras repede şi a închis uşa.

La HIV status, tipul îşi trecuse curat. La preferinţe, deasupra.

Când a ajuns, şi-a dat jos geaca şi apoi hanoracul, de pe glugă s-a scuturat zăpada închegată în cruste, care pe gresia din hol s-au transformat imediat în minuscule băltoace vâscoase. A rămas într-un maieu mulat, pe sub care se vedeau clar muşchii dezvoltaţi pe un schelet asimetric, căzut într-o parte. Şi totuşi, într-un club aglomerat, de un astfel de corp aproape dezgolit Radu şi-ar fi lipit paharul rece, pentru ca el să tresară, să se întoarcă, să-i facă loc. Să se privească în ochi. În general, într-o privire se lămureau toate, dacă e şi el, dacă se lasă agăţat, dacă urmau să plece împreună acasă. Cât de simplu! exclamase Raluca demult, demult, pe când

nu era cu George şi nu găsea pe nimeni şi-şi pierduse orice speranţă. Cât de simplu e la voi. Cu toate astea i se întorceau maţele pe dos (şi-i spunea şi lui) de câte ori îl auzea cu „ce-aş fi supt o pulă în seara asta. Aşa neclismat cum sunt, măcar tot aş fi supt“.

Când vor face copii, vor fi şi pentru el, sărbătorile vor fi şi pentru el, un loc în spate în maşină pentru el, mai încolo, când s-or aşeza.

Tudor_81 a intrat încălţat, oricum e doar zăpadă, a zis. Dar la un moment dat tot trebuie să te descalţi, a răspuns Radu. Celălalt n-a mai spus nimic, a început să se plimbe prin casă, să se uite curios pe rafturi, să deschidă uşi. În mod normal, ar fi sărit unul pe altul din hol. În mod normal nu s-ar fi străduit atât cu maieul mulat.

A început să inspecteze dormitorul.

— Păi... ce facem? a întrebat Radu.

Parcă nici nu l-ar fi auzit.

— Nu m-am mai adulmecat aşa cu nimeni.

Tudor_81 a rămas mut în mijlocul camerei. Radu s-a apropiat de el şi l-a desfăcut la curea. Apoi şi la nasturi. Elasticul chiloţilor cu firma. Avea impresia că sunt ca în poză, dar pe altă culoare. O colecţie. Şi chiar când se pregătea să-şi bage mâna în ei, tipul l-a oprit ca-ntr-o reclamă la blugi şi a zis: nu. Îmi imaginam că eşti altfel.

— Care e cel mai rău lucru care se poate întâmpla? întrebase Raluca demult, demult.

— Să spună că se aştepta să fii altfel şi să te dea afară.

— Violenţă?

— Nu.

— Unii sunt chiar drăguţi, a zis ea.

— Trei sferturi sunt însuraţi.

Şi-a retras mâna şi s-a dat cu un pas în spate.

— Păi, şi acum ce facem? a întrebat.

S-a uitat cu atenţie la băiat. Sigur avea mai puţin de 32. Poate chiar 22. Machiat ridicol cu creion negru, pensat strâmb, în ton cu scheletul căzut într-o parte.

— Stai singur aici? a întrebat el.

Şi atunci şi-a dat seama Radu cât pare de puternic. Braţul căzut, cel tăiat în poză de la jumătatea degetelor, părea că l-ar fi măturat dintr-o mişcare.

A avut o ezitare.

Apoi frica a decis.

— După ce-ai venit până-aici... a spus.

A început să se pisicească pe lângă el, să-l desfacă la cureaua pe care şi-o închisese între timp.

— Hai zi ce să facem...

Juan

Eram în sudul Spaniei de doi ani când a murit Juan. M-am angajat în casa lui ca internă cam la o săptămână după ce am venit, întâi mi-l găsise vară-mea şi după aia mă chemase. Hai, că te-am rezolvat, mi-a zis. M-am dus în orăşelul ăla de coastă ca să fac bani şi să fiu la malul mării, şi când am văzut că nu-mi ies nici una, nici alta, am resuscitat un vis mai vechi şi am zis OK, stau cât rezist, îmi pun deoparte şi după aia mă înscriu acolo la Facultatea de Biologie Marină. Aveam un cult pentru revista *National Geographic*, din ea îmi adunasem spaniola, deşi de înotat, nu ştiam foarte bine, făcusem doar un curs de iniţiere adulţi pe la 27.

Juan avea 81 de ani când am intrat prima dată în casa lui. Îi curgeau balele în colţul gurii şi nu se putea deplasa nesprijinit. Îl ridicam în braţe de pe pat sau de pe fotoliu, ca să-l pun în scaunul cu rotile, să-l scot afară, şi aveam impresia că se lasă greu special şi că se apucă de mine cu nişte mişcări care în mintea lui sunt pipăieli. La început m-a amuzat, mi s-a părut înduioşător cum se agaţă de ultimele resurse ale lui şi de ultimele ocazii pe care i le serveşte lumea. Dar după două luni am devenit o gerontofobă care mai avea puţin şi-şi punea şireangul de gât. Întâi lui şi după aia mie.

Îmi dădeau patru sute de euro pe lună, stăteam la Juan şi mâncam din ce cumpăram de la Mercadona pentru el. Îmi dicta o listă de produse din care înţelegeam doar foarte puţin, după aia se apuca el să scrijelească cu creionul pe o foaie, privind concentrat prin lentilele groase ale ochelarilor care mai mult îl incomodau decât să-l ajute, iar după aia, când veneam cu pungile, se uita atent pe bonul de casă.

Nu înţelegeam nici ce scrijelea, la început păstram foile şi-l întrebam pe fi-su ce zice, până când o dată acesta a ridicat din umeri şi mi-a zis fără să

se mai uite pe foaie să iau şi eu ce consider că trebuie, plus nişte pişcoturi pentru diabetici, care-i plăceau lui, şi smochine proaspete.

Angel era un bărbat bine la vreo cincizeci de ani, sportiv, energic şi cu o minte bine pusă la punct pentru afaceri. Avea un hotel şi un lanţ de campinguri. Venea cu motocicleta o dată pe lună la Juan, dintr-un oraş din apropiere, îmi dădea mie cei patru sute de euro în plic, în bancnote mici, stătea în hol până îi număram, apoi intra la taică-su să-l întrebe de sănătate şi să-l pupe pe un obraz. Termina mereu cu un „cuidate“ pentru Juan, ai grijă de tine, ne făcea cu ochiul la amândoi şi dispărea trântind uşa apartamentului. Nici măcar n-avea cheie, suna la interfon să-i deschid eu. Sau poate n-avea chef s-o caute.

Juan avea un set minim de nevoi: papa, pipi, caca, tele.

Îmi spunea Nena, ceea ce credeam iniţial că e o stâlcire a numelui meu, Nina, dar am aflat după un timp că înseamnă „fată dragă“ sau aşa ceva şi că toţi moşii îşi strigă internele aşa.

Numele ăsta îl striga mereu cu mult efort, îl scotea de undeva din abdomen, dintre organele lui scofâlcite.

Am fost oripilată când a trebuit să-l spăl prima dată.

Asta-i bună, a zis vară-mea, lasă şi tu ruşinea deoparte.

Ar fi fost prea complicat să încep să-i explic că nu de ruşine era vorba, de la un punct încolo.

Începeam să simt c-ar fi trebuit să-l las să moară acolo numai ca să fac curat pe pământ.

Fată, mănânci şi tu o pâine de pe urma lui.

Vară-mea, care era mai mare decât mine cu zece ani, măritată şi cu doi copii cetăţeni spanioli, avea un aprozar pe strada cu blocul lui Juan. Verdureria Campo Vero, un loc îngust şi lung şi întunecos, care în capăt de tot avea un raft cu produse româneşti, deasupra căruia atârnaseră un steag jerpelit. Eugenii, ciocolată ROM, carne de mici şi un cozonac care n-avea

trecere şi pe care-l puneau într-un târziu pe masă când ajungea ca piatra, în duminicile în care mai treceam şi eu pe la ei.

Duminica era ziua mea liberă, de la zece dimineaţa la zece seara, îl lăsam pe Juan singur sau îl duceam la o cunoştinţă octogenară sau, foarte rar, mai trecea Angel să-l ia la el. Duminica era cea mai proastă zi în care puteai fi liber, oraşul era pustiu, toate închise. În ziua mea de libertate, urla singurătatea a pustiu.

Şi apoi, când a murit, m-am gândit OK, ce-am învăţat din toate astea?

Nu învăţasem nimic, doar mi-a devenit clar că am spaima înşurubată adânc, în cromozomi şi-n mitocondrii, şi că e atât de natural instalată acolo, încât, dacă mă reproduc, o dau mai departe. Şi că durează mult, mult prea mult până se termină totul.

OK, cu ce-am rămas?

Cu nişte bancnote mici pe care le-am adunat cu mătura de sub pat şi cu trei sticle de votcă.

Juan avea bani în dulap. Se închidea uneori în camera lui, adică mă punea pe mine să-l închid, stătea ore în şir şi auzeam cum se deplasează greu, se sprijină de mobile, face obiectele să scârţâie. Mă striga după aia să deshid uşa şi să-i calc cutare cămaşă, de parcă în toate orele alea el nu făcuse decât să-şi caute ceva de îmbrăcat. Vedeam uneori hârtii de cinci sau zece euro, picate sub pat. Le luam cu mătura în făraş când treceam să fac curat, în timpul ăsta el stătea întins în pat cu faţa în sus, acoperit cu un cearşaf alb din care mai scotea câte un picior scheletic. Aş fi putut lejer să-l cotrobăi în dulap când moţăia în faţa televizorului în salon, dar nu m-a atras niciodată gândul. Ce puteam să adun cu mătura adunam, ce nu, nu. Mă amuza că se fereşte de mine, spaima lui de prezenţa mea străină.

Lui îi era frică să nu-l fur, mie îmi era frică de sfârşitul penibil, de tot ce citeam în corpul ăla care se agăţa de o străină, ca să-l trântească apoi într-un cărucior şi să-l împingă înciudată pe trotuare.

M-am dus de-acasă cu ce era mai prost în bagaj, adu-ţi chestii de sacrificiu, mi-a zis vară-mea, care n-avusese norocul meu, să vină la sigur, ci venise c-o valiză după ea să vadă ce pică. A stat luni în şir într-un apartament claie peste grămadă cu români care i-au furat din lucruri. I-au furat geaca de piele, pe care în ţară şi-o luase în rate de la o cunoştinţă. A răscolit după ea în saci cu haine şi geci de piele, i-a luat două ore să se decidă, toate erau superbe. A venit îmbrăcată cu ea şi i-au furat-o după o lună. I-a luat la rând să-i întrebe şi se făceau toţi că plouă. Haine de sacrificiu, a zis, şi după aia, când te pui pe picioare, îţi iei tu ce-ţi place.

Din primul salariu mi-am luat pantofi de cincizeci de euro. Când i-a văzut cumnatu-miu a zis: Oho, deja?, erau cu adevărat mişto, şi eu m-am simţit prost şi am zis: am prins o mega reducere. Erau moi şi comozi şi m-ar fi ţinut să merg pe jos până la capătul lumii, dar după ce m-a prins o ploaie cu ei – fii atentă ce ghinon, şi la ăştia nu plouă! – pantofii au început să pută. Materialul a rezistat, arătau în continuare foarte bine, dar cleiul chinezesc sau şi cine ştie ce alte porcării din ei care-ţi dau cancer în tălpi au început să iasă şi să mi se infiltreze mie în piele. Nici nu se punea problema să-i arunc, aşa că am continuat să-i port până când mirosul a devenit organic şi nu mai ştiam dacă iese din mine sau din ei. M-am speriat. La început mizerie, după aia boală. Mirosul se răspândise în toată încălţămintea, contaminase tot, îmi ieşea din picioare şi când dormeam, îl băgasem în şlapii de 99 de cenţi, îl lăsam la un capăt al saltelei, îl lăsam în podea, în şănţuleţele dintre plăcile de gresie. Începuse să-mi dea un sentiment de nesiguranţă ontologică.

Până când, într-o după-amiază, cu Juan atârnând într-o parte, adormit în fotoliul lui, am luat telecomanda şi am dat din post în post, printre westernuri cu cowboy vorbind în spaniolă, emisiuni de viaţă sălbatică în spaniolă, reality show-uri în spaniolă şi am dat peste Doctor Oz care vorbea fără ştirea lui o spaniolă care nu i se potrivea cu buzele. După ce câteva minute bune a ridicat în slăvi contraceptivele (într-o perioadă în care

Europa tocmai retrăsese de pe piaţă patru mărci care ucid, dar poate că emisiunea era mai veche), subiectul următor a fost cum să scăpăm de mirosul de picioare. Şi recomandarea lui erau nişte băi cu alcool cu concentraţie mare, preferabil votcă.

N-am dat iama imediat în vitrina cu băuturi a lui Juan. Era în salon, pe peretele din fund, în spatele baricadei făcute de măsuţa cu televizorul şi masa cu rotile pe care îi aduceam mâncarea. Avea o bibliotecă mare cât tot peretele, nu cu cărţi, ci cu colecţii de cărţi, toate cu coperte cartonate, aurite, identice. *Istoria Spaniei*, *Atlasul lumii* în şaişpe volume, clasici la metru. Cât timp am lucrat în casa lui nu mi-a cerut cărţi să citească – dar înţeleg de ce – şi nu m-a pus niciodată să-i citesc nimic, deşi pronunţam corect şi inteligibil, aveam aparatul fonator rodat, mecanismele articulatorii nu mi se blocau decât atunci când eram în defensivă. Cred că nici când era în putere nu se apropia de bibliotecă, iar vitrina cu băuturi a rămas un mister. N-am aflat niciodată de unde le avea, dar nici n-am întrebat, pentru ca interesul meu să nu bată la ochi în momentul în care ar fi constatat dispariţia.

Avea trei sticle de votcă printre altele de coniac, lichior, porto şi ce-o mai fi fost, şi i le-am luat pe toate trei, câte una la intervale de trei-patru săptămâni. Când simţeam că începe să mă sufoce vinovăţia, ziceam lasă că l-am spălat destul la fund, l-am spălat de toţi banii. Şi după aia am ţinut sticlele o grămadă în camera mea, în valiză, printre cârpe, şi valiza sub pat, tot nu-mi făceam curaj să le desfac şi să le ţin cu gâtul în jos, să aştept minute, poate zeci de minute, să picure în lighean, să se adune acolo suficient cât să pot intra până la glezne.

Pentru ligheanul ăla de votcă ar fi fost necesară o livadă de portocali.

Doctor Oz nu spusese dacă alcoolul putea fi refolosit. Era dureros să-l arunci.

Într-o primă fază am aruncat pantofii.

Când a murit Juan, mi-am făcut bagajul şi am stat cu el sub pat, aşteptând să văd ce se întâmplă mai departe.

Cel mai bine e să nu ai alternativă, mi-a zis vară-mea înainte să plec. Să ştii că vii aici şi nu te mai întorci, că asta e şi gata. Dacă stai să te gândeşti că te-ai putea întoarce, când dai de greu o să te întorci, şi s-a ales praful. Trebuie să-ţi fie clar că nu te mai întorci.

Am stat zile în şir în casă şi am zăcut. Totul mirosea a gura lui Juan.

Până când a venit Angel şi a zis: Ridică-te, că se vinde. Mi-a spus că-mi ţine el valiza la el în garaj până-mi găsesc ceva. Înfăşurasem sticlele în haine. Atârnau greu.

Vrei ceva de prin casă? a zis.

Nu.

Eu nu iau nimic, o să se dea cu totul.

Bine.

Ce grea e, a zis şi mi-a luat valiza.

Dă-o, c-o iau cu mine.

Am stat o săptămână în depozit la vară-mea, în întuneric şi umezeală, mai aveam puţin şi-mi creşteau colţi, ca la cartofi. Mă împingea să ies la soare, îmi punea în braţe umbrela de plajă şi-mi făcea vânt la malul mării, se uita după mine pe trotuar. Străduţa cobora un pic în pantă, în capătul ei trebuia să fac stânga şi de-acolo începea să se audă marea. Traversam şi-ncepea să se vadă.

Angel a apărut după două săptămâni şi a întrebat de mine. Îi trebuia un om într-un camping, la recepţie. Care să mai dea şi cu mătura prin curte. N-ar vrea?

Mi-a amenajat o rulotă veche, mi-a adus o saltea de pat de la el din garaj, mi-a dat două scaune de plastic, să le ţin afară, în faţa uşii. Mi-am amenajat o mică terasă.

Rulota era plină de sertăraşe, ca o căsuţă de păpuşi.

Îi convenea că ştiu limbi străine.

Eram la malul mării, dar bani tot nu făceam. Mă întrebam de ce m-a luat taman pe mine. La recepţie, în calculator, curgeau zilnic CV-uri de tineri

spanioli cu facultate, care cereau să dea cu mătura. Mi-a explicat Javi, schimbul meu de tură, că, dacă angajează categorii defavorizate, au reducere de taxe de la guvern. Javi avea un defect de vorbire şi pricepea cam greu. N-am mai întrebat ce fel de categorie aş fi eu. Poate m-a declarat Angel cumva.

În camping m-am împrietenit cu Eric, un englez pensionat care-şi deschisese acolo un băruleţ cu patru mese afară. *La Terrasica*. Venise în Spania pentru clima caldă.

Mi-am zis că lucrurile încep să meargă bine, deşi dormeam prost noaptea din cauza zgomotului, auzeam cum se deschide poarta de fier ca să intre vreo maşină, poarta scârţâia înainte şi înapoi, încet şi bătrânicios, auzeam cum trece maşina pe lângă rulota mea, cum trântesc portiera şi coboară, cum vorbesc, cum păşesc. Auzeam şi cum se aşază înapoi pe alee norul de praf stârnit de maşină în pietrişul alb din camping. Solul lor era numai piatră, atâta piatră că tuturor le era greu să-şi bată cuiele corturilor.

Eric era inginer, avea o fată în State şi un băiat în Africa de Sud, şi pe la şaizeci, când a rămas văduv, s-a pensionat, şi-a vândut casa şi a venit în Spania. Confruntarea cu moartea l-a umplut de poftă de viaţă, mi-a zis, deşi n-ar mai fi putut să trăiască în aceeaşi casă, în acelaşi oraş.

Aici nu există bătrâneţe, mi-a spus vară-mea, la noi, după cincizeci îţi pui basmaua în cap, dar aici nu, uită-te la ăştia.

Şi-ntr-adevăr, umblau toţi în treninguri albe.

Eric vorbea rar cu copiii, dar nu credea că are cineva vreo vină.

Venea la recepţie şi stătea de vorbă cu mine sau mă chema la o masă de-a lui şi-mi făcea cinste cu bere englezească, pe care eu, ca o nebăutoare ce eram, nu ştiam s-o apreciez. Mă întreba cum e la noi. Era de părere că Europa nu trebuie să plătească pentru ţările sărace.

Lasă-mă în pace, i-am zis, nu ştiu suficient cât să mă apăr.

Ai plecat de sărăcie.

N-am fost săracă. Am avut tot ce-mi trebuie.

Asta înseamnă sărăcie.

Lasă-mă în pace.

Nu te-ai supărat, nu?

Nu.

Uneori o ura pe nevastă-sa c-a murit, trăise toată viaţa cu convingerea că el o să se cureţe primul.

Mi-a tras clapa, zicea. Să te bucuri de viaţă, zicea.

Dacă deschid sticlele alea de votcă şi le beau, după aia va trebui să continui să-mi cumpăr.

Mă făcusem neagră-neagră de la soare. Făcusem riduri de cât strânsesem ochii de la soare. Ştiam ce urmează: să mi se spălăcească părul, să îmbătrânesc.

Mi-am dat seama că am nevoie de Eric într-o noapte în care un grup de adolescenţi portughezi au vrut să facă un foc de tabără. Plătiseră cort de două persoane şi au venit patru, erau extrem de gălăgioşi, nemulţumiţi de apa caldă, puşi pe scandal. Nu mai ştiam cum să le explic că e complet interzis să facă foc în camping. Aveau deja de pe undeva nişte crengi.

Eric închisese barul, dar mai era încă înăuntru, se uita prin hârtii.

Puştii erau beţi.

Le-am zis că e împotriva regulamentului şi mai încet, vă rog, că deranjaţi.

De ce nu e săpun la baie. De ce nu e curat la duş. Ei cheamă poliţia.

Şi eu chem poliţia.

L-am chemat pe Eric. Ajută-mă, sunt singură.

Eric l-a sunat pe Angel, Angel a venit în cinşpe minute cu motocicleta. Le-a apucat cortul cu două mâini, l-a smuls din pietriş şi l-a târât până la poartă.

Hai, deschide odată! mi-a strigat. Cât mai aveau de stat?

Două zile.

A scos un teanc de bani din buzunar, a tras nişte bancnote, le-a aruncat peste cort.

Veniseră prin agenţie, i-am zis încet.

Mă piş pe ea de agenţie. Afară!

Uite aşa un bărbat îmi trebuie mie. Un bărbat cu bani.

Eric a stat cu mine până târziu şi-n serile următoare. Măcar să fi rămas şi Javi, deşi ce să faci cu Javi... Măcar să mai fie cineva acolo.

Se simţea că vine toamna doar pentru că erau tot mai puţini turişti. Soarele era la fel de puternic, ziua lungă şi luminoasă, peisajul cu palmieri şi pietriş neschimbat. În camping rămăseseră în mare doar chiriaşii permanenţi, pensionari care se mutaseră definitiv în rulote, la malul mării. Stăteau la terasă cu Eric, apoi se culcau devreme. Poarta scârţâia mai puţin.

Singură în căsuţa mea de păpuşi, băgată în priză printr-un fir gros. Bâjbâind noaptea prin pietriş până la baia comună, ca să nu-mi umplu valijoara pentru dejecţii din rulotă. Cu cele trei sticle de votcă înfăşurate în prosoape şi băgate în sertăraşe pe sub mine. Cu picioarele mirosind în continuare a boală, dacă stăteam suficient de chircită cât să le simt.

O să te duc la portocale, a zis Angel într-o zi. S-au făcut.

Avea livezi.

Să nu te laşi într-o parte la curbe.

Ştiu să mă comport, i-am spus.

De unde ştii?

Am avut eu o viaţă şi înainte.

Eric stătea într-o casă la jumătate de kilometru mai sus de camping, la marginea satului, care odată cu linia de tramvai devenise suburbie a marelui oraş.

Fusesem la vară-mea de Sfânta Maria mică, la două săptămâni după ce trecuse, dar i-am promis că mă duc de ziua ei. I-am dus o sticlă de votcă. N-au desfăcut-o, în schimb mi-au dat la pachet carne de mici şi un cozonac.

L-am rugat pe Eric în seara aia să-mi ţină carnea de mici în lada frigorifică de la el, de la bar. Şi mâine te invit să-i facem, i-am zis. E ceva tradiţional, sper să nu ni se facă rău de la ei.

A luat-o ca pe o glumă şi a râs. Eu mă temeam să nu fie vechi.

Dar cu ce ocazie?

N-aveam ocazie.

C-am rămas numai noi, i-am zis.

A doua zi mă aşteptam să vină după prânz, ca de obicei, şi să deschidă barul, dar întârzia să apară. Eu aveam după-amiaza liberă, a venit Javi la 3 să mă schimbe. Am luat tramvaiul şi m-am dus prin oraş, am intrat în magazine, am stat pe scăunele în cabine de probă şi m-am uitat în oglindă, am intrat la *locutorio* şi am stat pe scăunel şi am dat telefoane în ţară. Nu, nu mi s-a decolorat părul încă. Dar da, e în continuare foarte cald.

Vrei anotimpuri?

Nu neapărat.

Mi-am luat *National Geographic*, l-am cerut la chioşc cu s interdental. Mi s-a zâmbit larg.

Începe să-mi meargă bine, m-am gândit.

Şi când m-am întors, cu o plasă de la Mercadona în care aveam pâine şi muştar pentru mici, l-am găsit la recepţie pe Angel, abătut. S-a ridicat în picioare, de parcă mă aştepta special pe mine.

Hai, că pe tine te-aşteptam, a spus. Eric e la spital.

Până s-apuc să întreb ce s-a întâmplat, mi-a zis că deja murise. Comoţie cerebrală, azi-dimineaţă, la el acasă, a apucat să sune la salvare, dar n-au mai ajuns cu el în viaţă.

Astea se fac de supărare, a zis.

Eric nu era supărat.

Tre’ s-o găsim pe fiică-sa, să vedem ce facem cu barul. Tre’ s-apară ea acuma, cumva. Vorbeşti tu, când o fi.

Unde-i Javi?

I-am dat liber. Ştiu că eraţi prieteni cu el. Rămân eu aici azi. Poate şi mâine. Du-te. Fă orice.

Eric nu era supărat, am zis.

Astea se adună.

Nu pot să mă pun la adăpost de oameni bătrâni. Unii sunt atât de bătrâni încât încă mai vorbesc prin autobuze cum era pe vremea lui Franco. Toate popoarele au un „cum era pe vremea lui Franco“. Mă ridic şi-i las să se aşeze, dar de fapt mă dau din calea lor, mă îndepărtez până în fundul autobuzului, unde mă ţin de bară şi stau cu faţa la uşi şi, dacă mă concentrez suficient de tare, nu-i mai aud. Autobuzul care mă duce spre oraş, spre cabinele de probă, spre muzică şi haine colorate şi oglinzi.

O să înţelegi cât ai fost de tânără numai când o să te apuce cu adevărat spaima. Numai când o să te paralizeze frica şi n-o să mai poţi să gândeşti mai departe, spre viitor. Când o să ai senzaţia că eşti o sumă de experienţe trecute şi o să începi să te-mbraci în treninguri albe.

O să mor într-un trening alb.

În cabină sunt trei oglinzi şi trei neoane mici, mă văd din trei unghiuri.

Nu mi-am dat geanta jos de pe umăr, nu mi-am dat jos de pe braţ cele patru (cinci?) articole pe care le-am agăţat străbătând magazinul. Mi-au dat voie să intru cu atâtea? Nu era nimeni.

Deschid uşa şi ies în holul cu cabine, mă întâmpină o fată, o frumuseţe de copertă, şi mă întreabă:

Rămâne ceva?

Nu s-aşază bine niciuna, îi zic.

Albastru

Calculatoarele fâşâie amorţite şi logo-ul firmei se izbeşte de marginile ecranului, într-un *screen saver* conform cu identitatea grafică a companiei. Nuanţe de albastru.

În timp ce nările mi se lăţesc de la un căscat înăbuşit, deplasez cu greu mâna dreaptă pe mouse-ul cu deviza imprimată: *responsabilitate, unitate, eficienţă*. Mişc de el aiurea şi ecranul se trezeşte, dezvăluind prima pagină din site-ul firmei. Nuanţe de albastru.

Suntem în sala de şedinţe toată echipa, la fix şase luni după ce ne-am angajat, pentru o recapitulare a trainingului iniţial, pentru ca ei să se asigure că n-am uitat, că mergem înspre bine. Sara e lângă panoul pe care a proiectat acelaşi Power-Point ca prima dată, suntem la pagina cu calităţile unui agent de relaţii cu clienţii. Stă în faţa noastră, în bătaia proiectorului, desene şi bucăţi de text i se lăţesc pe faţă. Mă chinui să le desluşesc, mă interesează să le desluşesc mai mult decât dacă ar fi fost pur şi simplu afişate pe perete, mici enigme prin porii de pe faţa ei şi ea cu ochii mijiţi în proiector, pretinzând că ne priveşte. Îşi întoarce uşor capul din când în când, de parcă ar vrea să se bronzeze uniform.

Ne pregătim din nou pentru aceleaşi joculeţe, numele de culori şi de oraşe pe care le amestecăm într-o pălărie şi după aia nu mai ştiu ce se întâmplă cu ele.

Azi-dimineaţă n-am auzit când a sunat ceasul şi m-am trezit la o oră la care trebuia deja să fiu în autobuzul 104, apropiindu-mă de Unirii, de unde urma să iau mai departe metroul.

Am sărit din pat, m-am îmbrăcat la întâmplare, n-am mai avut timp să mă spăl pe dinţi sau să mănânc, doar m-am bucurat c-aveam în geantă o

ultimă pernuţă de gumă mentolată, pe care m-am chinuit s-o desfac până la colţ.

Am băgat pernuţa în gură, am deschis portiera unui taxi parcat la colţ, m-am aruncat în spate şi am spus: strada Sfinţii Voievozi, numărul paişpe. Şoferul şi-a dat capul uşor pe spate cu un „mă laşi“ în gând, urma să fie o cursă de doar 15 lei şi ştiam că se întâmplă frecvent să te refuze dacă nu li se părea rentabil. M-aş fi aruncat la picioarele lui şi aş fi început să plâng să mă ducă la lucru ca vântul şi ca gândul dacă mi-ar fi spus ceva, era vital s-ajung la timp la birou, compania ţine la punctualitate, iar Cristi de la planning e neîndurător. În opt ore de lucru avem pauză cumulată de doar treizeci de minute, mi-am calculat trei pipi şi un sendviş pe zi, dacă la baie te apucă mai mult de un pipi, îţi iei adio de la sendviş pe ziua aia. Chiar şi aşa, mă străduiesc să nu ies des la toaletă, adică încerc să nu consum mai mult de un litru de apă pe zi, adică două sticluţe de jumate de apă sălcie, pe care le aşază gratis în frigiderele mici şi transparente lipite de câte un perete din loc în loc. Din partea firmei. Totul e supus unui continuu proces de evaluare aici, am trecut la sticluţele de jumate de apă fiindcă „fântânile“ cu bidoane mari au fost evaluate prost. Femeile de serviciu trebuiau să roage mereu câte un băiat să ridice bidonul şi pentru asta băieţii le-au evaluat prost şi pe femei. Acum vin liniştite cu câte un bax pe burtă, se pun în genunchi şi aşază sticluţele frumos în frigiderele pitice. Şi asta din oră în oră, fiindcă sticluţele dispar imediat. Suntem mulţi pe platoul de producţie, şiruri lungi cu zeci de birouri cubice, iar pe margini sau în colţuri, izolaţi, supervizorii care ascultă apeluri. La cald sau la rece. În direct sau înregistrate. Cu căştile pe urechi, trag la cruciuliţe în fişele de evaluare, o sută de rânduri pentru o sută de puncte, pentru fiecare punct trebuie să îndeplineşti criterii.

Sara e formatoarea noastră. Pe ea n-am evaluat-o încă. Dacă franceza ei nativă n-ar fi muzică pentru urechile mele, fişa ei ar fi o mare cruce.

Zâmbeşte enorm. Ne-a zis şi nouă: la sfârşitul zilei de lucru, aici trebuie să vă doară, trăgând cu arătătoarele de pielea pometilor în sus.

A ajuns cu prezentarea la piramidă, ce vreau să zic 100%, ce zic 80%, ce aude celălalt 60%, ce înţelege celălalt 40%, ce reţine şi e capabil să formuleze (care e lung şi îngrămădit în vârful piramidei răsturnate, cu „formuleze“ despărţit în silabe) 20% şi cu mâna pe perete şi cu degetele răsfirate pe ultimul segment, privind cu zâmbetul în ochi în reflector, ne zice:

— Noi trebuie să ne străduim să fim aici.

Pe paravanul frontal al biroului cubic, de la un capăt la altul, fiecare dintre noi are o oglindă în care să se vadă când are clientul în căşti. Să ne amintim să zâmbim, că zâmbetul se simte în toate. Mai ales în voce.

— Şi nu uitaţi, iniţiativa despărţirii trebuie să ne aparţină nouă.

Dacă uit să le zic de trei ori numele în timpul apelului, le zic repede de trei ori la sfârşit. Scopul nostru: să nu generăm recontact. Îl rezolvi sau îl expediezi la alt nivel.

Dacă întârzii mai mult de un sfert de oră, prima oră ţi se taie din program. Ai o zi de lucru de doar şapte ore, iar bonurile de masă sunt pentru zile complete, de opt ore. Dacă întârzii mai mult de un sfert de oră, pierzi un bon.

Azi am întârziat douăzeci de minute. De fapt, doar cincisprezece până să intru pe uşa principală şi să-l salut pe domnul de la pază, care stătea în spatele peretelui de sticlă ce dă înspre stradă şi se uita afară cum ninge şi face noroi. N-avea voie să iasă din clădire. Dacă ieşea, probabil că ţiuia tot.

Am intrat la şi un sfert, dar până mi-am trecut ecusonul magnetic prin toate fantele, până mi s-a aprobat accesul în hol, în lift, la etaj, în departament, până m-a evaluat clădirea şi s-a hotărât să mă primească, au mai trecut cinci minute bune. Am intrat alergând pe uşa platoului de producţie şi am făcut un ocol de vreo zece paşi până la planning. Am băgat capul înăuntru şi m-am uitat la Cristi. A strâns din buze şi a ridicat o

sprânceană, de parcă pe banii lui aş fi întârziat. De parcă şi-ar fi luat comision din cât ar fi putut să ne penalizeze.

I-am spus:

— Scuze.

Ar fi urmat povestea în amănunt, dar m-a întrerupt:

— Asta e.

În sala de şedinţe ne-au luat după prânz.

Sara ne prezintă o situaţie. Ne sugerează să fim atenţi, dar n-avem voie să notăm. Urmează un joc de perspicacitate, îmi plăceau astea când eram elevă, îmi ieşeau. Poate-mi iese şi acum. De când m-am angajat, la toate evaluările ies ultima din echipă. În afară de Eddy, nu e nimeni mai de Doamne-ajută, aceşti oameni atât de puţin sclipitori şi eu, care mă consider mult mai bună decât ei, atât de bună încât rezultatele slabe la evaluări mă deconcertează. Limba pe care o vorbim e contaminată de franceză, angajatorul nostru e francez, mimăm că suntem francezi, în ciuda unui „accent lejer“. Când am început să lucrăm, şi-a luat fiecare câte un nume internaţional. Ale noastre ar fi dat prost la client.

Deci zice Sara: Miki şi Letisia au fost găsiţi morţi în camera lor. Pe jos, un borcan spart şi apă împrăştiată. Semne de furtună. Apartamentul închis pe dinafară. Aveţi trei întrebări ca să aflaţi ce s-a întâmplat.

Cristi bagă capul pe uşă şi o întreabă pe Sara, cu r-uri româneşti, dacă mai are mult până termină. Mereu pierde la evaluări pentru accentele pe care le ratează în emailuri. Urmează el. Urmează să intre el la proiector să ne reamintească cum să ne înscriem dezideratele în sistem şi să ne planificăm turele. Cum să nu ne ducem la baie toţi în acelaşi timp. Să ne reamintească de subvenţia la ochelari dacă ţi-au crescut dioptriile cât ai stat la ei.

Se pun multe întrebări, dar nu ghiceşte nimeni ce s-a întâmplat, Sara zâmbeşte victorioasă, Miki şi Letisia erau doi peştişori, a bătut vântul şi a răsturnat borcanul. Nimeni nu gustă poanta. Şi apoi vine morala: nu m-aţi

întrebat esenţialul. Nu m-aţi întrebat direct ce s-a întâmplat. Ca să vedeţi cât bâjbâim în viaţă dacă nu ştim să întrebăm direct esenţialul.

Întrebaţi-l esenţialul pe client.

Zâmbeşte victorioasă în faţa unor copii plictisiţi, pentru care şedinţele astea nu sunt decât un prilej de a-şi da căştile jos de pe urechi, de a scăpa de valul de apeluri.

Cristi aşteaptă lângă uşă. Am de gând să fiu atentă la tot ce zice şi să pun întrebări. Să fiu binevoitoare faţă de toate eforturile companiei, fiindcă voi încerca să-mi recuperez bonul de masă pe ziua de azi.

Cât se face schimbul între vorbitori, timp în care noi avem două-trei minute în care putem merge la baie, Eddy îmi şopteşte că şi-a găsit de lucru în altă parte. În sfârşit, după şase luni. Voia să plece din prima zi. A venit în România pentru ca relaţia lui să aibă o şansă, a cunoscut-o pe iubita lui, Claudia, pe un site de limbi străine, învăţau amândoi ceva, portugheză sau ceva pe-aici. Eddy e din Paris. Tocmai a terminat facultatea anul ăsta şi a renunţat la un job în cercetare pe inginerie nucleară ca să vină operator de relaţii cu clienţii în Bucureşti. Am fost la interviu împreună, în aceeaşi zi. Ultimul interviu, vreau să zic, acela în care trebuia să ne valideze angajatorul francez, pentru că înainte de asta, mai venisem de vreo trei ori pe la firmă (şi-n perioada aia pe la încă vreo trei-patru companii similare), dădusem teste de gramatică şi alcătuisem compuneri despre viitorul meu în toate limbile pe care le ştiam. Îmi venea greaţă de la viitorul meu.

La interviu am aşteptat pe hol unul lângă altul, până când o Mihaela de la RH a venit şi ne-a spus să ne pregătim, nu înţelegeam de ce se chinuie în franceză şi apoi am înţeles, când i-a zis lui că va intra ultimul, ca să nu ridice din start ştacheta, fiind nativ.

Ne-am reîntâlnit în prima zi de lucru, prima zi din trainingul de două săptămâni. A stat lângă mine şi i-am mai tradus la cursul de protecţia muncii, care era în română, am început să râd când ne-a zis să fim atenţi cum coborâm scările la metrou, să nu desfăşurăm alte activităţi în timp ce

coborâm, gen să numărăm banii, fiindcă riscăm să ne accidentăm. Dacă e în drum spre muncă, atunci va fi accident de muncă. Dacă pici pe scările de la metrou în timp ce numeri bani în drum spre lucru, atunci e accident de muncă. Şi el m-a întrebat de ce râd şi eu i-am explicat în şoaptă, frustrată de pronunţia imperfectă, şi m-am trezit că în pauza de prânz stau lângă el la bucătărie pe scaunele înalte de bar, iar el îmi zice de Claudia. Scaunele sunt incomode, alunec de pe ele, dar nu ajung la podea, aşa că pun piciorul pe bara de la scaunul lui, mă sprijin în scaunul lui şi picioarele ni se ating uşor, simt în blugii mei cum mă ating de blugii lui, iar el îmi zice că pe Claudia o sună părinţii de trei ori pe zi, cum e posibil, şi că e ciudat că vorbim atât la telefon şi că scuipăm atât pe stradă.

— Eu nu scuip, am zis.

— Da, nu ziceam de tine.

Face socoteli cu voce tare, jobul din Franţa de trei mii de euro, dar cât e chiria în Paris, cât e mâncarea, plus că şi-a dat seama deja că pe această Claudia n-o va convinge niciodată să se mute în Franţa. Şi ce fac dacă stau trei ani într-un call center şi văd că nu iese?

— Eşti tânăr, îi zic. Ai tot timpul să nu iasă.

Nici mie nu mi-a ieşit nimic până acum şi sunt sigură că nici asta. Şi la mine nu e un sacrificiu în numele unei relaţii, e doar un sacrificiu şi atât. Un sacrificiu pentru chirie.

Cristi s-a instalat şi n-am apucat să mă duc la baie, am deja, după atâtea luni, un reflex de a calcula minute libere, jumătăţi de minut libere, de a rezolva rapid chestiunea baia. Calculatoarele le-am trecut pe „convocation RH“, adică ne-au chemat de la resurse umane, pentru fiecare brief sau „session qualité“ – în care ne critică apelurile – trebuie să trecem pe „convocation RH“, chiar şi înainte de simularea pentru cutremur am trecut sistemul pe „convocation RH“, dar geanta am lăsat-o acolo.

Cristi îşi pregăteşte slide-urile, îşi pregăteşte franceza, vocabularul limitat la activităţile departamentului său, pe care, după atâţia ani, încă nu l-

a rulat. E paranoic să nu-i scape ceva în engleză, zice mesaje indezirabile şi ferestre publicitare intempestive, el nu banează pe nimeni, el proscrie, iar pe hol, cu fraţii lui, vorbeşte de o manieră cordială.

În afară de Eddy, în sală sunt numai români şi Cristi se pregăteşte să înceapă cu un „Alors...“.

Îmi calculez jumătatea de minut şi mă ridic şi mă duc la el, îi zic:

— Scuze pentru azi-dimineaţă, o să rămân după program. Mai rămân juma’ de oră.

Râde fără să-şi ridice privirea din monitor şi spune:

— Unde să mai rămâi, că-ţi vine schimbul şi-ţi ia calculatorul...

Aici nu poţi să repari nimic.

— Hai, mă Cristi, te rog, nu-mi tăia bonul.

Se îndreaptă de spate, se uită pe perete dacă se proiectează ce trebuie, jubilează şi trage de starea asta cât mai mult.

Se uită în sfârşit la mine, se uită un pic în sus pentru că eu sunt mai înaltă, deşi acum, din privirea lui, e clar că se simte călare pe toată lumea.

— Am dat şi bani la taxi să ajung mai repede...

— Şi sunt eu de vină?

Mă aşez la loc, pe scaunul meu, Eddy mă întreabă:

— Ce i-ai zis?

— Nu, nimic. Încercam să mă scuz c-am întârziat.

La tratarea mesajelor scrise, Eddy a fost din start în pericol. Ni se cere în mod expres să folosim doar formulările din răspunsurile tip, *sperăm să fi răspuns aşteptărilor dumneavoastră şi vă rămânem la dispoziţie pentru orice altă solicitare...* N-au încredere să ne dea pe mână limba franceză. Pentru noi e uşor, dar pentru el îngrozitor, nu se poate abţine să nu antameze relaţii personale cu clienţii care revin cu mailuri, le scrie cu cuvintele lui, îşi presară mesajele cu emoticoane pentru care e penalizat la evaluare. Scopul nostru e să nu generăm recontact, a repetat mai devreme şi Sara. Oricum sunt semnate toate cu „Echipa“.

Dragă echipa, începuse unul azi-dimineaţă. Eddy mi-a arătat mailul de când am venit, din colţişorul ei de sticlă supervizoarea a remarcat imediat că nu sunt la locul meu. Omul îşi uitase parola şi nu-şi mai putea accesa contul pe site-ul pentru care făceam noi suport. Întrebarea de siguranţă fusese „numele prietenului dumneavoastră din copilărie“. Dragă echipa, am trecut patru prieteni şi nu mai ştiu care. Expus de atâta vreme la toată prostia pământului etalată în terminaţiile verbelor franceze, Eddy încă se mai amuza teribil. Pierdea la evaluare în draci. Pierdea pentru „spiritul Zorro“ – nu te apuca să educi clientul. Menirea ta nu este aceasta.

I-a cerut din nou toate datele personale, plus răspunsul la a doua întrebare de siguranţă, locul naşterii mamei dumneavoastră. Şi acum e nerăbdător să se întoarcă la calculator şi să caute în cutia în care se varsă toate mailurile id-ul acela care i-a devenit simpatic.

— O să te saturi de el şi o să-i spui la un moment dat că eşti un robot, să te lase în pace.

Eddy zâmbeşte, dar nu sunt sigură c-a înţeles ce-am zis, deşi are o limbă română galopantă. În şase luni a ajuns să se descurce perfect, poate umbla liber pe orice stradă.

— Mai bine treci la apeluri, îi zic. Ne mai salvezi pe noi.

Noi încă nu ne-am obişnuit să vorbim la telefon cu toţi nebunii. Mă uit în oglindă şi vorbesc cu toţi nebunii şi le repet numele de trei ori pe durata apelului, pentru ca lor să le fie clar că ne pasă.

Deşi nu intră în atribuţiile lui, Cristi începe prin a ne spune că echipa e cam pleoştită, aşa s-a remarcat, şi ne trebuie activităţi de animare. Sunt în general joculeţe pe care trebuie să ni le scornim singuri şi apoi să ne oferim mici cadouri, tot singuri. La activităţile de animare se câştigă de obicei chestii comestibile. Şi cine are iniţiativa unei activităţi primeşte puncte la evaluare.

Scanez în minte sertarul *brocantă* de-acasă, unde am gablonţuri, cărţi citite şi cosmetice expirate, pe care le păstram pentru Secret Santa. Foarte

bine, sunt în siguranţă.

— Trebuie să vă cunoaşteţi între voi mai bine, zice Cristi.

— *Je m'en vais*, mustăceşte Eddy, şi mi se pare dintr-odată vulgar, parcă tocmai a înjurat şi parcă o să fie şi mai îngrozitor fără el.

— Şi dacă tot suntem la capitolul ăsta, zice Cristi, sper că aţi văzut azi-dimineaţă pe intranet că e o sărbătorită pe platoul 3, în echipa Bouygues Telecom. Se face chetă.

Am văzut pe intranet, dar n-am recunoscut numele, poate îi respir în faţă în fiecare zi în lift, poate e o persoană de treabă, dar sunt prea nouă aici pentru chetă.

— Şi dacă e un caz de uzurpare de identitate? mă întreabă Eddy.

Răspunsurile-tip i-au contaminat modul de exprimare chiar şi când vorbeşte şoptit, în ceea ce s-ar putea numi viaţa privată.

La locul de muncă, viaţa privată a lui Eddy sunt eu.

— Nu cred. Să-ţi baţi capul atâta pentru ce beneficiu?

— Ar putea să-şi facă alt cont...

— Exact.

— Cred că e bătrân, nu ştie şmecherii.

— Tastează cu un deget.

Chicotim, iar Cristi, care deja a început să vorbească de ale lui, se uită fix la noi, gesticulează amplu şi se loveşte cu mâna de masa rotundă la care stăm toţi. Şocul se transmite în cerc, iar monitorul meu clipeşte când se mişcă blatul de sub el, de parcă ar clipi de frică.

Începe să ridice vocea şi ne spune din nou să vorbim între noi când ne alegem turele, fiindcă ne suprapunem şi el trebuie să stea să facă ordine în turele noastre.

— Şi după aia daţi vina pe mine.

Mai bate o dată în masă cu palma, de data asta deliberat, iar monitorul meu mai clipeşte o dată de frică.

— Se apropie Sărbătorile, primul venit, primul servit.

— Când pleci? îl întreb pe Eddy.

— Dacă dau preavizul azi... peste o lună, cred.

Mă gândesc cu groază că n-apucă Sărbătorile şi că nu vor recruta de Crăciun şi că rămânem fără om. Zilele pe care le muncim în plus nu se compensează cu bani, ci cu zile libere, dar s-au adunat atât de multe şi e atâta de lucru, încât ar trebui să mai angajeze pe cineva numai ca să ne ţină locul până ne luăm liberele.

— O s-o propun pe Claudia.

Şi ea lucrează tot la un call center, dar pe un salariu mai mic decât al lui.

Cristi vede că şuşotim, se uită fix înspre noi, dar e obligat de politica firmei să se exprime numai în franceză şi îi e jenă să se ia de un nativ. Mai ales că Eddy e mult mai înalt. Şi mai frumos.

Când a venit în Bucureşti era plin de informaţii despre România. Ştia pe de rost datele de la ultimul recensământ, ştia statistici, ştia că bărbaţii români sunt cei mai scunzi din Europa.

— Prin Europa înţelegi UE sau geografic?

A stat să se gândească, dar până să se lămurească începusem eu să râd, faţă de tine, clar.

De atunci îşi completează constant fişele de informaţii, în mintea lui, numai sertăraşe cu „Ştiaţi că...“-uri. Vrea să stoarcă tot din experienţa asta, vrea să înveţe cât mai mult.

Mă interesează să ştiu unde pleacă, ce-are de gând, cu ce-a rămas de aici, dar dacă asta presupune o cafea în oraş la un moment dat, îmi dau seama că nu vreau să investesc atât în el. Relaţia noastră are sens atâta vreme cât ne aflăm în această incintă. De aceea va fi ruptă iremediabil când va pleca.

— Şi dacă-ţi dau ăştia mai mult?

Îmi face semn din cap că nu.

— E un post de inginer. Eu sunt inginer.

Adela, din dreapta mea, mă întreabă la ureche dacă vreau ceva de la Toscana, că ea îşi comandă. Şi-a scos telefonul şi-mi derulează meniul pe ecranul tactil, în calculatoare n-avem Internet, nici măcar dicţionare nu ne-au lăsat, am încercat la un moment dat să-l înduplec pe Cristi, măcar *Larousse*-ul, ştii şi tu că ăsta e dicţionar, şi el a zis râzând: Hai că voi aveţi noroc cu Eddy, îl mai întrebaţi pe el.

— Da, o salată din aia ca ieri.

— Mediteraneeană.

— Da.

După Cristi urmează şefa noastră de echipă, cu feedback personalizat şi dezbatere pe evaluări. Se uită pe geamul sălii de şedinţe, Cristi se ridică de pe scaun şi, aplecat, începe să închidă de pe laptop aplicaţiile deschise.

Mă duc din nou la el.

— Cristi, cum facem?

Îi pronunţ numele, ca în instrucţiuni, să vadă că-mi pasă. Îl voi aproba, ca-n instrucţiuni, ca să vadă că mai important e el.

— Pot să rămân după program?

N-aş vrea să-l agasez, dar parcă totuşi aş vrea, pentru ca el să spună ia-ţi dracului bonul şi lasă-mă în pace.

— Mă costă mult ziua de azi, nu ştiu dacă am bani să pun la fata aia.

E ocupat să scoată laptopul din priză, se bagă sub masă.

— Hai, mă Cristi, că nu dai de la tine.

Întârzie să iasă de sub masă.

— Sau vin mâine mai devreme.

O problemă în plus e că de la trei întârzieri încolo încep penalizările la salariu. Plus o bilă neagră de tot în fişa personală, un fel de cazier care te trage în jos în cazul în care ai vrea să escaladezi ierarhia. Toţi cei care au trecut de consiliere clienţi – şi absolut toţi din companie, inclusiv directoarea pe România, au plecat de acolo, de jos – au avut dimineţi perfecte în care deschiderea liniilor telefonice i-a găsit cu căştile pe urechi.

Adela vine lângă mine.

— Vezi c-am comandat, tre’ să vină ăla.

— Bine. Îţi dau imediat.

Mă întorc la scaunul meu, dar îmi dau seama că geanta, cu portofelul, mi-a rămas pe platoul de producţie, la locul de acolo.

— Cât era? o întreb pe Adela.

— Zece lei.

— Stai că vin acum.

Mă îndrept spre uşă şi mă mai întorc o dată la Cristi. E cu spatele şi tot aranjează la fire.

„Dobitocul“, mă gândesc.

Dau nas în nas cu şefa de echipă.

— Să nu stai mult, că începem.

— Juma’ de minut, îi zic, şi apoi mă trag de şnur în jos, mă aplec cu cartela magnetică de la gât să deschid uşa de la hol şi aproape că rămân aplecată, fiindcă imediat după aia mai urmează un hol.

Anelide

Era Vinerea Mare, foarte de dimineaţă, plecasem de-acasă cu lista cu ce-am de făcut. Am descuiat şi am intrat în curte, mi-am lăsat geanta pe băncuţă, madam Bianu probabil că nu s-a trezit la ora asta, nu mai intru să n-o deranjez. Am profitat de ocazie (care nu era chiar *ocazie*, pentru că de-asta şi venisem devreme, deci mă gândisem dinainte) şi am scos furtunul din magazie, l-am pus la canalul din curte şi am început să stropesc grădina, cât am putut de discret. Mi-era drag de lalelele olandeze la plic, le luasem cu un an înainte din Praktiker, 12 lei pe cinci bulbi şi eram sigură că n-o să iasă, dar din fiecare au ieşit câte trei. Mov cu margini galbene, culori complementare, s-au gândit bine băieţii înainte să le supună la mutaţii genetice. Nu contează, că doar nu le mănânc, doar mă îmbăt privindu-le, primăvăra îmi injectează în creier viaţă.

Madam Bianu nu le are cu grădina. După ce-a murit moşu', e în paragină, ea doar mai pune apă din când în când cu o sticlă de plastic tăiată la butucii de vie care au mai rămas. În rest, n-o interesează. Am mai pus flori şi ridichi şi anul ăsta ceva salată care n-a ieşit, şi de câte ori mă prinde că stropesc cu furtunul începe să strige că ea n-are bani nici de pâine, că tre' să dărâme soba şi ce se face cu meşterii, că ai văzut cât i-a luat nemernicul ăla lui Fani, lăsaţi că mă ocup eu, că doar nu sunteţi singură. De vreo trei luni primeşte doar facturi cu minus. Când şi-a pus în gând să mă aciueze pe lângă ea mi-a zis că, dacă o îngrijesc, o să am şi eu partea mea, şi ştiind că nu are copii şi nici rude apropiate, mi-am imaginat că partea mea o să fie chiar casa.

Am fost un copil necăjit. Am crescut cu o soră de-a tatălui şi cu verii mei, într-o casă pe aceeaşi stradă cu madam. Camera mea e la demisol şi la

stradă, dimineaţa, când bate soarele înspre geamul meu, văd pe pereţi umbre lungi de picioare de maidanezi. Mătuşă-mea a încercat să-mi ofere cât mai multă intimitate, aşa că bucătăria mea e pe frigiderul din cameră, adică pe frigider am un cuptor cu microunde şi pe cuptorul cu microunde o plită electrică. Şi mi-au făcut şi o baie separat, numai pentru mine.

Am stropit grădina şi, când apa din furtun s-a izbit de sol, din pământ au ieşit bacterii, spori şi microorganisme care s-au împrăştiat în aer şi împreună au început să miroasă a ceea ce creierul meu a numit proaspăt.

Între timp se trezise şi madam, am văzut-o pe geam cum stătea deja la masă şi-şi sufla în palmă de parcă voia să-şi miroasă respiraţia. De fapt, mi-am dat seama intrând, s-a fript pe limbă cu cappuccino, şi-l face mereu prea fierbinte, dă apa în clocot, deşi pe plic scrie clar că nu-trebuie-adusă-la-punctul-de-fierbere. Am surprins-o când tocmai înmuia în cană un biscuit.

I-am adus cumpărăturile, fusesem cu o seară înainte la Billa, îmi dăduse o listă. Ulei, cuburi de drojdie, vopsea de ouă, detergent de vase. I-am mai luat şi un iepure de ciocolată din partea mea, pe bon am încercuit iepurele cu pixul şi am făcut scăderea, nu trebuie să mi-l deconteze, deci va fi 18 în loc de 24. Ea şi-a pus ochelarii, a ridicat bonul aproape de nas şi a început:

— Dar eu nu ţi-am cerut, dragă, să-mi iei aşa ceva... Cât vine?

— Nu, nu, staţi liniştită, ăsta e din partea mea, nu tre’ să-mi daţi nimic.

— Dar ce e ăsta?

Şi-l ia şi-l strânge tare, parcă să-l verifice, îl sparge, degetul gros intră adânc în iepure.

— Aaa, e gol. Ia uite, dragă...

Îl aşază cu grijă pe masă, iepurele spart rânjeşte către uşa de la intrare.

— Dacă nu-l mâncaţi acum, mai bine îl punem la frigider.

De Florii a invitat-o mătuşă-mea la noi la masă. Au avut două lighene de peşte, patru specii, caras, scrumbie, macrou şi un pic de somon, ăsta e pe bonuri, de câte ori face cheltuieli extravagante, mătuşă-mea se scuză cu bonurile, de parcă pe bonuri ar însemna gratis. Somon n-a avut decât două

fileuri şi le-a făcut separat şi pe ascuns, am mâncat doar noi două, să ne facem pofta, că nu mai luase niciodată. Restul era pentru unchiu-meu şi pentru veri, să se sature, erau extrem de mâncăcioşi, aşa e cu trei bărbaţi în casă, în timpul liber doar mâncau şi dormeau. Miki, vărul cel mare, tocmai se întorsese după trei luni pe un şantier naval la Mangalia, fusese primul lui loc de muncă şi n-a rezistat mai mult. Unchiu-meu dăduse şpagă să-l bage, dar după trei luni a făcut o gafă imensă, a lăsat un vapor să plece cu o gaură în el sau aşa ceva, şeful a început să-i facă zile fripte, aşa că văru-meu s-a întors acasă cu toate plasticele în portbagaj, îşi luase un întreg arsenal de castroane, site, pâlnii şi altele. Când l-a văzut mătuşă-mea în uşă, primul lucru la care s-a gândit a fost unde mai pun şi plasticele lu' ăsta. La Mangalia a stat într-un cămin de nefamilişti cu încă un băiat în cameră, când a plecat a luat tot, inclusiv îndulcitorul, e deja îngrijorător de gras şi s-a gândit el că primul pas e ăsta, să-şi ia de la farmacie îndulcitor. N-a spus nimănui că pleacă, n-a dat niciun preaviz, trebuia să vină acasă într-o vacanţă de Paşte, şi a venit fără nicio intenţie de a se mai întoarce. Crezi tu că nu şi-a dat seama ăla c-ai plecat de tot, când a văzut că ţi-ai luat şi pâlniile, a zis mătuşă-mea. Stai mă şi tu de vorbă cu el, poate se întoarce. Dar unchiu-meu era concentrat pe nişte saramură, i se scurgeau oasele în barbă.

Văru-meu era barza chioară din „la barza chioară îi face Dumnezeu cuib". A trecut prin şcoală fără să înveţe, a primit maşină la majorat, iar la facultate trebuia doar să fie integralist ca să ia bursă. A avut o serie de prietene, după care s-a oprit la una, surprinzător de în regulă, mătuşă-mea o detesta, dar după aia punea o virgulă şi zicea: Dar cine să se mai uite şi la ăsta? Era nemulţumită de el, uneori îl şi ironiza, dar era un drept exclusiv al ei, dacă cineva ar fi îndrăznit să ridice din sprânceană sau dintr-un colţ al gurii într-un zâmbet la adresa lui, se simţea imediat atacată şi devenea leoaica din definiţia mamei.

Cu mine n-a fost niciodată aşa, şi nici cu vărul cel mic, noi ne semnaserăm singuri carnetele de note în şcoală, ne mai dădea atenţie din când în când oferindu-ne ceva bun de mâncare. Mie câte un peşte pregătit dietetic, lui câte un dulce. N-am ştiut niciodată nici eu (care eram deja mare) şi nici el (care era încă mic) dacă era de bine sau nu că nu ne sufocase nimeni cu afecţiune.

Eram profesoară la şcoala din cartier, lumea începea să mă cunoască, ştiau şi unde stau, copiii treceau probabil chicotind pe lângă poarta noastră şi pe lângă geamul de la demisol, fără să-şi pună problema – cred – că eu eram băgată acolo jos. Tocmai se încheiase „Săptămâna altfel“, trebuia să venim cu activităţi, pregătisem jocuri de gramatică şi mă pregătisem să fiu generoasă. Le-am zis alor mei la ora de dirigenţie că-i dau zece cui îmi spune de ce e greşit „săptămâna altfel“. Se uitau la mine cu barba sprijinită în podul palmei, am căutat sclipirea în cei 25 ori 2 egal 50 de ochi, la rând unul câte unul, şi după ce am terminat cu ultimul ochi am zis OK, îi dau zece cui îmi zice de ce e greşit fără virgulă. Plictiseala i-a arătat dintr-odată mai bătrâni, iar eu m-am simţit vinovată că-i plictisesc. De parcă ei ar fi stat acolo pe bani grei şi eu ar fi trebuit să fac să merite banii. Să-i ţin binedispuşi. Să mă coteze cu stele multe la sfârşit. Mi-am amintit cât am salariu (da, dar optâşpe ore, da, dar pregătesc lecţia, da, dar vacanţa, da, dar studiul, da, dar salariul, salariul, salariul...) şi le-am dat drumul în curtea şcolii, să facă ce-or şti.

În casă la madam îmi alesesem deja camera în care o să dau meditaţii, arunc tot afară şi-mi pun rafturi cu cărţi şi o masă pe mijloc şi ştiam şi ce fel de scaune vreau şi un fotoliu cu scăunel din ăla pentru picioare (*taburet* în catalogul Ikea, din familia Poäng), în care să stau să corectez compuneri.

— Să ducem şi noi nişte flori la slujbă, a zis madam, venisem s-o iau să mergem la biserică. Din astea din ghiveci. Da-i păcat să le tai cu foarfeca, nu lua foarfeca!

Avea nişte muşcate înalte şi deşirate, cu frunze mici şi plăpânde, care se întinseseră avide după lumină. Le ţinuse toată iarna într-o cămară întunecoasă, toate florile îi ieşeau din iarnă vlăguite. Am rupt din ele nişte lăstari, am băgat unghia de la degetul mare în tulpină şi seva m-a usturat în locul dintre unghie şi carne, trasând un contur pe care atunci îl simţeam prima dată.

Madam a desfăcut iepurele şi m-a servit, am luat un colţ mic şi poleiala, ca să înfăşor muşcatele. Împrăştiaseră peste tot un miros la fel de intens ca sub unghia mea.

Nu fusese bisericoasă la viaţa ei şi nici măcar la bătrâneţe, dar s-a întâmplat că în Săptămâna Mare i-a apărut în curte un mormânt şi-a pus-o pe gânduri. Se înfundase toaleta şi a trebuit să chem un instalator să-i dea de capăt. Problema era în curte, la un cot. Unde ţeava de evacuare făcea un cot, adică, acolo se adunau toate, şi în timp ce instalatorul le scotea într-o găleată şi-mi spunea să pun de-acum hârtiile la coş, mă gândeam ce să mă duc să-i aduc, numai ca să mă duc. După ce a terminat, a verificat şi restul instalaţiei şi a observat că ceasul se învârtea fără ca ceva să fie deschis. Undeva aveţi o ţeavă spartă, a zis, o ţeavă îngropată. Şi madam a sărit că da, a remarcat şi ea că o porţiune de grădină stă să se transforme într-o mlaştină, se adună apă, vin pisici de prin vecini să bea şi abandonează pe acolo căpăţâni de peşte. Altă dată un şoarece ofilit.

Omul a pus urechea şi s-a prins imediat unde e buba, aici e spart!

— Ce înseamnă să fii de meserie, a exclamat madam. Oare cât ne-o lua, dragă?

Bărbatul s-a apucat de săpat a doua zi, făcuse o groapă atât de adâncă încât i se vedea numai capul. În timpul ăsta apa era oprită, iar hârtiile de la baie mergeau la coş, adusesem eu coşul lui văru-meu, cu care se întorsese de la Mangalia, mi-l lăsase ieftin.

Primăria se hotărâse de curând să colecteze gunoiul selectiv, marţea hârtie, plastic şi sticlă, miercurea menajer şi sâmbăta moloz şi resturi

vegetale, să vezi cât o să coste acuma, dragă, să treacă trei maşini pe stradă. Madam se întreba dacă punga de la baie nu trebuia cumva dată la ziua de hârtie, şi cât a purtat-o în mână, din casă până la poartă, şi-a dat seama câtă risipă.

— Tu stai aici cu omul ăsta şi vezi dacă-i mai trebuie ceva.

Iar ea la poartă, cu mâinile la spate, rezemată de gard, aştepta să treacă maşina.

Aş demola în spate magaziile şi aş face grădină, o masă şi două scaune de bambus din familia Äpplarö, oare cine mi le aduce de la Bucureşti? Oare camionul lor distribuie şi-n ţară?

Maşina a luat punga de la baie, dar a refuzat crengile, madam a intrat într-un suflet în curte, s-a repezit în casă la cutia de pantofi în care ţinea facturile şi mi-a zis: Repede, repede să sunăm că nu vor ăştia să-mi ia gunoiu' până nu le împing şpaga, nenorociţii, să sunăm, să sunăm de la tine! Pe pervazul din hol avea sprijinită de geam hârtia pe care o primise în poştă, primăria vă informează, am luat-o şi am pus degetul unde scria că resturi vegetale sâmbăta.

— Da' lu' macidoneanca de ce i-a luat tot?

A trebuit s-o strâng în braţe ca să potolesc o durere.

Instalatorul înlocuise între timp ţeava spartă şi se apucase să dea pământul la loc, numai că, fiind afânat, a devenit mai voluminos şi deasupra gropii a rămas un dâmb, ca un mormânt. Miercuri şi joi madam s-a uitat la el încontinuu, simţeam şi eu că se întâmplă ceva spiritual, dar mi-am văzut de ale mele şi am făcut mai departe tot ce făceam pe ascuns: am dat mâncare în plus la câini şi am completat toate pungile de prin casă care stăteau să se termine, detergent, zahăr, mix junior vită şi pui. Orice se termina şi ajungea pe lista de cumpărături devenea mai întâi subiectul unui monolog sfâşietor despre nedreptatea vieţii. După patruzeci de ani de muncă, dragă.

Joi seara, când am trecut să văd de ea, mi-a spus c-ar vrea să meargă mâine la biserică, e Vinerea Mare, auzise ea că cine moare în Vinerea Mare ajunge direct în Rai. Îmi aminteam şi eu un ritual vag, de vineri seara, parcă, în care se dă ocol bisericii de trei ori şi după aia preotul bate la uşă cu toiagul de trei ori şi femeia de la pangar îi deschide, iar asta înseamnă că s-au deschis porţile Iadului şi cei surghiuniţi pe nedrept sunt eliberaţi. Sau se deschid porţile Raiului, ca să intre toată lumea? Sau era ceva cu Judecata?

— Sunteţi sigură?

— Da, dragă, asta ştiu de la mămica...

— Adică să mergem mâine, nu vă obosiţi prea tare dacă mergem?

Ne-a dus văru-meu cu maşina, i-am decontat benzina şi i-am lăsat şi de-un spălat, în total trei meditaţii, noroc cu ăia de-a opta, care mai aveau să stea cu frica în sân vreo două luni. Văru-meu era mai mic decât mine ca vârstă, dar de când i se lăsase vaporul pe mână, îmi câştigase admiraţia şi invidia. Prietenă-sa era nelipsită, stătea mereu pe scaunul din faţă.

La biserică, madam a ţinut morţiş să treacă pe sub masă, n-a putut să se aplece, aşa că s-a târât în genunchi, cu lumânarea aprinsă într-o mână şi geanta în cealaltă, n-a vrut să mi-o dea mie s-o ţin. De trei ori. M-a înghiontit să trec şi eu.

Acasă i-am prăjit cartofi şi i-am făcut o salată, şi chiar la urmă, când să tai o roşie, a apărut lângă mine şi mi-a zis că azi nu se mănâncă roşu, că înseamnă sânge. Şi nici cuţitul nu se foloseşte, ce-ai făcut, dragă? Lăsaţi, să fie păcatul meu... Am hăpăit roşia şi am lăsat-o să mănânce, i-am zis c-o să mai stau prin curte ceva vreme, timpul era frumos şi-n aer zumzăia deja un început de vară.

— Stai, dragă... Ce, nu te las eu să stai?

M-am dus în grădina din faţă, mai aveam nişte seminţe de flori de pus. Era aproape ca la casa mea. I-aş face un gărduleţ mic de lemn sau aş pune nişte ţăruşi unul lângă altul, Höstö, Trossö, Östlig, Ramsö, şi de după ei să se reverse luxuriante frunzele mari de *canna*, era ultima modă în cartier în

materie de grădini, se aclimatizase atât de bine şi se înmulţea atât de repede, încât vecinele dădeau rădăcini la schimb, numai ca să scape de ele. Planta nu-şi dorea decât ca iarna rizomii să stea undeva unde nu îngheaţă. Scosesem în toamnă o parte din ei, dar alţii i-am lăsat, ce să fac cu atâţia? Şi acum i-am găsit putreziţi în pământ, am săpat pe lângă ei şi i-am scos, arătau ca un soi de cepe degerate în care stăteau înfipte curios de multe râme. Mi-a fost milă de ele şi le-am tras una câte una ca pe nişte zgârciuri şi le-am aruncat înapoi în pământ, apoi rizomii i-am luat grămadă şi i-am aruncat la gunoiul de resturi vegetale. Ultimul l-am făcut bucăţi totuşi, dintr-o plăcere semi-morbidă de a simţi textura unui fel de stârv. Mi-a lăsat pe degete urme ruginii şi alunecoase, de materie grasă, funcţională. Am văzut în el nişte bobiţe albe, cine ştie ce secreţii sunt astea, am trecut cu vederea şi abia când eram aproape de capătul celălalt al străzii, trecând pe trotuar pe lângă geamul de la demisolul meu, a început să mi se înşurubeze gândul că poate erau ouă de râmă şi le-am distrus casa. Nu se poate, râmele nu sunt atât de avansate încât să se înmulţească prin ouă, mi-am zis în timp ce mă chinuiam să descui şi nu reuşeam, pentru că era deja descuiat. Dacă tai o râmă în două, faci două râme, atât de simple sunt, mi-am zis, aproape c-am sărit peste scări până în camera mea şi o nelinişte ca mirosul de muşcată sub unghie mi s-a strecurat undeva în interior, încă nu căpătase contur, doar stătea acolo difuză şi înţepătoare şi aştepta să se încarce Wikipedia.

Dezvoltare personală

Cristina şi Mihai erau căsătoriţi de aproape un an, după ce lucraseră împreună vreo trei, din care doar ultimele trei-patru luni formaseră un cuplu. La nunta lor îmi găsisem o scuză penibilă, dar, văzând că ea insistă şi insistă, i-am zis pe şleau că n-am bani să-i dau în plic. Atunci vino doar cu flori la biserică, mi-a zis, şi eu aşa am făcut. În ziua aia l-am văzut prima dată pe Mihai, despre care doar auzisem lucruri. O grămadă.

Avea plete şi fire albe cât să i le văd de unde stăteam şi, când am prins-o pe ea să-i dau florile şi s-o pup, am întrebat-o:

— Fată, câţi ani are ăsta?

A început să râdă, a luat florile şi a zis:

— E ca noi.

Eram prietene dintotdeauna, am fost colege la grădiniţă, în şcoala primară, în gimnaziu nu, că pe mine m-au transferat la o şcoală mai bună, dar apoi din nou la liceu. În timpul facultăţii ne-am separat iar în oraşe diferite şi ne-am regăsit în Bucureşti, nu cu mult înainte de nunta ei. Rămăsese un copil. A fost dintotdeauna un copil.

— Ce dubios sună „soţul meu“, mi-a zis când s-au întors din luna de miere, petrecută într-un sat din judeţul Dâmboviţa, găzduiţi la localnici.

Conduceau împreună un ONG care ajuta comunităţile rurale să se dezvolte sustenabil şi cu un Tico bătut de soartă străbăteau în lung şi-n lat Moldova şi Muntenia, încercând să-i convingă pe oameni să se asocieze şi să acceseze fonduri care altfel s-ar fi dus pe apa sâmbetei. În Ardeal nu intrau, acolo e altceva, a zis el la un moment dat, cum treci munţii, îţi dai seama imediat că ei nu au nevoie.

Cristina avea o slăbiciune pentru o familie din Argeş, alde Stoian din satul Stâlpeni. Erau săraci ca vai de capul lor, lipsiţi de iniţiativă şi cu o minte colectivă în care nu mai puteai spera că se va naşte vreodată o idee. Mama, tatăl, o fată la liceu la Câmpulung şi un băiat într-a opta, cam întârziat, despre care Cristina spunea că e doar timid. Ea era prost de bună. Un om atât de bun e un pericol pentru el însuşi. Fată, o s-ajungi direct în rai, în faţă.

Se hotărâse să amenajeze în casa acestor oameni o cameră în stil tradiţional, în care ei să cazeze turişti străini care veneau în România pentru o experienţă rurală autentică. Programul era mai elaborat şi-l experimentase deja cu alte familii din alte comunităţi: împreună cu turiştii, gazdele prindeau găina din ogradă, o jumuleau şi o găteau la grămadă la un foc în grădină, turiştii scoteau cartofii din pământ, rupeau roşiile de pe vrej, făceau cu mâna lor tot ce era de făcut. În funcţie de gospodării, mulgeau capra sau vaca, dădeau la gâşte sau găini, coseau fânul şi-l aduceau acasă cu căruţa. Odată, pe un australian l-au dat şi la Antena 1.

Cristina ştia că alde Stoian trebuie împinşi de la spate, nu puneau ei mâna să facă singuri, sunt oameni simpli, fără iniţiativă. Dar voia să-i ajute, aşa că le-a promis că vine cu o echipă de voluntari să renoveze împreună acea cameră şi să se gândească la cum s-o amenajeze.

Eu am ajuns în poveste printr-o schemă mai complicată. Lucrez la o firmă mare. Atât de mare, încât ne trebuie periodic activităţi să ne cunoaştem între noi, iar firma nu ratează nicio zi festivă în care să ne putem întâlni la un fursec pe un şerveţel cu logo-ul companiei şi să putem sorbi o băutură dintr-un pahar de plastic, în timp ce cineva ne arată la perete slide-uri cu tehnici de dezvoltare personală. Oamenii sunt cea mai preţioasă achiziţie a noastră etc. şi e important pentru noi ca ei să se dezvolte personal etc. Dezvoltare personală în sus, dezvoltare personală în jos. La începutul anului, cam după Bobotează, după ce ne-adunăm toţi din vacanţe, celebrăm aniversarea firmei în România şi avem un eveniment în care, împărţiţi pe

echipe, facem o licitaţie de proiecte de dezvoltare personală, care trebuie realizate în noul an.

Sunt absolventă de jurnalism şi n-am practicat niciodată, dacă temele din facultate nu se pun. M-a luat valul cu job din timpul facultăţii, am ţinut-o din firmă mare în firmă mare şi acum tot aşa, deşi pe o poziţie în continuare mică, într-un birou cubic cu paravane şubrede.

În anul acela, proiectul meu a fost să public un articol într-un ziar. Nu fusese ideea mea. Cu un an în urmă îmi propusesem să fac un curs de daneză. Firma-mamă era din Danemarca şi speram să mă gudur pe lângă şefi să-mi deconteze ei cursul, l-am găsit greu şi numai individual, fiindcă nu s-ar fi adunat în vecii vecilor şapte persoane pentru o grupă la tarif redus, dar n-am putut să trec peste supervizoarea mea, care n-a vrut să-şi pună obrazul la supervizorul ei cu ceva atât de absurd. Ce treabă are cursul tău cu jobul, nu vezi că vorbim mereu în engleză cu toată lumea? În ierarhie nu puteai să treci niciodată peste nimeni. Dacă voiai să-l întrebi de sănătate pe şeful n + 5, îţi trebuia aprobare de la n + 4. Până la urmă nu mi-au dat niciun ban pe el.

Pentru anul acela mă gândisem la un curs de suedeză, dar coordonatorul de grup la licitaţia de proiecte, în sala Luxemburg la Grand Rin Hotel, care ne găzduia mereu evenimentele corporate, şi-a adus aminte de ce-mi făcusem cu un an în urmă şi mi-a zis: Iar curs? Ăsta e prea mură în gură, te duci acolo ca să ţi se pună pe tavă nişte chestii. Nu, dezvoltarea personală e o provocare, provoacă-te tu pe tine să faci tu ceva notabil. Ce-ai terminat, jurnalism? Zici că n-ai publicat? Ce-ar fi să scrii ceva şi să publici?

Aveau un sistem complex de evaluare a proiectelor şi, la sfârşit, a gradului de îndeplinire. În funcţie de asta luai puncte şi, la petrecerea de Crăciun, cei mai bine plasaţi primeau coşuri generoase cu tot felul de bunătăţi şi cosmetice bio, inclusiv bucăţi de săpun natural făcute manual de un maestru savonier care lucra exclusiv cu firma noastră. Tot anul stătea în căsuţa lui dintr-un sat de pe lângă Bucureşti şi testa noi reţete, scotea

minunăţii de săpunuri cu extracte de tot felul, le turna în forme, le usca, le tăia şi la urmă sculpta în fiecare bucăţică de săpun, muşcându-şi vârful limbii de concentrare, logo-ul companiei. Ne era interzis să-l contactăm personal pentru alte comenzi. Dar dincolo de coşurile astea, era totuşi important pentru imagine să-ţi fi îndeplinit planul şi era important şi pentru şefi să vadă că luai în serios activităţile propuse de ei.

Deci aveam acest proiect, pe care îl tot amânasem de la începutul anului şi acum era deja sfârşit de octombrie. Cristina găsea prin sate tot felul de meşteri care încă mai practicau meserii tradiţionale şi m-am gândit să scriu ceva despre un astfel de nene, care se plânge că i-au plecat copiii la oraş şi nu mai interesează pe nimeni potcoavele. Sau cărămizile. Sau vasele de lut.

Trei din cei patru voluntari renunţaseră cu o zi înainte, sub pretextul că unul dintre ei a făcut complicaţii de la răceală. Iar al patrulea eram eu, care aveam o perioadă mai dificilă, eram nefericită la locul de muncă şi Cristina a insistat să-mi iau două zile libere şi să plec cu ei într-un weekend prelungit.

— Să-ţi iei haine mai rele, mi-a zis. O să răzuim pereţii.

Am mers mai întâi la Brezoi, Vâlcea, unde ei au avut o şedinţă la *gal* – grup de acţiune locală –, în care ONG-ul lor, „Odaia verde“, era membru.

În seara aia am stat la localnici. Mihai avea un prieten acolo, lider de obşte sau aşa ceva, n-a ştiut să-mi explice exact ce-nseamnă, dar am dedus că era un fel de pădurar. Ne-au pus la dispoziţie o cameră cu un singur pat mare. Ştiam că ei au saci de dormit în maşină, mă aşteptam ca Mihai să se bage într-unul şi să doarmă pe jos, dar l-am văzut în schimb cum se lasă la chiloţi şi tricou şi se bagă în pat, într-o margine. Cristina a stat la mijloc şi eu în marginea cealaltă. Nici n-am adormit bine (şi aveam nevoie să dorm, eram obosită psihic, eram nefericită la locul de muncă), că m-am şi trezit de sforăielile lui. M-am întors pe toate părţile, mi-am pus perna în cap, mi-am

mai pus-o în cap şi pe partea ailaltă şi, într-un târziu, am zgâlţâit-o pe Cristina şi i-am zis:

— Împunge-l şi tu... sau fă-i ceva.

Cristina l-a zgâlţâit şi i-a zis:

— Auzi... stai şi tu un pic altfel.

Nu ştiu cum a reuşit ea să se strecoare jos din pat fără s-o simt, dar a doua zi dimineaţă m-am trezit doar cu el, care dormea ca un prunc. M-am întors înspre el, era o prăpastie între noi în pat, m-am uitat la el cum dormea liniştit şi mi-am zis: Cine este acest bărbat de lângă mine?

În ziua aia şi-au rezolvat treburile pe la *gal*, în timp ce eu am rătăcit aiurea prin sat, oamenii care treceau pe lângă mine se opreau în loc să se uite cu mâna streaşină la ochi cine o mai fi şi asta. De ce umblă pe stradă. De ce singură.

Ştiam că familia care ne găzduieşte avea câţiva cai, pe care îi ducea la păscut în curtea unui conac abandonat, mai jos pe şosea. Am vrut să mă duc acolo, dar curţile se terminau fix unde începea şoseaua, între cele două doar un şanţ. Am mers cu greu pe bordură preţ de câteva case, au trecut tiruri în viteză pe lângă mine, câini au început să latre, aşa că m-am lăsat păgubaşă şi m-am întors în curtea liderului de obşte şi i-am aşteptat pe ei să se întoarcă, să plecăm spre Stâlpeni. Ştiam că e de lucru în seara aia, o să stăm până târziu să dăm o primă mână de var, s-apuce să se usuce până a doua zi, când începea adevărata muncă.

Am făcut poze la obiecte abandonate prin curte. Am stat pe băncuţa de lemn din bucătărie, ascultând radioul. M-am zgribulit. Am dat drumul la aragaz şi, când s-au adunat ei de pe drumuri şi m-au găsit acolo, mi-a fost ruşine că le-am risipit gazul din butelie.

— Mergem? l-am întrebat pe Mihai, ridicându-mă cu greu de pe băncuţă, n-aveam loc să stau dreaptă între ea şi masă.

Dar el tocmai se aşezase.

— Nu staţi să mâncaţi? a întrebat liderul de obşte. Hai staţi, facem nişte cartofi.

Înainte s-ajungem la ei, am intrat într-un hipermarket în Piteşti, să luăm una-alta de mâncare, să nu ne ducem pe capul oamenilor fără nimic. Eu stăteam foarte prost cu banii, aveam şi nişte sendvişuri la mine, la o adică puteam să le mănânc pe-alea, nu ştiam cum să fac să-i sugerez Cristinei c-aş prefera să nu particip la coşul de cumpărături. M-a apucat îngrijorarea când am văzut că se opreşte la raionul de fructe şi începe să pipăie nişte avocado. Astea se dădeau la bucată. Ea voia să ia pentru salată.

— Ce zici? m-a întrebat Cristina.

— Bleah, mie nu-mi plac. Cum adică salată?

— Cu sare şi cu lămâie.

— Bleah.

A rămas uitându-se fix la mine, dar în timpul ăsta probabil că doar socotea câţi suntem.

— Bine... dacă nu vrei şi nu consumi, nu trebuie să pui bani.

A pus şase bucăţi. Liderul de obşte cu soţia şi două fete şi noi trei, mai puţin eu.

Mi-a dat mie să ţin coşul, ea s-a îndreptat spre nuci.

Mihai a venit şi a băgat mâna în coş şi a scos un avocado să-l pipăie. A început să-l strângă tare, pe toate părţile, a lăsat urme de degete în coajă.

— Ai cerut tu din astea?

Le-a luat pe toate şase cu două mâini şi le-a pus la loc.

L-am citit din prima că e zgârcoman. Şi-am ştiut în seara aia la Brezoi că, deşi se ştia de mult că trebuie s-ajungem urgent la Stâlpeni s-apucăm să dăm măcar o mână de var, el s-a aşezat bine-mersi la masă şi a aşteptat la cartofii oamenilor. Cristina începuse să-i facă semne discrete că trebuie să mergem, el nimic şi nimic, participa la discuţii simpatice cu pădurarul şi o ignora pe nevastă-sa.

După ce ne-am ridicat de la masă, într-un târziu, am trecut pe la *gal* – care-şi avea sediul într-un nou centru de informare turistică, imens şi pustiu – ca să luăm un copiator stricat, să-l ducă ei la Bucureşti să-l repare. Era cumplit de greu, am simţit cum mă taie la mijloc când l-am ridicat, ne-a lăsat pe noi două să-l cărăm, măgarul, şi el se făcea că face loc în maşină şi apoi dă indicaţii. Mai la stânga, mai la dreapta. Măi, fetelor. Până s-ajungem la maşină cu el ne cocoşaserăm aşa tare, încât abia îl mai ţineam, mai aveam puţin şi ne juleam degetele de pământ.

Măgăoaia n-avea loc în portbagaj, evident, aşa că s-a apucat să-i facă loc pe bancheta din spate, lângă mine. A tras mai în faţă scaunul şoferului şi s-a făcut că pune şi el mâna să introducă monstrul defect în maşinuţa lor rablagită. Îi ieşeau sertarele. Pe margini se scurseseră chestii lipicioase, ne făcuserăm totuna. Noi, fetele.

Pentru mine rămăsese foarte puţin loc în spate. Abia am putut să închid uşa, mi-am luat bagajul în poală şi, cum nu ştiam ce-ar fi de făcut cu braţul stâng, care pur şi simplu nu mai încăpea, am ridicat cotul, chipurile să mă sprijin de copiator. Tot drumul am stat cu frica în sân să nu vină peste mine, aveam impresia că la curbe Mihai nu reducea viteza pe cât ar fi trebuit.

— Îl ţii bine, da? a zis el la un moment dat, după o tăcere mai lungă.

A început să râdă singur.

— Nu mai zici nimic acolo, în spate?

Simţeam că-i incomodez. Că n-ar fi trebuit să-şi facă milă de mine să mă ia, mai bine aş fi inventat povestea cu meşterul, câte chestii inventate n-apar prin presă, câte premii nu s-au retras pentru poze trucate, lupi dresaţi care sar gardul la secţiunea Wildlife, mutilări în Photoshop în zone de conflict la secţiunea Social, şi câte n-or mai fi nedescoperite, pe mine cine să mă descopere, mai bine o întrebam pe Cristina de nea Petcu de la ferma de capre şi găseam eu un conflict interior care să merite să inventez ceva despre el.

— Ştiţi pe unde e Praktiker-ul ăla sau bâjbâim? am întrebat.

Tot pe lângă Piteşti ar fi trebuit să fie, eram pe drumul de întoarcere şi ne trebuiau doi saci de Tenco, fiindcă alde Stoian nu s-au îngrijit să-şi ia nici măcar asta, aşteaptă ca doamnele de la ONG să le tencuiască pereţii gratis.

Era nouă şi jumătate seara, pe telefonul ei cu ecran spart şi Internet precar, Cristina se chinuia să găsească o hartă.

— Măi, Mihai, ţi-am zis să plecăm de la şase, ştiai că trebuie să luăm şi astea, puteam să mâncăm pe drum.

— Sună-l şi tu pe Vlad şi roagă-l să se uite pe net unde e un Praktiker pe-aici. Sau un Hornbach. Şi până la cât au program.

— Ce facem dacă nu găsim acum? Am venit degeaba, trebuia să rezolvăm cu pereţii din seara asta, ca să se usuce.

— Dar ăştia nu puteau să-şi facă şi singuri?

— Ştii că ei n-au iniţiativă. N-au curaj să facă nimic, aşa sunt ei, aşa au fost educaţi.

— Sunt nişte putori profitoare şi tu le faci jocul! După ce că i-ai băgat în reţea şi le trimiţi turişti, tot tu trebuie să le tencuieşti pereţii? Să-şi mai facă şi singuri.

— Dar ei nu ştiu...

— Ei, pe dracu’, nu ştiu! Tot aşteaptă mură-n gură de la tine, că aşa i-ai învăţat! Când o să le explici că tre’ să se implice şi ei?

Eu eram de acord că familia Stoian ar fi putut să-şi răzuiască până acum pereţii, ba să-i şi lipească, mai ales că doi săculeţi de Tenco ar fi costat fix cât un kil de brânză. Nu m-am băgat în discuţie, dar mi se rostogoleau în cap idei pentru articol – instituţia voluntarului în România şi rolul ONG-ului în viaţa comunităţii rurale, bine, poate mai simplificăm pe parcurs – şi nu puteam nici să scot carneţelul să scriu, nici mobilul să butonez cuvinte-cheie într-o ciornă, la cum stăteam spânzurată acolo pe bancheta din spate, între portiera din dreapta şi defunctul copiator din stânga.

Izbucnise o ceartă în toată regula şi era clar că sunt în plus. Mihai nu-mi era deloc simpatic, era atât de profitor şi de apucător, încercând parcă înadins să recupereze tot ce risipea Cristina în generozitatea ei prost gestionată, dar de data asta avea dreptate. Voluntarul român nu are cuvânt. Voluntarul român nu e de nădejde. Voluntarul român se trage pe cur când i se năzare.

Îmi venea să sar din maşină.

A sunat telefonul. Vlad le spunea că după un complex comercial numit Eurostil ar trebui să facă la dreapta şi să se uite după cutare indicator. Vedeţi că e până la 10.

Am intrat în trombă în parcare pe la fără 10, eu ţineam copiatorul cu ambele mâini. Au oprit fix în faţa uşii de la intrare, pe unde un nene în salopetă albastră împingea cu greu înăuntru un şir de cărucioare mari băgate unul într-altul. Ar fi fost prea complicat să mă extrag de pe bancheta din spate, aşa c-am zis că stau să păzesc maşina. Mihai a luat-o înainte fără să se uite la nevastă-sa. Cristina a fugit cu paşi mici după el, dar s-a întors de la uşă şi mi-a bătut în geam. Am coborât geamul:

— Dă-mi şi mie cinci sute de mii, nu ştiu pe unde mi-e portofelul.

Se bâţâia de parcă ar fi avut nevoie la pipi.

Aveam banii într-un buzunar interior al gecii, am băgat mâna şi am scos mănunchiul de bancnote alunecoase.

— Ia vezi, asta e de cinci sute?

S-a dat cu hârtia mai la lumină.

— Da, mersi!

Şi a zbughit-o în magazin.

Poate de la frig.

Cărucioarele au fost puse sub lanţ, luminile au început să se stingă pe rând. O maşină ce părea uitată prin mijlocul parcării şi-a aprins farurile, a pornit şi-a dispărut în întuneric.

Sigur o să uite să-mi dea banii înapoi. Atât e de împrăştiată. Trebuie s-o prind singură să-i reamintesc.

Am stat şi i-am aşteptat o grămadă, singură în întuneric şi frig, tot mai puţină lumină şi tot mai multă linişte. Între rafturile cu materiale de construcţii erau autostrăzi.

Au ieşit în cele din urmă, ea cu doi săculeţi într-o mână şi în cealaltă, el cu o sticlă de plastic de un litru. Au urcat în maşină, s-au întors înspre mine:

— Poţi să ţii tu astea?

— Nu.

Le-au pus la ea, la picioare.

Cristina şi-a pus centura, apoi şi-a întins mâna dreaptă în spate, peste umăr, căutând să-mi atragă atenţia.

— Ce-i?

— Ia restul.

Ţinea strâns în mână nişte bancnote şomoiogite şi două monede care au căzut pe jos şi pe care nu le-am mai găsit niciodată, deşi aveam să le caut din nou şi a doua zi, pe lumină. Avea tot timpul bani şomoiogiţi, indiferent de unde îi scotea şi cât de mult sau de puţin stătuseră în posesia ei. Uneori se simţea aiurea: Scuze, ce să fac... asta e relaţia mea cu banii. Şi zâmbetul de copil inocent, care te-mpiedica s-o scuturi.

La unşpe, când am ajuns noi, alde Stoian erau treji şi gata de lucru. Sacii de Tenco le mai lipseau. Ne-am schimbat fiecare pe unde a apucat. Am întrebat unde e baia.

— Pentru treaba mică avem ceva în casă, în hol, pe dreapta. Pentru treaba mare, merg cu tine şi-ţi arăt...

— Nu, nu, dincolo e în regulă.

— Ca să nu se înfunde...

— Da, înţeleg.

— Pe dreapta.

Camera de amenajat avea intrare separată prin curte şi era lipită de grajd. Pe peretele opus uşii era o crăpătură mare, unde dăduse văcuţa cu copita pe partea cealaltă.

— Şi dacă dă iar? am întrebat.

— Nu, c-acum e cuminte.

Aveam haine proaste, dar pantofii erau buni. Casa era făcută din paiantă, pereţii burtoşi, vechi, crăpaţi, cojiţi, am răzuit cu spatula şi apoi cu şmirghel, pe ochelari şi-n cap mi se aduna praf alb, în gât praf alb, în nas praf alb. Mai ies să mai respir, am zis la un moment dat, şi în întunericul gros al grădinii mi-am scos cu unghia din nasul uscat nişte muci albi.

Domnul Stoian răzuia sârguincios, dar nevastă-sa a dispărut după ce a adus pe un taburet paradit o farfurie cu gogoşi. Pe ea pusese un şerveţel, adică un pătrat rupt dintr-o rolă de bucătărie, care nu acoperea bine farfuria şi care zbura de câte ori se deschidea uşa. Uneori mai zbura şi aşa, pur şi simplu. Copiii dormeau amândoi. Ştiam despre fată că e o amazoană.

Cristina îşi acoperise părul cu o eşarfă şi de sub cârpa aia care-i cădea pe frunte îmi arunca din când în când un zâmbet de-al ei ştrengăresc. Părea fercită, împăcată cu ce face, cu faptele ei bune nemăsurate. Începeam să mă gândesc la ce o să scriu, cum o să sune articolul, cum o să mă urască. Sau poate o să fie publicat într-o foaie cu circuit închis, dacă o fi existând aşa ceva, dar la câte există în compania aia, parcă pregătită să fie un univers de sine stătător, gata oricând să-şi ia zborul să se salveze, cu siguranţă trebuie să fie şi asta. Aş putea să-i spun lui n + 1 că-l semnez cu pseudonim, deşi n + 1 ar zice că trebuie să-mi asum. Asta înseamnă dezvoltare personală.

M-am dat mai aproape de Mihai şi, printre dinţii încleştaţi, parţial ca să nu-mi intre praful şi parţial ca să nu mai audă nimeni, i-am zis:

— Şi de ce n-au putut să facă ei asta până acum?

Tot scrâşnit, mi-a răspuns:

— Asta mă întreb şi eu.

Pe la trei dimineaţa, când am terminat, doamna a apărut foarte proaspătă, de undeva din casă, din una din multele camere cu intrări dubioase şi corespondenţe dubioase, şi ne-a invitat spre alte două camere unde ne pregătise paturi. Unul matrimonial imens pentru ei doi şi o canapea pentru mine, alături.

— Lăsaţi, nu mai stricaţi atâta lenjerie, a zis Cristina. Să nu mai deranjăm atât. Stăm toţi trei aici. Şi m-a tras spre camera matrimonială.

I-am aruncat o privire încruntată.

— Ce-i? m-a întrebat senină.

— Nimic.

— Ce-ai păţit?

— Nimic, sunt obosită.

Mă dureau spatele, gâtul, braţele, picioarele, aveam praf răzuit de pe pereţi în cap, în nas, în ochi, în sutien sub ţâţe, cred că şi-n fund. Apucaserăm să dăm o mână de var şi să vopsim uşa şi tocurile ferestrelor. Începusem să socotesc cât am stat, cât am muncit, câte gogoşi le-am făcut pagubă şi câţi bani am pierdut (fiindcă sacii de Tenco erau prea ieftini ca să îndrăznesc să-i aduc aminte Cristinei să mi-i deconteze), încercând să decid dacă să revendic canapeaua. Până să mă hotărăsc, a venit doamna şi ne-a transmis prin uşă c-a făcut focul cu lemne la boiler, dacă vrem să facem duş. OK, rămân aici, mi-am zis.

În timp ce mă spălam pe dinţi, auzeam prin ferestruica întredeschisă cum se scurge apa pur şi simplu printr-o gaură în grădina din spatele casei.

Săracii, totuşi. Articolul meu va avea puncte de vedere multiple.

Mihai a sforăit îngrozitor.

— Aoileu, am zis la un moment dat cu faţa-n pernă.

Cristina l-a zgâlţâit.

A doua zi de dimineaţă ne-au pus la masă, nişte brânză şi ultimii ardei graşi culeşi de prin curte, de pe nişte vrejuri care degeraseră deja de vreo două ori.

— Tre’ să-ţi iau un mic interviu, i-am zis Cristinei.

— Cum adică?

— Păi, tre’ să bag ceva cu citat acolo, c-aşa e frumos.

— Zi tu ceva.

— Nu, o să zici tu. Nu pot să măsluiesc.

— Bine, hai. Întreabă-mă.

— Ţi-e greu să găseşti voluntari?

— Nuu, să nu zici de Vlad şi Alex şi tipa aia care mai era. Că ei au mai fost şi altă dată şi ei sunt chiar OK.

— Dar alţi voluntari ai mai chemat?

— Păi, acum nu, că eram noi.

— Dar altă dată?

— La ăştia sau în general?

— În general.

— Nu prea... nu prea vine lumea.

— Dar pe gazde le-ai întrebat dacă ar vrea să vină voluntari să le ajute?

— Nu prea... nu ştiu dacă au încredere... adică acum încerc...

— OK, gata, hai că bag eu ceva, văd eu. O să scriu frumos. Oricum nu citeşte nimeni. Mă piş pe coşul lor.

Cristina nu vorbea urât, chiar le atrăgea atenţia oamenilor dacă se întâmpla să fie martoră la vreo înjurătură, mă aşteptam la un „scuză-mă, dar eu nu sunt obişnuită cu un astfel de limbaj, aş aprecia dacă n-ai mai spune“, ceva de genul ăsta, tradus dintr-o carte de *self help*. Dar n-a zis nimic, doar a întrebat:

— Ce coş?

— Lasă că-ţi zic eu altă dată.

Trebuia să mai dăm o mână de var sau două sau trei, dar nu se uscase nici prima. Vremea era umedă.

— Pot să dea şi ei mai încolo, am scrâşnit printre dinţi, când Cristina şi Mihai dezbăteau la cât să plecăm.

Poate nu ne apucă totuşi prânzul, m-am gândit, nu voiam să mai stăm la ei la masă, începusem să mă plictisesc de toată istoria asta cu voluntariatul, deşi veniserăm setaţi să stăm până duminică. Şi oricum n + 1 e suficient de imbecil încât să-l fac din condei. Poate că e mai bine aşa, scap mai ieftin decât cu un curs de turcă. Sau ce voiam eu să fac acolo.

Doamna a scos pe taburetul răpănos gogoşile rămase din noaptea trecută şi nişte păhărele de ţuică, nu erau două la fel, fiecare era un rest dintr-un set vechi, desperecheate toate.

— Ei, nu bem aşa devreme, a zis Cristina râzând.

— Mie mi-e frig, am zis, şi am luat un păhărel. Ce e? am întrebat, dar mai mult să fac conversaţie cu domnul.

— E din prune de-ale noastre, de-aici, şi a făcut semn către curtea din spate. E făcută anul ăsta.

Ce poate să mi se întâmple? m-am gândit, şi l-am dat peste cap.

Cristina a început să le explice cum vede ea camera aia, să refacă soba de teracotă, să aducă numai mobilă din lemn masiv, adică un pat şi cam atât, să nu fie prea încărcat, să lase podeaua din lemn aşa cum e etc. Pentru fiecare propunere, doamna avea şi ea varianta ei. Mai aveau nişte linoleum. Mai aveau o canapea nu ştiu de care, mai aveau o lustră. Se vedea cum pe Mihai încep să-l apuce dracii, dar nu pe ei, ci pe nevastă-sa. Că de unde Doamne iartă-mă i-a mai scos pe ăştia, ceea ce mă întrebam şi eu. Familia model, gospodăria tradiţională.

— Îţi dai seama că ei acum ambalează şi vând ceva neadevărat, ei nu sunt aşa, i-am zis lui Mihai, dar mi-am adus aminte că nu-mi plăcea de el şi nu mă interesa o alianţă, voiam doar să plec.

— Aveţi gară aici? l-am întrebat pe domnul.

— La noi în sat, nu, dar e în comună, la patru kilometri.

— Şi fata cu ce merge la liceu?

— Ei, trec microbuze din astea...

Copiii stăteau în continuare la cutie. În labirintul ăla întortocheat de camere cu poziţionare dubioasă sigur aveau ei o ieşire secretă ca să meargă la pipi. Abia la lumina zilei am văzut cât era de mare de fapt casa, domnul mai trântise un etaj în urmă cu doi-trei ani, cu scară exterioară şi balustradă de lemn, restul de plastic. Pe terasă aveau un ghiveci mare cu un palmier fals.

M-am simţit dintr-odată foarte singură, prinsă în capcană printre nişte străini care nu ştiu ce voiau de la mine, deşi eu ar fi trebuit să vreau ceva de la ei. Să-mi văd interesul, cum ar veni. Dar a fost suficient că am văzut locul şi am cadrul şi pot să închid ochii şi să-mi imaginez că acolo se poate întâmpla orice. Şi o să inventez. Bunicul mă învăţa în copilărie să nu mă cred niciodată mai deşteaptă decât alţii (dar nu ca elogiu al modestiei, mi-am dat eu seama mult mai târziu, ci ca un fel de tehnică de supravieţuire, de aterizare pe patru labe când pici de nu foarte sus), dar hei, n + 1 chiar e imbecil, îi mai lipseşte bala în colţul gurii, şi stai c-o să escaladeze ierarhia, şi ceilalţi colegi fac bricolaj sau cursuri de gătit, unul de la calitate chiar s-a dus la un concurs de grătar în aer liber, ne-a chemat pe toţi să-i facem galerie în parcarea unui mall din afara oraşului şi a trebuit s-o bifez şi p-asta ca să demonstrez spirit de echipă, deci de ce să nu-i fac din condei cu creieraşul meu şi după aia să mă lase să fac pluta în singurătatea mea cosmică? În beznă şi linişte, unde mi-e locul.

— Ce frumos aţi făcut aici, mă trezesc că scot pe gură, uitându-mă în direcţia palmierului fals.

Cred că de la ţuică.

— Da, astea de lemn le-a făcut soţul, a zis doamna mândră.

— Serios? Vă pricepeţi?

— Da’ cum să nu, am şi atelier aici, în spate, dacă vreţi, vă arăt.

Cristina ştia de atelier, a insistat încă o dată că e important ca în camera pe care o amenajează să fie totul de lemn.

— Da, le fac eu pe toate. Oricum camera asta e pentru când s-o însura Alex.

Am rămas blocaţi toţi trei. Ideea era că ONG-ul îi ajută să le ofere turiştilor străini o mostră de viaţă tradiţională etc. Şi din venitul modest ei să continue să-şi trăiască în mod onest viaţa tradiţională, necontaminată de corporaţii. De-asta le aşteptau mereu pe „doamnele de la o-ne-ghe“ să le dea mură-n gură diverse chestii, de-asta se chemau beneficiari în convenţia civilă pe care o semnaseră. Nu ca să-i facă el casă lui Alex, cu nişte fraieri care răzuiesc pereţii.

Domnul s-a prins că i-a scăpat porumbelul din gură şi a dat-o cotită, că mai e până atunci, între timp se ocupă de turişti, evident, cum am discutat. Dar era clar că ce-aveau ei în minte rămânea acolo pe veci. Pe oamenii ăştia n-ar fi putut să-i schimbe nimic, n-ar fi putut să-i convingă nimeni, n-aveau cum să fie destupaţi. Când Cristina ieşea din schemă, în camera aia puneau linoleum pe jos şi-l instalau pe Alex. Etajul ăla n-am înţeles de ce şi l-au mai pus în cap.

M-am ridicat în picioare şi am zis că vreau să plec, dacă voi mai staţi, eu mă duc pe jos până la tren şi plec. S-a ridicat şi Mihai.

Tot drumul până la Bucureşti, care din fericire n-a mai fost atât de lung, s-au certat pe tema familiilor de beneficiari pe care le găseşte Cristina. Mai avuseseră nişte variante în Stâlpeni, dar unii prea aveau iz de pensiune, iar alţii, care erau suficient de tradiţionali, aveau un bunic beţiv care făcea scandal încontinuu. Nişte cehoaice veniseră special pentru el, auziseră că e simpatic, dar ele au fost ultima „serie“ cu care a interacţionat familia cu pricina. La alde Stoian tocmai fusese o fată din Japonia, care a făcut indigestie, şi ăştia n-au lăsat-o să meargă la toaletă în casă. I-au trebuit medicamente, dar n-aveau farmacie în sat.

Am găsit o soluţie de a-mi ţine braţul stâng pe lângă mine şi, strivită în spate între copiatorul stricat şi portieră, m-am făcut că dorm.

M-au dus acasă, m-au lăsat în faţa blocului. Când am coborât, am îmbrăţişat-o pe Cristina, iar ea m-a întrebat dacă sunt OK. Să-mi arăţi ce scrii.

Iar eu i-am răspuns:

— Lasă că vorbim noi la o cafea odată.

Duminică

Înainte de gară era autogara, băgată sub un pod. Microbuzele stăteau aliniate, numele destinaţiilor scrise mare cu roşu pe ele: Galaţi, Iaşi, Braşov, Bucureşti, Constanţa. Pe deasupra uruiau tramvaie. Toamna, acolo se vindeau legume angro, camioane cu varză, cartofi şi gogoşari, izgonite din pieţele mici, unde încurcau pe toată lumea, stăteau zi şi noapte cu uşile remorcilor larg deschise. În faţa uşilor, adică la fundul camionului, una sau două persoane stăteau în scaune de plastic, înfofolite în pături, şi păzeau marfa. Puteai să mergi la orice oră. Să zgâlţâi uşor pe cineva şi să ceri să-ţi cântărească un sac. Asta dacă nu te simţeau mai întâi câinii. Piaţa de sub pod şi autogara pluteau într-un ocean de câini.

Andra a plecat la Bucureşti într-o duminică dimineaţă. În weekend circulau doar două trenuri pe ruta aceea, unul pe la zece, altul seara la şase, dar acela erau mereu plin de studenţi care fuseseră acasă şi se întorceau prin căminele lor. CFR-ul nu băga niciodată vagoane în plus. Vindeau tot ce-aveau şi la clasa întâi, după aia dădeau bilete fără loc, lumea stătea în picioare sau pe jos sau cu fundul pe bagaje pe hol sau la budă, pe vasul de toaletă, pe care-l acopereau cu un ziar.

Andra o păţise de mai multe ori. Nu mai era studentă acum, era în primul ei an de muncă şi, de când a început să plătească bunuri şi servicii cu bani munciţi de ea, au început s-o deranjeze multe. A vrut să facă de vreo câteva ori o reclamaţie scrisă. De ce sunt mai puţine trenuri în weekend decât în cursul săptămânii, de ce nu mai băgaţi vagoane, de ce vă bateţi joc de oameni. După un timp a început să plece cu trenul de dimineaţă.

Gara era în renovări de-un secol. Schimbaseră şi şinele de cale ferată, dar numai până la ieşirea din oraş, aşa că trenul mânca jar până se terminau

ANL-urile şi după aia, în câmp, se potolea şi se târa printre pârloage şi văi secate, pline de gunoaie.

Andra venise acasă vineri seara, târziu, se îngrămădise prin uşa îngustă a sălii în care se aflau casele de bilete, apoi prin culoarul creat de paravanele de pal, trecuse printre taxiuri şi o pornise pe Dobrogeanu-Gherea, tot înainte, lăsând în urmă agitaţia de pe treptele gării. Nu apucase încă să remarce că ceva-ceva tot mai făcuseră.

Abia la întoarcere a descoperit clădirea gării văruită pe jumătate în roşu şi galben. Înfăţişarea sinistră a construcţiei socialiste nu putea fi remediată nicicum. Culorile, agresive, vor arăta mai decent abia peste câţiva ani, după ce le vor mai spăla ploile şi vântul.

Peste scări era improvizată o rampă din resturi de scânduri, a urcat cu valiza pe ea, rotiţele au devenit imediat inutile. A tras pur şi simplu de valiză, era deja julită şi jumulită prin toate trotuarele stricate prin care o purtase.

Înăuntru se dăduse în funcţiune o latură a sălii, în care se vindeau bilete la două ghişee renovate. Funcţionarele, învăţate să strige prin găurica minusculă aflată până mai adineaori la baza geamului despărţitor, încă nu erau conştiente de microfoanele de conferinţă, înălţate suplu până la gura lor, când stăteau în picioare. Încă mai strigau la oameni: „Douăzeci de bani aveţi?“, „Din Bucureşti aveţi legătura la paişpe patruzeci, da?“. Boxele împrăştiau întrebările lor în toată sala, până dincolo de paravanele de pal, în schelele şantierului şi-n acoperiş. „Acum v-aţi trezit că vreţi dus-întors? De ce n-aţi zis de la început?“

Andra s-a aşezat la rând şi-a urmărit dialogurile celor din faţă cu casiera. Oare o să-i spună cineva vreodată că zbiară? Oare să-i spun eu? Să-i spun aşa, zâmbind, să nu se supere. Până la urmă, doar a cerut biletul şi a întrebat dacă se poate plăti cu cardul.

Stânjenită, casiera s-a aplecat din reflex până unde era înainte găurica şi a zis mai încet:

— Avem aparat din ăsta, dar nu prea ştiu eu să umblu cu el, că suntem la început. Mi-e să nu vă-ncurc. N-aveţi mai bine bani? Cash?

Microfonul bătea până acolo, niciun sunet din cămăruţa lor de sticlă nu mai avea scăpare.

Andra i-a dat fix. Cu tot cu cei douăzeci de bani.

Nici n-a apucat să tragă bine biletul, că bărbatul din spate a împins-o uşor cu braţul drept şi s-a aplecat să ceară două la Făurei.

— Vorbiţi aici, domnu’, i-a zis casiera şi i-a arătat boxa neagră, înfiptă la jumătatea geamului. Făurei, da?

Peronul fusese înălţat, şinele se aflau acum în şanţuri adânci, în care fuseseră turnate vagoane de pietre noi şi curate. Mucurile de ţigară şi gunoaiele mici încă nu se vedeau. Nu mai puteai trece peste şine, ca înainte. Treptele spre pasajul subteran şi lifturile erau încă în construcţie, toate trenurile trăgeau la linia una. Dincolo de şanţuri, vagoane abandonate şi, pe sub ele, picioare de câini despărţiţi de fraţii lor.

Chioşcul cu mărci dubioase îşi schimbase poziţia, se afla acum în fosta sală de aşteptare.

A cerut o apă plată la jumate. „Apa Craiului“. Sursa: Gâlgoaie.

— Altceva n-aveţi?

— Numai Izvorul, dar e cu acid.

— Bine, lăsaţi-o p-asta.

Şi-n timp ce se chinuia să-şi îndese sticluţa în geanta de umăr, plină până la refuz, o doamnă între două vârste, mărunţică şi uscăţivă, s-a apropiat de ea temătoare, cu corpul deviat spre dreapta, căci în stânga ducea o sacoşă de rafie grea. A lăsat-o jos înainte să înceapă să vorbească şi, probabil în timp ce palma îi zvâcnea unde fusese tăiată în două de toarte, a zis:

— Mergeţi la Bucureşti?

Andra s-a uitat la ea, dar n-a răspuns. Gâtul sticlei îi tot rămânea pe dinafară, nu reuşea să tragă fermoarul peste dopul alb.

— Mă scuzaţi că îndrăznesc... Dacă mergeţi la Bucureşti, am şi eu un pachet pentru băiat...

— Da, merg. Dar urcaţi în tren cu mine, că nu pot să le iau pe toate.

— Da, sigur, sigur. Că stă vreo trei minute, avem timp. La ce vagon aveţi?

A scos biletul din buzunar şi s-a uitat. Vagonul 5, locul 46.

— 5, 46, a repetat femeia. Al meu e un băiat înalt, are ochelari. Îl sun eu şi-i spun. Să-l aşteptaţi să urce să-şi ia pachetul.

— Da, că n-o să mă grăbesc.

— Dar ce număr de telefon aveţi?

I-a dat numărul. I-a zis şi „Andra“, dar a avut impresia că femeia şi-a notat altceva în loc de nume, poate doar două zerouri, să-i apară primul.

— Aşa, eu îi zic vagonul şi locul şi vine el...

După o perioadă de tăcere, evident stânjenitoare pentru amândouă, femeia i-a întins o hârtie de cinci lei împăturită mic, pe care o ţinuse tot timpul în palma strânsă.

— Să vă luaţi o ciocolată...

— Nu, nici vorbă! a sărit Andra. Staţi liniştită, am mai luat pachete pentru copii.

Femeia n-a insistat. Şi-a închis palma la loc peste bancnotă.

Trenul a fost anunţat când deja se vedea apropiindu-se, după ce locomotiva roşiatică prinsese deja contur în punctul spre care fugeau liniile şinelor şi cablurile. Atenţie la intrarea trenului în staţie la linia una.

În îmbulzeală şi-n disperarea tuturor de a urca, Andra a uitat preţ de câteva secunde de pachet. Pe treptele înalte ale trenului şi-a urcat mai întâi valiza, împingând-o cu genunchiul drept, apoi s-a apucat cu ambele mâini de barele aflate de o parte şi de alta a uşii şi a urcat şi ea. După câţiva paşi, a auzit din spate vocea femeii:

— 46 aţi zis, nu? Aici e.

Vagonul era supraetajat şi avea culoar pe mijloc. Femeia i-a aşezat sacoşa la baza scaunului cu numărul 46. Andra a ridicat capul şi s-a uitat la spaţiul de bagaje de deasupra, evaluând efortul de a deplasa acolo genţile.

— Nu, nu, lăsaţi-o mai bine jos, că s-ar putea să curgă din ea. Oricum nu încape.

După care a zbughit-o şi, aproape de uşă, i-a aruncat peste umăr:

— Mulţumesc! Sănătate!

Vagonul 5 era ultimul, naşul stătea la coada vagonului, pe geamul uşilor din spatele lui, gara se făcea tot mai mică.

Era un naş zelos. De-a lungul călătoriei avea să întrebe de patru ori pe deasupra celor patru scaune faţă în faţă – unde stătea numai Andra – „dacă a mai urcat cineva aici...“ şi să se uite fix la ea. O dată chiar a insistat:

— Dumneavoastră?

— S-a văzut.

După Buzău a început să miroasă a ars. La început a crezut că de afară, la fel cum după Ploieşti miroase mereu de la rafinărie, dar mirosul nu trecea, ci devenea tot mai puternic.

A început să se uite neliniştită în jur.

— Nu vă miroase a ars? l-a întrebat pe un domn care stătea mai în spate, dar domnul ori n-a înţeles, ori s-a făcut că nu înţelege.

A mai stat un pic, apoi i s-a părut că în hol începe să fie şi fum.

Chiar atunci, în vagon intrase un surdo-mut care vindea chinezării. A întins pe scaunul din faţa ei pixuri, carneţele, ace de cusut, brelocuri şi şurubelniţe, toate colorate şi-n punguţe foşnitoare, şi-n timp ce el le întindea şi aprindea o mică lanternă pentru a demonstra că funcţionează, ea l-a apucat de mânecă şi l-a întrebat:

— Nu vă miroase a ars?

A pronunţat clar, cu gura mare, şi a dus o mână la nas.

El a dus o mână la ureche şi i-a făcut semn că n-aude.

S-a ridicat de pe scaun, cu gândul să se ducă să-l caute pe naş, care acum nu mai apărea de nicăieri. Dar avea bagajele ei şi sacoşa femeii şi chinezăriile după care trebuia să se întoarcă surdo-mutul, aşa că a rămas pe culoar.

De sus sau din cealaltă jumătate a vagonului ieşiseră pe hol vreo doi bărbaţi care vorbeau tare. Toată lumea devenise în mod evident neliniştită.

— Murim aici ca şobolanii, a zis cineva.

Trenul prinsese o porţiune bună de şină şi-i dădea jar.

— Am dat şi atâţia bani pentru vagoanele lor aduse din gunoaie de la alţii, a spus o doamnă bine.

În colţul sacoşei de rafie se formase o mică băltoacă sângerie.

Ce ruşine, s-a gândit Andra.

Şi nu ştia ce-o enervează mai rău, sacoşa asta care i s-a dat în grijă din senin sau naşul care se dăduse la fund dinadins.

Să vină controlorii, să oprească trenul, să deschidă geamurile, să ne dea drumul la aer.

— Şi dincolo e la fel, a zis cineva. În vagonul din faţă.

Între timp, chinezăriile dispăruseră de pe scaun. Într-o zi mai fericită, Andra ar fi putut cumpăra un set de pixuri. La serviciu nu le dădeau niciodată pixuri.

Într-un târziu, când aproape că nu se mai putea respira, de la etajul vagonului a coborât naşul, urmat de un alt naş. Lumea l-a luat cu gura.

Un pic plictisit, un pic amuzat, dar extrem de sigur pe el, a zis tare, să-i acopere pe toţi:

— Staţi liniştiţi, dom’le, că n-are nimica. A mers un pic mai tare şi-i de la frână.

A deschis o uşă de plastic de la mijlocul vagonului, îşi făcea de lucru uitându-se înăuntru.

— Dă-i prin staţie să oprească, i-a zis celălalt.

Părea începător. Părea extrem de tânăr. Andra şi-a dat seama că nu mai văzuse de mult un controlor tânăr. De fapt, nu văzuse niciodată. CFR-ul nu mai scotea controlori.

— 1532, opreşte!

A repetat solicitarea de câteva ori şi, după o scurtă negociere, trenul s-a oprit în câmp.

În stânga şi-n dreapta lor, puzderie de ciori pe terenurile proaspăt culese.

Uşile ţiuiau, iar naşii le ţineau cu piciorul.

Lumea a dat năvală să scoată capul la aer, câţiva au coborât.

După un timp foarte scurt, ţiuitul uşilor n-a mai contat, creierul se obişnuise cu el, îl trecuse în fundal, nu se mai auzea.

— N-are nimica, tot zicea primul naş.

— Nu murim aşa uşor, a spus cineva de pe scara ce ducea la etaj, apoi s-a întors la loc.

Surdo-mutul stătea şi el în uşă, cu geanta grea atârnându-i de gât, cu sacoşa de Billa tăindu-i încheietura. Îşi scosese doar faţa la aer, depăşea planul uşilor doar cu faţa şi se concentra să respire.

Andra îl ştia de ani buni, făcea de mult acelaşi traseu, era blond şi curat şi neschimbat, şi-a amintit că odată cineva a vrut doar să-i dea bani, iar el a insistat să-i lase un obiect în schimb. Ăsta oare chiar o fi surd? a întrebat după aceea persoana miloasă.

Naşul i-a adunat pe cei care coborâseră şi s-au aşezat la locurile lor comentând în continuare şi, după Ploieşti, când era aglomerat şi întârziat, a început să miroasă din nou.

N-a mai zis nimeni nimic.

Pata de umezeală de lângă sacoşa de rafie se făcea tot mai mare.

Andrei i-a sunat telefonul, un număr necunoscut.

Era fiul femeii din gară.

— Sunt băiatul cu sacoşa. Am ajuns aici la peron, dar văd că aveţi întârziere douăzeci de minute.

— M-aştepţi, da? a întrebat Andra. Să urci în vagon, că nu mă descurc.

— Da, bineînţeles, mereu urc, a zis băiatul şi apoi a pufnit uşor pe nas, ca şi când ar fi râs.

Trenul s-a mai oprit o dată la Chitila. Fiind întârziat, nu mai aveau loc să-l bage pe linia lui. Au stat şi acolo cu uşile deschise, toţi ciorchine la aer.

Un pic mai încolo de gară, pe o linie neumblată, un cuplu de mire şi mireasă îşi făcea pozele de nuntă pe şinele de tren. Ea era cu umerii goi, o să stea să-i scoată pielea de găină în Photoshop.

Telefonul a sunat din nou.

— Unde sunteţi?

Era băiatul.

— Suntem aproape, a răspuns ea.

— În ce zonă staţi?

I s-a părut ciudat că întreabă. S-a gândit că poate vrea s-o ducă şi pe ea cu maşina.

— O să merg la metrou.

S-a dus înapoi la locul ei, şi-a pus eşarfa la gât şi a tras-o până la nas, şi-a pus pe ea paltonul scurt, deja prea subţire pentru toamna de afară, şi s-a încheiat la nasturi până sus. S-a aşezat pe scaun cu mâinile în buzunare. Trecuse deja o jumătate de oră de când ar fi trebuit să coboare în Gara de Nord. Să vezi că acum începe să mă sune şi maică-mea, dacă am ajuns.

Un firicel de zeamă roşiatică se scursese strâmb până pe culoar, semn că trenul se deplasase într-o rână.

Naşul a trecut grăbit printre scaune şi a călcat în el, a mai făcut un pas lăsând o urmă de talpă şi apoi s-a întors şi s-a uitat supărat în jos şi după aia la Andra.

— Ce-aţi făcut aici? Dacă s-ar scurge aşa de la toţi...

A început să-i bâzâie staţia şi şi-a amintit că se grăbea.

Trenul a pornit cu o smucitură, uşile au ţiuit şi s-au închis. Mirele şi mireasa mimau mici scenarii, el venea din spate spre ea, pe şină.

Telefonul a început să vibreze din nou, presat în carne de buzunarul blugilor prea strâmţi. L-a apucat cu două degete, să-l extragă, dar până să-l scoată s-a închis. Sau a respins apelul fără să vrea. S-a uitat pe ecran. O sunase din nou băiatul.

Boris

Când a sunat telefonul visam unul dintre coşmarurile mele clasice, că tremur de ruşine într-o toaletă publică fără uşi şi paravane şi mă trece la pipi îngrozitor de tare şi mai am puţin şi plâng, că nu ştiu dacă să mă duc sau nu. Am avut impresia că e ceasul deşteptător. Vibra înainte să sune şi parcă l-am simţit dinainte să vibreze şi mi-am dat seama în timp ce încă visam că e un vis şi la un moment dat o să se termine. Nu era Badinerie, ci Hurdy Gurdy, adică nu suna ceasul, ci mă suna cineva. Am scos capul de sub pernă, am întins mâna şi am bâjbâit după telefon. Era Profa.

— Draga mea, n-ajung azi la facultate, are soţul o problemă. Fii bună şi du-te să stai cu ăia... Pune-le un film...

Era şapte jumate şi miercuri, adică avea cursuri de dimineaţă la anul I. Literatură franceză, secolul al XVII-lea, pentru că începeau cronologic, dar nu chiar de la Evul Mediu, că franceza veche era crimă, Evul Mediu era ultimul şi doar facultativ.

Eram la doctorat la Profa de patru ani, îmi amânasem deja de două ori cu câte şase luni data susţinerii, iar acum mă somase să termin, îi ţineam un loc blocat, voia să scape de-o grijă cu mine, mai ales că fusese implicată recent, împreună cu alţi colegi, într-un scandal privind neregulile din sistem. Aveau înscrişi mult mai mulţi doctoranzi decât era permis de regulament.

Pentru o bursă modestă care intra pe card cu fluctuaţii, semnasem contract că sunt la dispoziţia coordonatorului, pentru orice fel de treburi ar avea de rezolvat pe la catedră. De banii ăia trebuia să ştie de mine douăşpatru de ore din douăşpatru. Aşa zicea ea.

Chestia asta avea să-mi blocheze toată ziua. Mai aveam şi eu nişte ore ale mele de la doişpe la patru. Şi după aia trebuia să mă duc pe la maică-sa. Profa mi-o dăduse în grijă cam pe la sfârşitul anului II, când o Alina, sclava ei şi preferata, se pregătea să termine şi a început să-şi abandoneze din atribuţii, spunând că efectiv nu mai are timp de toate, ea când să mai şi scrie. Profa s-a supărat, Alina s-a lins pe bot de *magna*.

Pe poetul meu îl chema Tristan Corbière.

M-am repezit să mă spăl pe dinţi, m-am îmbrăcat şi am înşfăcat hardul, urma să mă gândesc pe drum ce film să le pun ălora. Oricum, când era curs de dimineaţă de la 8, nu se adunau toţi de la fix. Întârziau şi tot intrau până pe la şi douăzeci, scârţâiau pe acolo toate, ca să intre unul la geam trebuiau să se mai scoale vreo doi de la margine şi, dacă se sculau, le cădeau folie pe jos, pupitrele erau foarte înclinate şi dintr-un pal alb, alunecos, dacă-mi întârziau şi mie la oră, până să se aşeze întorceam capul de la ei, parcă să-i las în pace să-şi rezolve o treabă ruşinoasă. Şi oricum n-o să mă pricep cu calculatorul şi proiectorul din prima, va trebui să-l chem pe „tehnician“, dacă-l găsesc, deci începem pe la opt jumate – nouă fără ceva, oare ce am de-o oră, aveam un documentar despre apă, ei, doar n-o să le pun un documentar despre apă, poate găsesc ceva cu vreun Ludovic, chiar dacă întrerupem la jumate.

Nu, problema era de fapt cu maică-sa. Doamna Sanda intrase într-o fază nasoală, iar Boris mai avea puţin şi-şi dădea duhul. Boris era pisica ei, care era chiar pisică, adică fetiţă, în ciuda numelui. Doamna rămăsese văduvă de un an şi un pic, iar Profa îi pusese gând rău s-o bage la azil şi să-i vândă casa. N-au fost niciodată prea apropiate. Lui Boris îi era pur şi simplu dor de tataiu.

Mă apropiasem de doamna Sanda şi uneori îmi era şi milă de ea, deşi mă scotea din minţi când mă punea să mă duc după fructe, după ce că-i căram – nici pentru mine n-aveam spinare să car atâta –, se apuca să comenteze că nu-s moi şi ea n-are dinţi şi le strângea tare să le probeze şi

câteodată ţâşnea zeama din ele şi tot zicea că nu sunt moi. Sau mă trimitea la farmacie să-i iau Extraveral să se liniştească, ăla nu se dă decât cu reţetă, mă rugam de farmaciste şi-mi era ruşine, câteodată ziceam că-i pentru mine, că pentru bătrâni cu inima în batistă e şi mai periculos, ziceam că „traversez o perioadă plină de încercări“, după care mai băgam câteva neologisme într-o frază complexă şi prin nu ştiu ce mecanisme farmacista ajungea la concluzia că merit. Sau când mă duceam la chioşc să cer nu ştiu ce mizerii de tabloide, stăteam cu ea până le răsfoia şi le citea şi după aia le duceam înapoi, lasă, că mă cunoaşte doamna aia, zicea doamna, ştie ea despre cine-i vorba, şi eu stăteam cu frica în sân din scară până la colţ, să nu mă întâlnesc cu vreun cunoscut, să vadă ce-am luat şi ce duc înapoi şi mai ales să nu mă întrebe de ce duc înapoi. Explicaţia s-ar fi lăbărţat, frazele s-ar fi complicat îngrozitor, sub nicio formă nu voiam să se ajungă – pe firul argumentativ înapoi – la întrebarea primară, de ce fac doctorat. Asta-i bună, de ce fac. Aşa mi s-a părut mie la început c-o să fie frumos să învăţ, să descopăr, să chestionez, să primesc răspunsuri. Să am la sfârşit o cheie care ar putea, la un moment dat, să deschidă o uşă.

Sau să mă valideze o instituţie şi asta din cauza lui taică-miu, care mă făcea proastă când eram mică. Dar nu aici am vrut s-ajung, Doamne, nu, problema era alta, şi anume că dincolo de faptul că mă simţeam vinovată că-i dau atâta atenţie şi bunicilor mei nu le-am dat la vremea lor, săracii, odihnească-se în pace, mă apropiasem totuşi de doamna Sanda.

Mă apropiasem atât de mult, încât într-o zi, când eram la ea şi stăteam într-o poziţie dureroasă şi amorţitoare, cu fundul scufundat într-un fotoliu vechi şi aplecată peste Boris, care era pe podea, întrucât trebuia ţesălat ca să mă duc cu el la vaccin, ţesălată, vreau să zic, cu *ea*, aşa, în ziua aia doamna plângea că e singură şi uitată de lume, greu la bătrâneţe, noroc că-mi mai trimite fiică-mea copii, şi eu nervoasă pe fiică-sa că trimite, dar şi cu mila pentru ea, m-am scăpat şi i-am zis că Profa caută azil.

Pentru că mă pusese pe mine să caut, evident, să mă uit pe Internet şi să-i scot într-un tabel tot ce găsesc în Bucureşti şi împrejurimi, cu condiţii şi preţuri, şi după aia să scot la imprimantă să-i dau. Nu era imprimantă decât în sala de consiliu, şi nici aia n-avea hârtie, a trebuit să mă duc la cabinetul 206 şi să iau vreo zece coli, aveau acolo un carneţel în care trebuia să treci câte coli ai luat şi pentru ce, am zis că vreau să imprim un poem de Tristan să-l fac la cursul practic de interpretări de texte la anul III, un poem care se cheamă „Sonnet à Sir Bob“, care Bob este un câine pe care îl invidiază poetul că pe el îl mângâie iubita şi pe poet nu. Şi e plin de exclamaţii, o, Bob, dacă aş fi eu Bob şi din astea, am scris în paranteză şi traducerea titlului, am consumat cam jumătate de pagină de carneţel.

După aia a făcut Profa cu markerul vreo trei cămine de bătrâni şi m-a luat cu maşina să mergem să le vedem, erau toate trei în afara Bucureştiului, mă gândeam, într-un blocaj în trafic, cu harta desfăcută în poale şi pe bord, mimând că încerc să găsesc prima adresă, că, dacă nu termin anul ăsta, o să mă duc la mama naibii pe coclauri să-i duc doamnei veşti şi gânduri bune.

Profa mă pusese să introduc în tabel şi o coloană în care să marchez – cu da sau nu – dacă azilul acceptă şi animale.

— Le-am ales pe alea care acceptă animale, dragă. Nu cred c-o să se despartă de pisică.

Profa îmi promisese că-mi dă cu *magna*. Dar mai aveam două luni până la pre-susţinerea din catedră şi doar trei sute şi ceva de pagini, trebuia să mai scot urgent încă o sută-două, Profa ţinea să fie groasă, mai ales că avea şi ritualul ăsta al ei, să taie masiv cu pixul roşu chiar cu o zi înainte şi era musai să aibă de unde tăia. Chit că habar n-avea de unde taie, n-avea ea nicio treabă cu Tristan, ea era specialistă în teatru absurd.

Nu ştiam de unde să mai scot. Tristan fusese un poet minor, asta mi s-a şi părut sexi la el, adică el ca temă de cercetare, dacă pot să spun aşa, deşi evit, pentru că teza era un fel de comentariu mai încurcat aşa, nu salva nicio boală, nu făcea măsurători, nu propunea soluţii pentru viitor, nu de ce fac

doctorat *eu*, ci de ce se fac doctorate *în general*, bine, acum, dacă nu făceam eu, făcea altul, în fine, deci de unde să mai scot, ăsta murise tânăr, la treizeci săracul de el, scrisese puţin, abia prin anul trei am apucat să citesc şi eu o biografie şi am aflat că era atât de slăbănog şi de bolnăvicios, încât vecinii îl numeau „spectrul morţii“. Dacă ştiam de la început, îmi luam pe altul.

— Ei, dragă, le mai aduci tu din condei, mi-a zis Profa şi mi-a reamintit că trebuie să concep un model de invitaţie pentru un colocviu pe care departamentul nostru urma să-l organizeze, neapărat să te gândeşti la ce lucrare susţii, dacă vrei să faci *puncte*.

Era spre binele meu să fac puncte.

În ziua de care spuneam la început, când am ajuns acasă la doamna Sanda, îngrijorată peste măsură, fiindcă nu răspunsese la telefon când am sunat-o de pe drum s-o întreb dacă doreşte să-i aduc un covricheese, pe care ea-l numeşte „un din ăla cu brânză“, am sunat la uşă, am bătut, am mai sunat de pe mobil o dată, apoi am scos cheia – că aveam – şi am descuiat. Televizorul mergea pe Trinitas, Boris se freca de-o mobilă, fără să mă fi observat, iar doamna Sanda era băgată cu totul într-un dulap în camera din fund, îşi sorta nişte haine. Lângă pat avea o valiză plină, pe care probabil nu putuse s-o închidă.

— A, ai venit! Era deschis?

— V-am adus de-alea cu brânză.

— Da. Stai aşa. Pune-le undeva.

Mi-a luat punga de hârtie din mână, a băgat nasul să miroasă – miroseau super bine drăcoveniile, aş fi mâncat vreo zece, numai că citisem într-o revistă de nutriţie că nici caşcavalul cald nu e bun şi nici coca fierbinte, plus că nu mi le deconta niciodată, luasem două, ca de obicei, şi nu-mi permiteam să mănânc din ele –, le-a pus pe o noptieră şi mi-a arătat valiza.

— Ia vezi cu aia... vezi cum închizi aia... Ştiu cum facem.

Boris deja îşi întindea botul către pungă, m-am pus discret cu spatele la noptieră şi l-am dat cu piciorul deoparte, l-am săltat blând şi l-am dat mai încolo. Am dat-o, adică.

— Uite cum facem, mergem la mănăstire. La Buciumeni. În pelerinaj. Îi zic eu lui Fani că mergi cu mine, să te scuze de la şcoală. Poa' să trimită pe altcineva. Sau să le dea liber la ăia.

Începuseră să mi se învârtă rotiţele. O mai însoţisem pe doamna la câte un control medical sau la vreo pomană, dar nu ieşiserăm niciodată din oraş.

— Uite...

M-a luat de mână şi m-a tras înspre valiză.

— Vezi dacă poţi s-o închizi. Zicem că mergem la mănăstire şi eu am vorbit cu o verişoară de-a mea, Nina, adică e neam cu bărbată-miu, şi am vorbit cu ea şi mă aşteaptă şi mă duc la ea. Mă ia la ea şi gata, nu mă duc la niciun azil. Şi apartamentul îl dau la mănăstire şi am terminat bâlciul. Nu-mi spune ea mie ce să fac. Sunt în putere, mai am de trăit... nu mă duc eu acolo cu babele alea.

— Păi, cum, să fugim fără să ştie doamna profesoară? Eu nu pot să fac aşa ceva, îmi compromit cariera...

— Nu, dragă. Tu zici că mergem la mănăstire. Şi după aia vedem noi... Îi zici c-am dispărut pe drum. Până mă instalez la fata asta, Nina. Şi după aia îi zic eu lui Fani unde sunt, dar la început nu vreau să ştie. Las-o aşa, să se sperie. Nu-mi zice ea mie ce să fac. Am muncit patruj' de ani în fabrică să am şi eu o pensie şi acum să mă dea ea afară. Şi nici nu-i las casa, las' că are bărba-su bani.

Cine ştie câte doctorande or fi bălit pe apartamentul ăla, eram ultima dintr-un lung şir, când am auzit-o cum vorbeşte, de parcă ar fi dat de pomană o ţoală veche, mi-a venit pe vârful limbii să-i spun că ce bine mi-ar prinde mie, eram ca vai de capul meu şi din provincie, bestia de pisică era cu botul în covricheese, am strigat un *nuuu* cu încetinitorul, zece lei pe două

bucăţi, m-am aruncat înspre noptieră cu încetinitorul şi i-am smuls punga din bot, nu ştiu, poate atinsese deja, doamna mi-a luat-o din mână şi a zis:

— Dă-i şi ei, că-i place. Nu vezi ce miroase? E foarte pofticioasă.

A încercat să rupă un baton în bucăţi, caşcavalul cald se întindea ca o gumă de mestecat, nu putea să-l rupă, aşa că l-a tras cu totul din aluatul de covrig şi l-a aruncat pe jos.

— Ăstălalt lasă-l să se mai răcească, i-l dăm mai încolo. Ce frumos miroase...

— Ştiţi, am fost pe la doamna Sanda ieri. I-am dus câte ceva. Era bine. Şi Boris la fel.

— I-ai luat din alea cu brânză? Cât costă, dragă? Să-ţi dau pe ele.

— Nu, nu, staţi liniştită... Le-am consumat împreună.

Eram în birou la Profa, mă mirosise că ştiu să fac tabele şi mă solicita de câte ori avea de întocmit câte unul. Acum trebuia să completeze în dreptul obiectivelor stabilite la începutul anului gradul de îndeplinire pe parcurs. Era un tabel nou, adică cel vechi plus coloana cu 100%. Un copy-paste de coloană era un *skill* nepreţuit la catedră. Profa mă făcea să mă simt specială de câte ori mă solicita la tabele.

— Dar să nu punem chiar peste tot o sută. Mai vezi... Pe unde ar merge mai puţin? Uite aici, la sporirea atractivităţii departamentului... şi uitându-se prin jumătatea de jos a lentilelor, cu capul dat aproape pe spate: Şi ce mai scrie acolo...

— Cât să pun?

— Zi şi tu 90. Of, ce-o mai fi şi anul ăsta la admitere. Dacă nu ne ocupăm toate locurile, chiar că ne comasează ăştia cu limbile mici... O să ne bage la romanice pe toţi. O să reducă locurile, ce nebunie, nici nu vreau să mă gândesc. E musai să termini, dragă. Cum stai cu lucrarea?

Tocmai îmi venise o idee nouă de capitol, şi anume ce scrisesem în disertaţia de master, pe care o făcusem tot cu Profa şi tot pe un poet.

— Dar paralela asta e cam trasă de păr. Ce legătură au? a întrebat Profa şi apoi, fără să mă lase să răspund, a zis: Cum s-o aducem noi din condei să se potrivească? Hai să zicem *rayonnemments* din ăsta al tău în opera celuilalt. Te aranjează?

Eu mi-am notat pe un colţ de hârtie cuvântul *rayonnemments* cu o ezitare la n, nu ştiam dacă e unul sau sunt doi, am mâzgălit ceva mai lung, ca să nu bage de seamă Profa că am probleme de ortografie pe chestiuni banale şi am zis:

— Doamna Sanda ar vrea să meargă la Buciumeni la mănăstire. Şi-a pregătit deja un băgăjel.

— Asta mai lipsea, după ce că abia se mai ţine. Să te duci cu ea, dragă. Unde e Buciumeni?

— Mai sus încolo, înspre Galaţi. E mai departe. Eu mă gândeam că poate o duceţi dumneavoastră cu maşina.

Şi ce-o ieşi, Dumnezeu cu mila, m-am gândit. Evident că vor discuta în maşină chestiunea azilului, dar *magna* mea era atât de fragilă, încât din orice s-ar fi putut face pulbere. Profa a făcut tot posibilul să mă determine să merg. A vrut inclusiv să închirieze maşină şi să mă pună să conduc, cu toate că ştia că nu m-am mai urcat la volan de la 18 ani, de când am făcut şcoala de şoferi, c-aşa a vrut taică-meu.

Cu maică-sa n-a negociat nimic, ştia că e încăpăţânată şi n-o s-o scoată la capăt şi, decât s-o audă bombănind, mai bine făcea ca ea.

— Eu pisica în maşină n-o iau, a zis Profa în chip de concluzie.

Doamna Sanda credea că merge cu mine. Îşi aranjase dispariţia misterioasă, deşi acea Nina o sunase pe Profa să-i spună să stea liniştită, o ţine puţin până-i trece şi după aia o trimite acasă.

— Dar ce să-i treacă, dragă?

— Ei, cum ce, nu ştii? Credeam c-aţi avut deja o discuţie serioasă, îmi imaginez c-a zis Nina la telefon.

Mi-au dat indicaţii să intru să văd de pisică în cele două zile de weekend pe care le vor petrece ele la mănăstire, ca mamă şi fiică. Am băgat cheia în yală, dar n-am reuşit să descui din prima, am ştiut că în momentul în care am răsucit mai tare încercând din nou, pe vizorul de la apartamentul 32, cel din spatele meu, s-a lipit un ochi proaspăt dotat cu un cristalin de 25 de milioane. Doamna Stela tocmai se operase de cataractă. Participasem şi eu la un ceai în care am aflat toate detaliile intervenţiei, cum au băgat ditamai acul pentru anestezie, cum auzea ca din butoi, cum s-a certat cu soră-sa după aia, doamna Sanda dădea din cap nemulţumită în timp ce întindea pe platouaş fursecurile aduse de mine. Unul spart i l-a pus pe jos lui Boris. Măcar acum vezi fără ochelari, dragă.

Ochiul limpede şi strălucitor de Sailor Moon mă sfredelea în ceafă.

Am reuşit să descui într-un târziu.

Boris se freca de-o mobilă prin dormitor.

Mi-am aruncat geanta lângă un fotoliu şi am dat o tură prin casă. Maşina de spălat aş muta-o aici, să mai fac loc la baie. Raftul ăsta afară. Cuierul la fel... Oare merge să le laşi pur şi simplu lângă tomberon? Draperia e drăguţă, merge.

Am deschis un geam, după aia l-am închis imediat, mi-am amintit că există riscul să dispară pisica.

M-am aşezat în fotoliu şi mi-am scos mormanul de hârtii din geantă. Se apropia termenul-limită până la care puteam să-mi depun declaraţia de venit şi mai aveam nişte formulare de completat. Îmi publicasem un articol într-o revistă şi m-am trezit că ăia mi-au trimis pe adresa din buletin un mandat poştal cu un onorariu de un milion. Acum trebuia să mai umblu şi pe la sănătate să-mi declar milionul. Mi-am scos ştampila de traducător, să fac o factură. Frig industrial şi frig comercial, din română în franceză.

Boris a sărit pe mine, s-a agăţat cu ghearele de genunchi, era să cadă, dar am tras-o în poală. Doar venisem să-i ţin de urât.

S-a cuibărit la mine în braţe şi a început să hârâie, era bătrână şi jegoasă şi mi s-a rupt sufletul de ea. Nu ştiam unde ţinea doamna mâncarea de pisici şi uitasem să-i iau şi ei un dulce pe drum. Cobor un pic mai încolo, acum las-o să toarcă.

Am apăsat uşor ştampila pe factură, să nu facă un clic-clac cu prea mult zgomot, şi după aia m-am lăsat pe spate şi am început să suflu în ea, să se usuce.

Luiza

— Eu am fost un copil pe care mama mea şi l-a făcut pentru ea.

Tatiana a ridicat din sprânceană şi a înclinat uşor capul, dându-mi de înţeles că aşteaptă să mă explic.

— Mă oboseşte drumul ăsta, vin până aici pe jos, fac vreo treişcinci de minute şi mă gândesc încontinuu la ce o să zic şi cum o să zic. Până ajung aici, am zis deja tot, nu-mi vine s-o iau de la capăt. M-am mai gândit la fraza asta.

— De ce te gândeşti?

— Ca să ştiu ce să zic.

— Adică ţi-e greu să alegi ce să zici?

— Mmm...

— Sau ţi-e greu să spui cu voce tare?

— Nu, vreau doar să organizez.

— Aaa, să zici cât mai multe în timp cât mai scurt.

— Da.

— Să faci economie de timp.

— Nu, e demonul meu pedagog. Vreau să-ţi explic clar şi tu să înţelegi.

A zâmbit.

Fotoliile erau aşezate faţă în faţă în colţuri opuse ale unei încăperi pătrate, extrem de mici. Lumina difuză, care aproape că estompa contururile, îmi dădea un sentiment de dubios şi de nesiguranţă, iar abţibildurile cu maci enormi lipite pe perete îmi dădeau un sentiment de ridicol. Aşa înţeleg ei să-şi liniştească pacienţii.

Tatiana le spune clienţi.

Dintr-un alt colţ, un ventilator mic, aşezat pe jos, sufla aer cald undeva între piciorul meu drept şi piciorul ei drept, ambele atârnând în aer, aduse peste stângul, sufla între sandaua mea şi pantoful ei cu talpă plată. Ventilatorul era ţeapăn, sufla drept înainte, în treaba lui. Tatiana s-a aplecat şi l-a închis.

— Nu mă deranja, i-am zis.

Am coborât privirea în poală.

M-am uitat în poală şi mi-am făcut de lucru cu degetele mari.

— Ce s-a întâmplat?

Când am venit prima dată i-am zis că nu ştiu cum se face şi a zis că nu „se face“ nicicum. Începi de unde vrei. Zi-mi ceva ce s-a întâmplat azi.

Eram a treia oară la terapie şi venisem pentru că de fapt voiam doar s-o concediez pe Luiza şi n-aveam curaj. A fost diriginta mea în liceu. Şi la Tatiana am luat-o de la Adam şi Eva şi de la mama şi tata, ea m-a avertizat din start c-o să plece trei săptămâni în concediu, iar eu nici n-am apucat s-o aduc pe Luiza în discuţie. Eram tot la mama. De Dan nici vorbă.

Voiam o soluţie.

Pe Tatiana am găsit-o greu, după ce am mai dat nu ştiu câte telefoane. Oamenii ăştia nu răspund la telefon, deşi încercam să sun mereu în jur de ora fixă, cam pe când îmi imaginam că e pauza între şedinţe. Cei care totuşi răspund sunt extrem de ocupaţi. Tatiana s-a chinuit să mă îngrămădească printre alte programări, migram de la o săptămână la alta pe locuri lăsate libere de alţi clienţi plecaţi în vacanţă.

— O să fie mai greu din toamnă, mi-a zis ea la început. Să vedem *atunci* unde te bag.

Dar asta numai pentru că nu voia să lucreze vinerea.

Era deja august şi de data asta venisem într-o miercuri, de la nouă la zece seara. Biroul era amenajat într-o casă care avea în lateral o curte îngustă şi lungă, acoperită de o boltă din care atârnau plante căţărătoare. Curtea era plină de insecte.

În seara aia, rămasă ultima în casa enormă (în care mai erau amenajate şi alte birouri), Tatiana a ţinut uşa încuiată până să vin eu. O apăsare scurtă pe butonul soneriei a declanşat o melodie hârâită cu greu de un mecanism chinezesc. În hol a apărut un copil de vreo zece ani, cu o înfăţişare banală, din care n-am putut să-mi dau seama dacă e băiat sau fată. Era îmbrăcat unisex. Apoi a apărut Tatiana, mi-a descuiat, mi-a făcut semn cu mâna spre capătul holului şi mi-a zis să intru şi să iau loc, că vine şi ea imediat. Apă, ceai? Am zis ca de obicei apă. Am auzit copilul alergând pe hol. M-am pregătit să mă aşez în fotoliu, i-am estimat prost înălţimea, ca de obicei, m-am dus pe spate, iar el s-a balansat un pic. A venit şi ea după două minute cu o cană portocalie pe care scria Café Torres, cu apă la temperatura camerei, pe care am aşezat-o pe jos.

Cum nu exista altfel de mobilă în birou, cutia de şerveţele stătea pe braţul fotoliului ei. Mi-a făcut semn cu capul.

— Dacă o să ai nevoie, sunt aici...

— Aş vrea să am secrete faţă de mama.

E ridicol, i-am zis la un moment dat Mirunei, care mergea şi ea la psiholog să vorbească despre maică-sa. Avem treişcinci de ani, e ridicol. Şi ea: Gândeşte-te c-ar fi putut să fie mai rău. Am fi putut s-avem cincizeci. Şi eu: Dar eu îi dau bani lu’ asta şi nu m-ajută!

Luiza fusese profesoară de română douăzeci de ani, până în urmă cu patru ani, când am luat-o la mine la fundaţie, să scrie proiecte. Am trimis-o la un curs de manager de proiect şi, după o săptămână şi o şpagă de un milion la comisie, a venit cu diploma. Mi-a spus jenată că ea a învăţat bibliografia, dar toată lumea a pus bani, nu putea să zică nu, iar eu i-am decontat şi milionul şi i-am luat diploma la dosar. Era sufletistă şi-i plăcea să lucreze cu copii, mai mergeam uneori în tabere sau la ateliere pentru copii sau adulţi cu dizabilităţi şi ea era mereu sufletul activităţilor. Ba uneori parcă chiar prea mult. Se străduia să aplaude fericită, să-i încurajeze cu voce tare, să-i facă să stoarcă din ei o picătură de energie pe care n-o

aveau pentru a exprima o bucurie îndoielnică. Avea mereu la ea un aparat foto compact şi striga la toată lumea să rămână pe poziţii mai mult decât era necesar, până desluşea pe ce butoane trebuie s-apese. Cum-necum, când îi trebuiau poze, nu se lăsa până nu făcea rost de poze. Era bună una ca Luiza în situaţii sociale, se străduia şi dădea impresia că noi ne străduim, dar de scris proiecte, şi-a pierdut răbdarea cam după al doilea. Îi lua o veşnicie să le facă, nu se documenta, bucăţi întregi de text migrau de la un proiect la altul, în secţiuni care n-aveau nicio treabă una cu alta. Mi-am dat seama imediat c-am greşit când am cedat emoţional şi am salvat-o de la şcoală, dar în numele relaţiei de suflet pe care a avut-o cu noi în liceu şi-n numele olimpiadei dintr-a zecea pentru care m-a meditat gratis, am preferat să ţin în mine frustrarea şi să mă prefac că, în ciuda proiectelor care nu-i ies, reuşeşte totuşi să ne fie de folos pe alte planuri.

Până când a ratat deadline-ul la fondurile norvegiene şi din cauza ei echipa a pierdut proiectul, adică nici măcar n-a apucat să-l depună, noi am scăpat un tren mare anul ăsta, iar preşedintele fundaţiei mi-a spus clar din uşa biroului meu că trebuie s-o rezolv pe Luiza.

— Cât are preaviz în contract?

— Douăzeci de zile, parcă.

— Bine, atunci într-o lună zboară.

M-am uitat la el cu ochi care implorau milă.

— N-am unde s-o bag altundeva.

Ştiam că Miruna, care era în pragul divorţului, făcea terapie la o tipă de treabă şi empatică.

— Da, dar e deşteaptă?

— Mmm, daa... ea te-ajută, aşa...

Mi se părea aiurea că se ducea la ea acasă şi stăteau la ea în sufragerie pe canapea, dar lua de două ori mai puţin decât preţul pieţei şi Miruna zicea că are rezultate bune.

Când am văzut că trece o săptămână şi n-am curaj s-o abordez pe Luiza, care se purta după incidentul cu fondurile norvegiene de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, m-am dus din nou în birou la Miruna.

— Dar sigur e deşteaptă?

Nu voiam să mă duc la un imbecil, să mă bage în tipare, să-mi spună că am structură de ratat sau subjugat sau mai ştiu eu ce, să-mi recite din cursul lor de cum s-o fi numind, să intru pe furiş, plină de vinovăţie, în biroul sau casa lui, să plâng pe canapea şi după aia să ies tot pe furiş şi fără nicio soluţie.

Bineînţeles că până la Luiza mai erau multe, o copilărie şi o adolescenţă şi o primă tinereţe, o viaţă, ce să mai, în care alţii au dispus de mine, în care am executat şi n-am zis nu, mai erau părinţii, care s-au separat la şaizeci şi ceva de ani, maică-mea, care din momentul ăla mă invadase, taică-meu, care nu dădea doi bani, Dan, care voia copii, dar îşi dădea demisia mult prea des şi eu în oglinda de la baie de la lucru, unde e cea mai bună lumină şi unde firele albe de la tâmple, care mai înainte îmi păruseră nişte reflexii, deveniseră o certitudine. Plus carii pe exterior pe un canin şi un premolar, dinţii în care a stat toată tinereţea şi sănătatea mea începuseră acum să se degradeze vizibil. Şi dacă fac un copil, o să iasă din mine cu tot calciul meu, o să rămân cheală şi o să-mi cadă măselele, şi maică-mea, care voia să-i umplu bătrâneţea cu ceva.

Acea Carmen la care mergea Miruna n-a vrut să mă ia şi pe mine, fiindcă eu şi Miru ne cunoşteam prea bine.

— Nici dacă jur că nu pomenesc nimic de tine?

— Şi eu i-am zis că n-o să spun.

— Poate că se teme să nu vorbim între noi după aia şi s-o evaluăm pe ea.

— Poate nu vrea să fie influenţată.

— Ţi-a pus întrebări despre mine?

— Da.

— Şi ce i-ai zis?

— I-am zis drept...

— Te-a întrebat ce probleme am?

— Nu, m-a întrebat de când ne cunoaştem şi din astea.

Pe Tatiana am găsit-o tot prin ea. După ce am dat o grămadă de telefoane la numere furnizate de Carmen.

M-a deranjat de la început că nu ia notiţe. La a doua şedinţă m-a întrebat ceva legat de tata ce-i mai spusesem şi înainte şi m-aşteptam să ştie. Mă aşteptam să ia notiţe cu cuvinte-cheie care să trimită la mine. Să-şi repete listele înainte de fiecare şedinţă.

— Furia e sănătoasă, mi-a zis. Important e ce faci cu ea.

— Ce să fac?

Nu mi-a răspuns.

Cu Luiza nu era furie, era o sumă de lucruri greu de identificat şi de pus în cuvinte. În primul rând, un fel de ruşine. Faţă de director, că adusesem un angajat ineficient, faţă de ea, că mă crezusem în stare s-o salvez de la şcoală, faţă de mine, că făcusem pur şi simplu o mişcare proastă.

— Ai aşteptări mari de la tine? m-a întrebat Tatiana de la prima şedinţă.

— Mama are. Nu ştiu cum de rezistă şi încă mai are.

— Şi tu?

Eu eram un nimeni care a avut un puseu de *self-esteem* intelectual între 27 şi 30 şi care imediat după aia a început să se scufunde încet unde îi e locul. Un om îngrozit de viaţă şi de sfârşitul ei, unul care şi-a dorit de mic să moară mai repede şi să scape, ştiind că nu e totuşi omeneşte să-şi dorească asta, dar care acum şi-o doreşte din nou atât de mult încât se teme ca nu cumva creierul să genereze incantaţii subconştiente şi să atragă, din toate dorinţele şi rugăciunile lansate până acum aiurea, rămase fără răspuns, taman îndeplinirea ăsteia, Doamne fereşte. Până pe la 27 am fost tot un nimeni, dar unul care se credea dator s-ajungă cineva. Şi care chiar a făcut eforturi în sensul ăsta.

Nu era vina ei, nu m-a pus ea s-o iau de la Adam şi Eva, mi-am imaginat eu c-aşa se face. Am crezut că-n juma' de oră termin, ce să-i tot spun, eu sunt cutare, am atâţia ani, am un bărbat şi doi părinţi întregi şi o viaţă pentru care trag de mine. Nu mai ştiu de când n-am mai făcut ceva fără sforţări supraomeneşti.

— Remarc din tonul tău o oboseală, o lipsă de interes.

— Sunt paralizată de frică. De orice s-ar putea întâmpla, de orice formă de intruziune a oricui. Iar simţurile şi intuiţia m-au înşelat de-atâtea ori până acum, încât pur şi simplu nu mai am cum să pun botu'.

Nu mă mai creditam. Trebuia să-mi spună alţii ce să fac.

Tatiana a închis ochii, a zâmbit uşor şi pe sub cagula aia de piele pe care şi-a tras-o pe cap dintr-odată simţeam totuşi că munceşte din greu. Îşi făcea în minte o schemă. Îmi găsea un sertăraş.

Şi poate mă şi rezolva, şi repede.

Mama îmi spunea la telefon că mă iubeşte şi eu îi ziceam nu mai spune te iubesc ca pe bună ziua, că nu te mai cred. Cu o zi în urmă încheiase o conversaţie despre congelarea busuiocului verde cu un te iubesc, urmat de o lungă pauză. Am zis te iubesc, tu ce zici? De când s-a separat de tata, aşteaptă să-i răspund. Despărţirea lor m-a transformat din nou în copil mic. Tu ce zici? a repetat. Şi eu m-am enervat şi cu ultimele resurse de energie am reuşit să ridic tonul şi să zic: Ce faci, cerşeşti declaraţii? Dar s-a întrerupt imediat după *ce faci*, îngerul din centrală a ştiut când să tragă de fir, mi-a părut rău c-am zis şi după aia bine că ea n-a apucat s-audă.

— Ai avut totuşi puterea s-o zici.

Suna a concluzie sănătoasă.

— Deci a fost validă reacţia mea...

— N-am înţeles, a fost o întrebare?

— Mmm, da.

— N-am înţeles întrebarea.

— Mă întrebam dacă a fost validă enervarea.

— Cum aş putea eu să-ţi confirm ce a fost valid în reacţia ta?

— Poate că „valid“ n-a fost cuvântul cel mai bun. Să zicem c-a fost de înţeles.

— Eu nu pot să-ţi confirm nimic în acest sens.

— Poate n-a fost cel mai bun cuvânt, valid. Dar ai înţeles tu. Adică ştiu că nu-mi poate spune nimeni cum e OK să reacţionez, dar de fapt...

Îmi venea să mă arunc la picioarele ei şi să-i strig: Zi-mi ce să fac! Că de-asta te-am căutat, de-asta m-am chinuit atât s-ajung aici.

M-a întrerupt în mijlocul frazei şi m-a anunţat că ne pregătim să încheiem în cinci minute. Mi-a tăiat firul complet, m-am oprit, n-am mai zis nimic.

Şi-a scos mobilul de undeva de sub ea şi, cu un beţişor delicat, înţepa ecranul mic şi deschidea ferestre. Se gândea cum programăm următoarea şedinţă, care va fi hăt, după concediu, m-a întrebat unde lucrez, adică la ce staţie de metrou şi până la cât.

Până s-a gândit ea, m-am aplecat după cana de Café Torres, care atârna greu şi-mi dădea senzaţia că mai era destulă apă în ea. Am dus-o la gură şi abia când am lipit buzele de ea am văzut înăuntru şi mi-am dat seama că era goală. Nu-mi aminteam când am băut tot.

M-a strecurat pe 28 august de la 8 seara, în locul unui client care îşi anulase.

Din fotoliu m-am ridicat greu, ca un bătrân neputincios. Da, şi de asta să-i zic cumva. De monturile mamei şi de varicele ei şi cum de câte ori mă uit la ea văd ce m-aşteaptă. De câte ori mă uit la picioare, adică. M-am tras cu fundul în marginea fotoliului, apoi m-am sprijinit cu ambele braţe de mânere şi m-am ridicat.

Amorţisem.

Am căutat în geantă portofelul şi am scos singurele două bancnote – mari! – pe care le aveam.

— Trebuie să-ţi dau rest? a întrebat ea, deşi a văzut şi ştia că da.

— Da.

— Bine, hai să ieşim.

A luat bancnotele şi m-a condus în hol, unde copilul stătea pe jos pe covor, plictisit, şi era înconjurat de bucăţele de hârtie din reviste, ciopârţite cu foarfeca.

— Aşteaptă-mă un pic, a zis ea şi a dispărut pe scara de lemn în spirală.

Casa a mai scârţâit un pic în urma ei, apoi nu s-a mai auzit nicio mişcare.

Copilul era pierdut printre triunghiurile lui de hârtie. Nu decupase figurine, pur şi simplu tăiase la întâmplare.

Mă întrebam dacă nu cumva ar fi trebuit să vorbesc cu el, măcar să-l salut, să-l întreb ce face acolo, dacă maică-sa mi-ar fi spus ceva. Dacă o fi fost al ei. De ce era pe-acolo la ora aia, în casa pustie. Oare ce i-a explicat Tatiana că face când se închide cu oamenii în cămăruţa aia?

Înăuntru totul întârzia să se mişte. Dar afară se auzeau greierii, aerul era plin de stridulaţii, era o armată care aştepta să-mi iau restul şi să deschid uşa.

Natalia a răspuns imediat

Stătea cu picioarele într-un lighean cu apă caldă, în care făcuse spumă cu o loţiune veche de curăţat faţa. Avea în baie un raft întreg cu recipiente care mai aveau pe fund resturi – un şampon care făcea mătreaţă, un gel de duş care dădea mâncărimi, un săpun lichid care strânge pielea – resturi de produse ratate, pe care totuşi nu le aruncase, ci le folosea în apa în care îşi înmuia picioarele. Se descălţa la lucru pe sub birou – ca o babă la biserică, îi zicea râzând uşor colegei de lângă ea, să se disculpe – şi constata când şi când că are călcâie crăpate. Ca să vezi. La 27. O să se cuibărească acolo greieri, o mai lua peste picior bunicul pe bunica. Labele monstruoase, pline de monturi, venele în culori dubioase ieşite în afară, unghiile încălecate, degetele strâmbe ca nişte crăci luate razna au speriat-o dintotdeauna. Le avea bunica şi le vedea prinzând formă – aceeaşi formă! – şi la mama. Ştia că aşa arată viitorul. Că nu există scăpare. Că gena aceea există. Mi-au dat-o ele, se gândea.

Seara mai stătea pe canapea cu picioarele în apă caldă, să se înmoaie, apoi se dădea cu o cremă. Tot rateuri. Ce nu i-a plăcut pentru faţă sau corp sau ce n-a funcţionat. La picioare merge orice. Iar prosopul cu care se şterge – un fost prosop de faţă decăzut.

Gelul exfoliant cu extract de bambus şi particule de altceva, asortate la culoare, făcuse multă spumă. Şi-a şters spuma cu prosopul, şi-a pipăit pielea încreţită de pe degete, apoi şi-a strâns picioarele sub fund şi s-a întins după un pahar de pe măsuţă în care pusese un deget de rom şi completase cu cola, dar asta în urmă cu hăt, vreo două ore, când nici nu se întunecase bine, sucul se trezise deja. A constatat că paharul e prea departe, trebuie să scoată picioarele de sub fund şi să se ridice, a lăsat-o baltă, acolo să zacă. Mâine-

dimineaţă o să-l arunce şi o să lase paharul în chiuvetă cu apă în el, de parcă ar fi avut mâncare unsuroasă şi întărită pe pereţi.

A câta zi fusese în ultimele şase luni în care a vrut să-şi dea demisia? Începuse deja să-i spună colegei mă duc până la baie să plâng, iar colega, luând-o ca pe o glumă, spunea: Poţi să plângi şi aici, stai liniştită. Se ducea la baie să se spele cu apă rece pe faţă. Şefa o umilea pe toate căile posibile. Şefa care era şi patroana afacerii, proprietara imobilului, a echipamentelor, a mesei pe care stătea cu coatele, a pixului cu care scria. Proprietara tuturor. La baie puţea îngrozitor, n-aveau femeie de serviciu, că era scump. Din când în când mai curăţau ei, după cum îi lăsa inima. Adică ele, că pe băieţi nu i-a văzut niciodată să pună mâna.

Natalia îi spusese mai demult:

— Da, aşa e sistemul la noi, ţi se bagă în cap la orice tâmpenie că eşti incompetent. Nu-i ca la americani, că înveţi din eşecuri, optimismul ăla şi încrederea...

— Mai lasă-mă şi cu dobitocii ăia.

— Noi nu ştim cum să gestionăm capitalismul.

— Nu e vorba de capitalism, e vorba că e ea nesimţită.

„Am sunat-o pe prietena mea înţeleaptă“, i-a zis odată, când avea nevoie să vorbească. „Aoileu, aşa ai ajuns?“, a întrebat cealaltă şi au râs amândouă, au râs pentru c-a început Natalia, altfel Gabi ar fi continuat să-i spună că da, aşa am fost de părere dintotdeauna, şi-ar fi amintit acele prime luni din cămin.

Îi amorţise deja un picior, a încercat să se mişte cu câţiva milimetri, dar a revenit în exact aceeaşi poziţie. Şi-a luat telefonul mic şi negricios, un model primitiv, a deschis scurtătura la agendă, a trecut prin doi Adi, două administratoare de la bloc şi trei Ane şi a ajuns la Natalia. Nu, nu Natalia Blaga. Următoarea. Doamne, cine sunt toţi oamenii ăştia... Ar trebui să mai şterg din ei.

Şi Natalia a răspuns imediat, de parcă ar fi aşteptat să fie sunată.

— Ce faci?

— Uite, fac fitness.

— Eşti la sală.

— Eeei, acasă... Nu mai am timp să mă crăcănez şi prin alte părţi.

I s-a făcut dintr-odată dor de ea, de cum îşi alegea cuvintele, cum le pronunţa mai intens pe cele pe care le-alesese special, de cum zicea tot într-un cuvânt şi o intonaţie. Gabrielei i s-a părut că ea e ştearsă. Natalia avea acest efect asupra ei.

— Aaa, eşti acasă.

I-a apărut în minte imediat bicicleta medicinală din sufragerie, plină de haine, care-i bloca uşa de acces la balcon.

— Eşti pe bicicletă?

— Nu, fac cu nişte gantere.

A urmat o pauză, în care se simţea că Natalia desfăşoară o activitate. Avea impresia c-o deranjează.

— Care-i treaba? a zis. Ce-ai păţit?

În ultima vreme remarcaseră toţi că-i merge prost, se simţea imediat că nu mai e ea, ştiau că-i sună ca să se plângă. Că *le* sună de fapt. Erau ele, fetele ei.

— A, nu, nimic. Voiam să văd ce mai faci. Parcă mi s-a făcut poftă de-un fresh din ăla de la Victoriei, nu mai ştiu cum se chema locul... Mai mergem?

Ce zi agitată, a ieşit val-vârtej pe uşă după ce-a semnat condica, fără să-i mai aştepte pe colegii cu care mergea de obicei la metrou, le-a strigat peste umăr că se duce la autobuz, l-a văzut de la barieră, din poarta parcului industrial în care lucra, şi a început s-alerge, i-a făcut semn şoferului s-o aştepte şi a aşteptat-o, numai c-a închis uşa din faţă în secunda în care a urcat şi a lovit-o atât de tare încât a avut impresia că i-a ras pielea de pe spate. „Mulţumesc“-ul îi ieşise deja pe gură şi plutea în aer de partea

astălaltă a geamului despărţitor, în timp ce şoferul pornea maşina şi striga în telefon, în cabina lui:

— Familia asta ne-a provocat numai neplăceri!

A parcurs cu autobuzul traseul complet, l-a luat de la capăt şi a coborât la capăt, tocmai în centru. În ziua aia îi intraseră banii de avans pe card, i-a scos pe toţi, a mai pus ceva şi a intrat într-o casă de schimb valutar, să cumpere euro. Pentru chirie. În faţa ei mai erau două persoane. Se temea că va întârzia la bancă, dar n-a întârziat, fiindcă una dintre persoane era de fapt gardianul, iar cu cealaltă a mers repede. A primit două hârtii de-o sută, pe care vânzătoarea le-a numărat de două ori, aşezându-le între degete şi derulându-le repede cu acea mişcare a persoanelor specialiste în numărat bani. S-a asigurat că fiecare dintre bancnote e o singură bancnotă.

Banca era la doi paşi, tot pe-acolo. Singura sucursală din oraş care avea deschis în cursul săptămânii până la şapte. O bancă obscură, cu un nume dubios, care-ţi inspira faliment, dar proprietarii garsonierei aveau cont acolo, din vremurile unei oferte avantajoase. La ghişeu, acelaşi băiat dintotdeauna i-a dat formularul de depunere. A urmărit cu atenţie ce completează.

— Ce-aţi scris acolo, salarii?

N-a înţeles.

— La sursa veniturilor aţi scris salarii, da?

— Da, salarii.

A refăcut punctele de pe cei doi i.

— Şi la ce reprezintă suma ce să scriu, alimentare cont?

— Nu, scrieţi restituire împrumut.

— Dar până acum scriam alimentare.

— Nu, nu, scrieţi mai bine restituire împrumut.

A scris restituire împrumut. Şi doar era mereu acelaşi băiat.

I-a dat cele două bancnote, a semnat două rânduri de hârtii, apoi a ieşit din sucursală în centrul comercial în care se afla aceasta şi, după aceea, prin

uşa rotativă, în hărmălaia de afară. Despărţirea de cele două bancnote îi provocase o durere fizică. Arăta de parcă ar fi fost bătută. Coborând scările la metrou, şi-a adus aminte şi de scena cu şefa. Ţipase la ea fiindcă i se stricase calculatorul. De parcă ar fi fost vina ei. Un calculator care arăta de parcă ar fi fost adus din gunoaie şi de la care te durea capul. Cu o tastatură de la care făceai boli digestive. Într-un birou colectiv în care nu era aer. Cu o mochetă pe jos care emana alergii.

Nu-i nicio problemă dacă mai întârzii uneori cu banii, îi spusese proprietara. Virăm noi pentru rată. Cei doi emigraseră în Germania. Rămăsese Gabi să le plătească rata la garsonieră. Partea bună e că noi n-avem de gând să ne întoarcem. Poţi să stai oricât, că nu te dăm afară.

Când ajung acasă, mă-mbăt, şi-a zis. Şi-mi fac unghiile de la picioare.

Natalia se pregătea pentru nunta verişoarei, cu care şi Gabi fusese prietenă mai demult, dar în ultimii ani relaţia se mai răcise. Cu toate astea, a fost surprinsă că Anca n-o anunţase. Măcar să-i fi dus nişte flori.

Natalia îşi luase rochie de opt milioane.

Vocea îi căpătase un ritm sacadat.

— Ce faci acum?

— M-am urcat pe bicicletă. A venit asta de sub mine zilele trecute să-mi spună să nu mai fac seara târziu, că are copil mic.

— Aşa tare s-aude?

— Da, nu mi-am dat seama. Dar *sorry*, ce să fac. Dac-acum îmi vine.

Se-auzea cum pedalează. Natalia mereu făcea şi altceva în timp ce vorbea la telefon. Iar Gabi nu putea să sufere asta. Mă rog, atâta vreme cât nu trage apa...

— Ce-ai mai făcut?

— Am avut o zi nasoală azi.

— Dacă nu vrei să pleci de la tâmpiţii ăia... Eu ţi-am tot zis.

Ea primise maşină la 18 ani şi apartament la absolvire. Altfel, făceau cam acelaşi gen de muncă.

Şi mai târziu, când deja gâfâia:

— Ei, zic eu aşa, dar să ştii că nici la mine nu-i mai bine. La muncă n-o să fie niciodată bine. Caută şi tu să trăieşti după aia.

— Au pornit azi, în sfârşit, instalaţia de aer condiţionat. A scuipat numai musculiţe moarte. Şi aer cald. În capul meu...

— ...

— Când ne mai vedem şi noi?

— Să treacă nunta asta. Să vezi, a întrebat-o mama pe mătuşă-mea dacă n-au pe cineva pe-acolo şi pentru mine.

Gabi a izbucnit în râs.

— Să te rezolve cumva.

— Da. Au găsit pe unu', băiatu' lu' cumătru'. Cică să nu fiu neînsoţită. Dar mai bine singură decât cu un ciuciubat.

A pronunţat cuvântul accentuat.

Era genul care ţine la aspectul fizic. Dar nu ea, ci corpul ei era avid după gene bune.

Anca era cu gagiu-său de vreo şase ani, şase ani în care Natalia n-a făcut niciodată un secret din faptul că tipul îi displăcea profund. Muncea în corporaţie, dar, în ciuda frustrărilor de chitarist ratat, afişa un optimism greţos şi umbla cu discurs motivaţional, încercând să-i convingă pe ceilalţi că nu există obstacole reale şi că viaţa e aşa cum vrei tu s-o vezi. Anca ducea în spate toată casa, cu salariul ei triplu. Anca îi găsise de lucru. Ea plecase în Suedia imediat după facultate şi l-a tras şi pe el.

Nu putea să-şi găsească şi ea un nănău pe-acolo, zicea Natalia. Remarcase că erau amândoi la fel de înalţi, dar, dacă îi priveai din spate, fundul lui era mai jos decât al ei. Fusese odată la gară cu Natalia, să ia un pachet de acasă, o sacoşă de rafie pe care au luat-o fiecare de câte o toartă. Ea a dus aproape tot greul, mâna lui era prea jos.

Gabi a continuat să râdă.

— Ciuciubat... Doamne, de când n-am mai auzit cuvântul ăsta. Ce nebună eşti.

Simţea că Nataliei îi face plăcere. A auzit-o şi pe ea chicotind.

— N-ai mai râs aşa de când am zis că vreau pectorali să-mi sparg capul în ei.

— Eu rezist şi fără. Sex, vreau să zic.

— A, da, normal, tu eşti peşti. Dar nici la mine nu-i OK, e o dependenţă în plus.

Gabi avea senzaţia că toţi bărbaţii ăia i-i pune soarta pe tavă Nataliei. O invidia că are de unde alege.

— Deşi tu meriţi mai mulţi, a continuat Natalia. Că eşti bună la suflet. Eu sunt rea.

— Termină, coaie.

A urmat o pauză.

— *Oh my God*, nu cred că mi-a mai spus cineva „coaie“ până acum.

S-a oprit din pedalat.

Gabi s-a fâstâcit.

— Am luat şi eu de la Andreea.

— Te mai întâlneşti cu aia? Ce mai face, n-avea copil?

— Nu ştiu la cine sau la ce te gândeşti, nu s-a pus niciodată problema.

— Aoileu, să-ţi zic. Luna trecută nu mi-a venit ciclul. Nu mi-a venit deloc toată luna. Am pişat o mie de beţe din alea, ziua şi bătul.

— Cu tipul ăla de la Eurosport?

— Îhî.

A început din nou să pedaleze.

Un comentator sportiv care ştia să spună pe româneşte toate mişcările şi poziţiile şi punctele de la baseball, plus fotbal american, plus curling. Ce bărbaţi frumoşi sunt mereu în echipele de curling. Şi au feţe inteligente. Uite, un jucător de curling să-şi fi găsit Anca prin Suedia.

A zis Natalia.

— Hai, tu, dă-ţi demisia de la ăia.

— O să m-arunce-n stradă proprietarii mei.

— Vino să stai la mine o vreme. Te las pe bicicletă.

După o pauză mai lungă şi zgomote ciudate în telefon, Natalia a întrebat:

— Ce-ai păţit? Ce-ai făcut?

— Stai aşa că m-am tăiat.

— ...

— M-am întins după pahar şi l-am scăpat pe jos şi s-a spart şi după aia am călcat în cioburi când am vrut să mă ridic.

— Te-ai tăiat rău?

— Îmi curge sânge. Pizda mă-sii. Mă doare.

— Dă-ţi cu apă oxigenată.

— Auzi, hai că-nchid, că-mi curge rău.

— Ai grijă.

Continua să pedaleze.

— Te sun mai încolo?

— Nu mă mai suna.

— Nu te duce mâine!

— Închid.

Şi totuşi a mai aşteptat un pic, să-nchidă Natalia prima.

— Nu te duce mâine! a repetat, apoi tonul de ocupat, apoi feţişoara telefonului lipsită de expresie, cu desenele ei abstracte în nuanţe de albastru infinit.

— Pizda mă-sii, a zis Gabi foarte încet, cu piciorul în prosop.

O întâlnire

Două lucruri urăsc pe lumea asta: pantofii roşii şi bărbaţii care-mi cer în pat să fac lucruri. Care-mi cer.

Să ţin minte asta până ajung la el în casă, să ţin minte până m-aşez pe fotoliu să discutăm.

Am fost împreună mai demult, eram o cârpă şi mă călca în picioare, fă-mi aia, fă-mi ailaltă, îmbracă-te cu asta, du-te şi clăteşte-te cu apă de gură. Îmi era frică de el. Ce-ai mâncat? mă întreba. Du-te, că e apă de gură în baie.

Între timp ne-am eliberat. Mi-a dat el papucii, eu am avut nevoie de doi ani să-i găsesc o vină, după aia am răsturnat totul în capul lui.

A plecat în Canada. L-au luat.

Am început să vorbim din nou la un moment dat şi acum e venit în vacanţă şi m-am trezit că-l aştept la aeroport, că i-am pus deoparte produse tradiţionale. Scot din rucsac o sticlă de ţuică de un litru şi jumătate, o sticlă în care a fost apă acidulată Borsec. Dopul nu e al ei.

Toarnă puţin în dop şi din dop pe dosul palmei, întinde alcoolul pe piele ca o loţiune cosmetică, îl inspiră adânc, zice: Cam patruzeci de grade.

Habar n-am.

Gustă din sticlă, îşi trece ţuica prin toată gura.

— Mmm, ce bună e asta, de unde ziceai?

— Costeşti, Vâlcea, zic. De la domnul învăţător Onel.

Am mers pe străduţe, noaptea Bucureştiul pute a canalizare, în centrul vechi, pe Blănari, ne-a tăiat calea un şobolan, m-am scuturat într-un gest de scârbă şi m-am băgat în el, m-a cuprins cu un braţ. Îl amuză şi-l încântă tot.

Acolo nu miroase a nimic, zice. Rămâne cu nasul la baza gâtului meu. Lumea nu poartă parfum, zice.

Încearcă să mă convingă să vin, dar n-a spus niciodată că pentru el.

— Pentru tine, zice. Pentru viitorul tău. Cunosc o tipă din Croaţia, e menajeră, face 17 dolari pe oră, un sfert îi ia statul, dar tot e ceva, e menajeră, dar toţi sunt drăguţi cu ea, acolo te respectă toată lumea.

Mă plâng de job, de chirie, de instalatorul pe care o să-l chem mâine.

— O să mă usuce, îi zic. O să-mi ia cel puţin o sută.

Stăm la o masă în oraş. În Argentin au închis magazinul de mult, pe terasă au rămas sticle goale, câţiva oameni. Mi se face frig.

— Să vorbim despre dosar, zic. Şi el răspunde:

— Vobim, dar nu aici. Hai mai bine să ne întâlnim la mine odată.

Anul ăsta au schimbat regulile, au emis liste cu meserii dezirabile, aş lua punctaj maxim la vârstă şi sănătate, dar la meserii nu mă încadrez.

Vor exemplare zdravene.

— Frate, de parcă mă duc să stau pe petrol. Mă duc să muncesc.

Ridică din umeri.

— E ca şi când ţi-ai alege tu colegi de apartament. I-ai selecta, nu?

— Nu e acelaşi lucru.

— Nu e, zice şi zâmbeşte.

— O să mă caute la dinţi.

Zâmbeşte.

Trebuie să am în cont zece mii de dolari, să dovedesc că am din ce să mănânc până mă pun pe picioare.

Oricum n-o să fiu niciodată în stare să adun atâţia bani.

— Şi dacă ţi-i împrumut eu?

Atunci îmi dau seama cât de puţin ne cunoaştem. Cât de puţin ne-am cunoscut vreodată. Că nu-mi vine să-l las să aibă încredere să mi-i împrumute. Aş lua, dar aş lua de la cineva apropiat.

N-a zis niciodată vino pentru mine fiindcă sunt singur. Îmi zice doar că e singur şi-mi zice să vin. Nu vrea să-şi asume un eşec al meu. Chiar dacă pe banii lui. Mai bine aş lua de la statul canadian decât de la el, să-mi plătesc eşecul în rate până la pensie şi dincolo.

— E o călătorie atât de lungă. Unde încape viaţa mea în două valize?

Încep să mă gândesc la cum o să dau din lucruri. O să-mi abandonez cărţile prin cutii de donaţii cu gunoaie pe fund, o să las ghivecele cu flori pe scara blocului până se usucă, o să-mi las tigăile în urmă în apartamentul închiriat...

— O să-ţi cumperi altele, zice el.

Şi eu mă sperii când mă gândesc ce ieftin e totuşi să apeşi pe *refresh*.

— Şi oamenii?

— Asta e o lume în care nu poţi să mai zici că eşti singur. Reformulează: Adică izolat...

Pe lângă masa noastră, aflată aproape în stradă, trec colege de birou în drum spre casă.

Mă văd, se opresc amuzate. Întind mâna să-l cunoască.

El se ridică şi se prezintă.

Mâna lui caldă pe frigul ăsta, un om care nu e ca tine, un om pe care nu-l cunoşti.

Sânziana se uită lung la el şi el lung după ea, când fetele se îndepărtează.

Primesc un SMS pe sub masă: *Mâine – explicaţii!* Şi o feţişoară care-mi face cu ochiul, un semn convenţional, o regulă de circulaţie emoţională.

Aşa era şi atunci, mă trezeam că dispare, că s-a dus cu vreuna. Şi când ieşeam împreună flirta fără jenă, iar eu nu ştiam ce să simt, fiindcă în mintea mea era o relaţie, dar într-a lui, nu.

Stă în vacanţă trei săptămâni.

Insistă să ne vedem la el la un pahar de ceva, să vorbim de dosar şi de „partea financiară“.

Nu vreau să discut despre partea financiară, vreau doar să-mi spună cum a făcut.

— Dar dacă partea financiară ar fi rezolvată, ai fi sigură că vrei să vii?

— Nu pot să zic sigur...

— Păi, de ce?

Până să înceapă el să prezinte Canada ca o variantă pentru viitorul meu, nu făceam decât să mă plâng că n-am bani. Că la locul de muncă folosesc cinci la sută din creierul capabil. Că dau doi la sută din cât aş putea. Că pot să am şi mama părerii, că nimeni n-ascultă.

— Patronul român ştie el mai bine, a zis. Cunosc.

Dar Canada era atât de departe şi de fără întoarcere, încât picase din start de pe marginea hărţii pe care o puteam cuprinde eu cu mintea când mă mai gândeam pe unde aş putea ajunge într-un fel sau altul.

Şi apoi a apărut el şi a început să-mi vorbească.

Şi eu am început să mă uit pe Wikipedia la climă. Şi după aia la Google Imagini cu *people of Canada*.

Nu făceam decât să mă plâng şi m-am trezit că încerc să rezolv contul de zece mii de dolari, altfel decât apelând la tipul ăsta care mă călcase în picioare. Care-mi zicea: Fă-mi aia, fă-mi ailaltă. Vezi că am apă de gură în baie.

Îşi găseşte pretext pentru seara de dezbatere. O să pună ţuica peste afine şi o să facă un lichior, nepărat să gust.

— Aş vrea pe teren neutru, îi zic. Nici la mine, nici la tine.

Deşi i-am promis şi eu că-i arăt ciorapii electrici. Un fel de şoşoni imenşi, cu blană artificială şi o reţea fină de fire prin ei, cu un cablu care iese din călcâi şi pe care îl bagi în priză, iar ei se încălzesc. Dacă-ţi îngheaţă picioarele iarna, când n-ai căldură la bloc.

Râde cu poftă.

— Nu pot să cred că există!

— Jur!

Caută pe telefon poze, găseşte unele, vine foarte aproape de mine şi-mi arată.

— Aşa ceva?

Frunţile aproape că ni se ating.

Rănile sufletului nu se uită.

Mă lipsesc de cei zece mii dacă nu vrea să-i negocieze pe teren neutru.

Încă nu-mi dau seama ce vrea de la mine, dar nici eu nu sunt cel mai orientat om din lume, aşa că-i ordon minţii mele să-i ordone corpului meu să nu mai simtă paranoia în muşchi. Nu eşti în pădure şi nu eşti un animal hăituit. Ai fost mai demult, acum douăzeci de mii de ani. Dar nu mai eşti.

Numai aşa mă ţin, numai aşa mă consolez să continui, concentrându-mă pe ce nu mai sunt.

Frunţile noastre încă stau aproape, simt cum faţa lui emană căldură.

— Dar trebuie să te gândeşti dacă eşti pregătită să suporţi frigul. Iernile lungi.

Îmi place să-mi acopăr corpul, să-l ascund sub haine.

— Dar în Montréal nu e ca la noi?

Râde.

— Asta de unde ai scos-o? Plus că sunt case cu structură de lemn şi pereţi de carton. Trebuie să te gândeşti dacă eşti pregătită.

Şi aici stau cu ciorapii electrici. Şi aprilie la terasă nu mă rezolvă.

Rămâne că face afinată şi mă cheamă.

— Pe ce număr te sun? îl întreb.

— Îmi dai bip pe Vodafone şi după aia eu desfac telefonul şi schimb cartela şi o pun pe aia de Orange şi te sun eu.

— Lasă că am minute.

În fiecare vacanţă apare cu două numere noi. Câteodată sună de pe alte numere decât cele două.

— Nu ştiu cine sunteţi, i-am zis în toamna asta, când l-am auzit prima dată.

Şi el:

— Deja?

— Aaa, OK...

Dar când mi-a zis la început doar numele, ridicând un pic vocea într-o întrebare, chiar n-am ştiut cine mă caută.

— Să te gândeşti dacă eşti pregătită, zice.

Ridic din umeri.

— Pentru frig, adică.

Mă scoate în bulevard şi mă lasă acolo.

— Te descurci?

Zic că da. El stă în centru, eu mai încolo, la o distanţă de o cursă de taxi de zece lei, nu mă ia niciodată nimeni. Mă duc pe jos.

Trebuie să merg pe bulevard înainte, tot înainte. Merg pe margine, mă caţăr pe bordura proaspătă, de anul ăsta, e lată şi nu e nevoie să-mi desfac braţele pentru echilibru. La fiecare două minute mă uit în urmă după N104, autobuzul meu de noapte.

Şi dacă l-aş vedea venind, tot n-aş alerga înapoi după el, şi dacă l-aş auzi apropiindu-se, tot nu i-aş alerga înainte. Numai mi-ar părea rău că vine şi nu-l prind.

Mă uit în urmă şi el nu apare, jumătate de oră şi nu apare. Deşi sunt sigură că există.

Şi e dintr-odată ca-n viaţă, o iau la fugă pe marginea străzii şi nu trece nimeni.

Victoria ar fi să ajung fără ca el s-apară deloc. Să fiu din nou la mine înainte ca el să se materializeze dintre beculeţele din lungul bulevardului. Fără să mă gândesc că l-am ratat.

Începătorii

Am văzut-o pe tanti pe geam când a trecut şi m-am întrebat oare ce-o fi având în punga aia mare şi albă, dar abia când am ieşit în curte mai târziu şi l-am văzut cum se împingea după o pereche de papuci lăsaţi la scurs de perete mi-am dat seama că probabil pe el îl avea. Cam la şase săptămâni îi înţarcă, a zis vecinul, care nu-şi mai amintea când s-a trezit în curte cu cinci pui, plus două căţele, cealaltă nu ştia de unde a apărut. Da, cam şase săptămâni pare să aibă, a zis şi tanti.

Câinele vechi îi murise lovit de maşină pe stradă, a plătit om să-l adune într-o pungă şi să-l ducă unde o şti. Când ieşeam din curte mă străduiam mereu să nu-mi scape printre picioare, se ţinea după mine până în centru, se mai apuca să-i miroasă şi pe alţii, trăgea de capete de îmbrăcăminte, îmi era ruşine când mă bănuiau că e al meu. Ce vinovată m-am simţit când mi-am zis mai bine, şi aşa lătra aiurea noaptea şi-mi puneam perna în cap din cauza lui.

— Cum să-i punem numele? m-a întrebat tanti.

Eu tocmai traduceam din Ambroise Paré, am zis Ambroise Paré.

Tanti a râs.

— Dar ceva mai românesc?...

M-am aplecat şi am întins mâinile după el, se băgase şi mai tare după papuci. Papucii au căzut peste el. Tremura.

— Eu vreau să-i spun aşa. Şi dumneavoastră vă gândiţi la altceva.

A intrat la ea, eu l-am apucat de lăbuţele din faţă şi mi l-am pus pe piept, s-a uitat dezorientat de jur împrejur. Era alb şi blănos ca un urs polar cu cheiţă, undeva aproape de coadă avea agăţată o coajă de sămânţă. S-a tăvălit în coji, prostul. Sau a scuipat cineva pe el.

A început să scâncească. M-am trezit dintr-odată mamă, l-am legănat şi l-am pupat pe cap neapăsat, doar cu vârful buzelor, gata, iubitule, o să te-nveţi tu şi singur.

Tanti m-a strigat s-o ajut să-şi bandajeze mâna, nu mai ştia care a muşcat-o, poate chiar ăsta, e bine că-i rău, l-am căutat şi e băiat. Oare cum să-l învăţăm să fie rău?

Noaptea a plâns pe sub ferestre, când la mine, când la tanti, se ducea şi el după lumină, tanti îşi scosese aparatul, nu mai auzea nimic, puteai să-i distrugi încăperea cu drujba, că nu simţea nicio vibraţie. Băiatul ei de la Paris îmi trimisese pe mail o felicitare electronică pentru amândouă. Crăciun şi restul. Mulţumim de urări, îi transmit imediat şi doamnei. M-am dus să-i transmit, dar ea adormise cu cartea pe piept şi gura deschisă, gingii ca de altă specie, am văzut în minte paharul de la baie cu dinţii, am văzut în minte bătrâneţea mea în paharul ăla. I-am stins lumina. Ambroise Paré s-a mutat la geamul meu.

Când m-a luat în gazdă, tanti mi-a zis c-o să-mi fie mamă.

— Dar am deja.

— Şi unde e, că n-o văd.

— E ea pe undeva...

— Păi, aşa şi despre mine ai putea să spui că am copil, dar unde e...

Astea cu mama sunt periculoase, m-am străduit din greu s-o fac să-nţeleagă că la mine se-nchide uşa, că nu ne amestecăm cu mâncarea, că nu dau cu mătura decât pe unde trec.

M-am băgat în plapumă şi am lăsat lumina aprinsă, să stea sub geam să nu-i fie frică. Mi-am pus perna în cap.

Tanti fusese la viaţa ei profesoară de franceză, veneau la ea copii săraci să-i mediteze gratis, îi auzeam prin perete cum silabisesc, o auzeam pe ea cum bolboroseşte, creierul ei de 85 abia mai trimitea comenzi către aparatul fonator, abia mai ieşeau sunetele într-o succesiune adecvată în română. Am

vrut s-o urmăresc dacă are metodă, dar n-am urmărit nimic. Se enerva uneori la nazale.

Ionuţ de unşpe ani venise cu un cozonac şi o sacoşă de mere din curte, voia să-i verifice tema de vacanţă. Cozonacul l-au împins de la unul la altul de câteva ori înainte ca el să plece, tanti nu voia să primească, ar fi fost prea de tot, dar copilul s-a ţinut tare.

M-am îmbrăcat bine şi am ieşit în curte, amenajasem în spate, într-o magazie, o cutie de carton cu un preş în ea. Ambroise stătea încolăcit în faţa cutiei, de jur împrejur împrăştiate boabe de câine, cerusem pentru căţel mic şi talie mică. Miroseau a craniu putrezit. Nici nu s-a atins. M-am dus mai târziu la pet shop şi am întrebat de ce nu mi s-a atins şi tipul a zis să i le pisez cu toporişca de friptură şi să torn supă peste ele şi după aia să vedeţi cum dă cu limbuţa şi mănâncă. Vaaai, nu lapte, în niciun caz lapte, că vă face limbrici.

Când m-a văzut a înnebunit de fericire şi m-a sfâşiat. Cine ştie cât de lungă o fi fost noaptea pentru el, apărea acum din ceaţă o figură cunoscută, şi-a amintit că l-am luat în braţe şi l-am iubit, cine ştie de când îşi adunase el aşa cantitate de energie ca să se manifeste când apare persoana potrivită. L-am luat iar, continua să se bucure şi în braţe, dădea din coadă şi mă lingea pe faţă, stai, prostule, că te scap. Nicio fiinţă nu se mai bucurase vreodată în halul ăsta că mă vede, mă subjugase emoţional. Eram topită după el. Ce frumos când te lasă viaţa să simţi iubire.

— Vrei să fii al meu? Da? Vrei, scumpete?

Am stat cu el o grămadă, l-am băgat în vestă, îi ieşea capul pe lângă al meu, îl mângâiam, îmi îngheţaseră mâinile pe el.

A trecut aşa cam o săptămână, până am început să-l dau cu piciorul la o parte când voiam să intru în casă. Voia prea multă afecţiune. Plângea prea mult pe sub geam. Sărea pe mine şi mă murdărea cu labele lui pline de zăpadă fleşcăită.

Tanti se gândea să mai aducă unul, să nu fie singur, până se mai învaţă pe aici şi după aia văd eu ce fac cu ălălalt. Chem un om.

— Păi, nu aşa. Ori îi păstrăm pe amândoi, ori nu mai aduceţi. Ce-i asta, să-l aruncăm pe stradă după aia?

De-asta murise şi câinele vechi, îi dăduse drumul pe stradă intenţionat, nu-l mai suporta.

În ziua când trebuia să plec în vacanţă, m-a trezit aspiratorul. Ambroise Paré schelălăia în curte şi se muta de la un geam la altul, după cum trecea maşinăria. Am ieşit în hol buimacă şi l-am văzut pe Ionuţ de unşpe ani, încălţat în pungi, aplecat peste aspirator, insista în colţuri. Tanti lângă el, îi arăta pe unde să mai dea. Copilul m-a salutat stânjenit. Am păşit cu grijă peste fire şi m-am dus la baie.

Tanti era convinsă că bărbaţii sunt împuţiţi încă de la vârste fragede şi n-ai cum să lupţi cu asta. Nu concepea ca vreunul să se descalţe la ea în casă, dar nu voia nici să-i facă mizerie. Aşa că avea pregătite lângă cuier nişte pungi cu şnururi improvizate de ea şi-i invita pe toţi să le încalţe peste pantofi. Băiatul păşea ca un cosmonaut pe Lună, cu o pungă verde într-un picior şi una albă în celălalt, colecta gunoaiele minuscule de pe covor ca pe nişte probe vitale pentru viitorul lui.

Mai avea doar o jumătate de oră să prindă microbuzul, venea dintr-un sat din afara Bucureştiului. Terminaseră lecţia mai devreme. S-a pus în genunchi, să bage peria pe sub bibliotecă.

Mi-am luat valiza şi am făcut un semn de la revedere către tanti pe deasupra lui Ionuţ.

Ambroise Paré a simţit când am apăsat pe clanţă şi a venit într-un suflet. Părea în delir de fericire, dădea din coadă disperat, mai avea puţin şi-şi lua zborul, dar nu ştiu dacă asta cu coada era un indiciu de fericire de fapt. Părea că da.

— E prea târziu acum, dacă l-ai învăţat din prima zi cu afecţiune. L-ai stricat, mi-a zis cineva.

— Oare cum putem să-l facem rău?

Am pus valiza pe rotile şi am tras de ea până la poartă. Lăsa două urme înguste pe praful de zăpadă de pe cărare. Ambroise era printre picioarele mele şi pe sub valiză, mă temeam că mă împiedic şi-l calc şi cad şi mă trezesc cu dinţi lipsă.

Am deschis poarta cu grijă, am scos întâi valiza cu o mână şi după aia am vrut să ies şi eu, fără să-l scap printre picioare.

— Marş, prostule, că-ţi dau şi una.